

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 18

LAUANTAINA TOUKOKUUN 6 p:nä

1944.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mn.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoimena arkipäivinä 8,30—11,15, 11,45—12 ja 15—17 sunnuntaisin 11,45—12,45

Lääkkeiden myynti ja sitelitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Junien kulkuvuorot
Riihimäeltä lähtevät junat:
Etelään: 5,44, 7,04, 7,52, 8,12, 9,40, 11,55
16,04, 16,25, 7,55, 18,30, 21,13, 21,54
Tään: 9,30, 9,50, 13,40, 17,10, 21,44
23,10, 1,18
Pohjoiseen: 9,39, 13,00, 13,57, 19,12
21,25.

Ryhtylästä lähtevät junat:
Etelään: 8,45, 17,57, 21,13
Pohjoiseen: 7,14, 9,53, 19,25,
Helsingistä: 7,00, 7,30, 8,20, 12,10, 12,35
Riihimäelle: 8,49, 9,19, 9,34, 13,32, 13,51,
Helsingistä: 13,10, 15,00, 17,05, 19,50, 20,08,
R: m: ä: l: e: 14,59, 16,49, 18,54, 21,13, 21,29,
Helsingistä: 21,00, 23,30.
R: m: ä: l: e: 22,45, 0,52.

Linja-autojen kulkuvuorot erillisessä aikataulussa.

KIRKOLLISIA UUTISIA.

Sunnuntaina pyhäkoulu klo 9. Jumalanpalvelus klo 10. Lähetysompeluseura rva Sanni Syrjäsen luona klo 14.

Merimieslähetyspiiri kokoontuu tiistaina klo 19 Lepolassa rva Salosen luona.
Seurat perjantaina klo 19 kerhosalissa.

— Kihlauksensa ovat julkaisleet ylimat. Veikko Saarela Helsingistä ja nti Kyllikki Louhela Tervakoskelta.

— Teatteria. Äsken saimme nauttia „Helsingin Teatterin” esityksestä luvallamme. Ensimmäinen, toukok. 13 p:nä saapuu tänne jälleen teatterikiertue — Helsingin Työväentalon Näyttämö — joka tulee esittämään „Tuulijolla”.

Voimme tämän lisäksi mainita, että kiertue Suomalaisesta Oopperasta saapuu tänne toukok. 29 p:nä esittämään loistopereettia „Maritza”.

Siementen hankkiminen viljelyspalstalle.

Palstaviljelijöiden tänä keväänä suunnitellussa kevätkylvöjään palstallaan ei siementen puute aseta heille sellaisia rajoituksia kuin edellisinä sotakeväänä. Aikaisemminhan oli jo perunan siemenen hankkimisessa monet vastukset, ja siemen uhkasi loppua kesken monella paikkakunnalla. Keittiökasvienkin siemeniä oli vain hyvin rajoitetusti saatavissa. Nyt on perunan siementä melko runsaasti ja juurikasvien ja vihannesten siemeniä on ilmestynyt kauppaan, onpa niissä valinnan varaakin.

Siemeniä ei kuitenkaan pidä ostaa umpimähkään ollenkaan suunnittelematta, kuinka paljon ja mitä siemeniä tarvitsee. On mitattava kullekin kasville tulevat alat sekä harkittava, mitkä olisi kasvatettava siemenistä, mitkä taimista.

Perunahan on tärkein kasvi palstaviljelyksillä, joten kunnollista siementä kannattaa hankkia. Monella on viime vuoden sadosta jätetty siemenperunaa. Tämä on nyt huolella valikoitava ottamalla vain terveet mukulat istutettaviksi. Siemenmukuloiden koko vaikuttaa myöskin sadon suuruuteen, parhaat sadot on saatu käytettäessä keskikokoista siementä. Olisi syytä viljellä vain syvänkestäviä perunalajikkeita. Helsingin kaupungin vuokraamalla perunapalstoilla on vain syvänkestävien lajikkeiden viljeleminen sallittua. Tätä määräystä pitäisi noudattaa muuallakin. Siemenperunaa saa ostaa kansanhuoltolautakunnasta saatavaa ostolupaa vastaan, pienempiä erä kauppaliikkeestä, suurempia maanviljelijöiltä suoraan, sillä kauppaliikkeissä olevat varastot eivät ole kovin suuret. Ylijäämäperunaa saa ostaa vapaasti suoraan maanviljelijöiltä. Siemenperunan hankkimiseen ja valikoitsemiseen on syytä ryhtyä jo nyt, sillä perunan kunnollinen idättäminen vie aikaa 4 viikkoa huoneenlämmössä, alemmassa lämpötilassa 6—8 viikkoa.

Tärkeimmät juurikasvit palstaviljelmillä ovat punajuuri, porkkana ja lanttu. Näiden siemeniä on riittävästi saatavissa. Porkkanaa tarvitaan 6—8 g. 10 juoksumetrille ja punajuuria n. 15 g. Lanttu samoin kuin kaalikin kasvatetaan tavallisesti taimista pikkupalstoilla, sillä pienten taimimäärien kasvattaminen vaatii siksi paljon työtä, että on edullisempaa ostaa ne kasvitarihviljelyksiltä.

Useat perheenemännät tahtovat kylvää myöskin sikuria ja sokerijuurikasta. Niille ei pienillä palstoilla voi paljon alaa varata.

Tavallista hennettä viljellään monella palstalla, sen siementä tarvitaan n. 2 kiloa aarille. Kansanhuoltolautakunnalta saatavaa ostolupaa vastaan saadaan hennettä ostaa 1 kilo palstaviljelijää kohti. Sen ohella viljellään sokerihennettä, sillä siitä saadaan maukasta lisää kesäiseen ruokavalioon, sen siementä menee n. 70 g 10 juoksumetrille.

Kurkun ja tomaatin siementä on saatavissa pienissä erissä, niitä ei pidä ostaa liikaa. Ne kasvatetaan tavallisesti taimiksi ikkunoilla ruukuissa tai laatikoissa ja siirretään avomaalle vasta ilmojen lämmittyä.

Sipulia voidaan maan eteläosissa kylvää myöskin siemenistä. Siemeniä tarvitaan n. 1/2 g rivimetrille. Olisi syytä kylvää myöskin pieniä erä tiliä, persiljaa, ruohosipulia, salaattia ja pinaattia. Mikäli tilaa palstalla riittää, voidaan lisäksi hankkia kukkakaalin, pensaspavun ja erilaisten liemijuureksien siemeniä.

Nauriin ja retiisin siementä voi ostaa pikkuerissä ja kylvää useampaan kertaan kesän kuluessa sitä mukaa, kun edellinen sato tulee käytetyksi.

Jos palstalla on tilaa, voidaan viljellä myöskin kuittukasveja. Pellavan siementä saa ostaa kaupasta aina 10:een kiloon saakka.

Mahdollisuuksia tuntuu olevan lop-pumattomiin, mutta yleensä ei pidä näin sota-aikana ryhtyä sellaisten kasvien vil-jelemiseen, joita perheessä ei ole totuttu käyttämään ja joista ei osata valmistaa ruokia, sillä nyt on maasta saatava mah-dollisimman runsas ja käyttökelpoinen sato. Yleensä on käytettävä vain parasta siementä. Siemenkaupoissa on luetteloita, joissa eri laatujen ominaisuudet tarkoin selvitetään. Siementä tulee käyttää har-kitusti eikä tuhлата tarpeettomasti osta-malla sitä liikaa laatikoihin ajehlehtimaan ja lopuksi poi-heitettäväksi, sillä vanha siemen itää heikommin kuin vasta han-kittu.

MITÄ TARKOITETAAN YHTIÖ-PORSAALLA?

Viime aikoina on lehdissä ollut kir-joituksia talousporsaan pidosta ja sen tuottamista eduista. Samassa yhteydessä on mainittu ns. yhtiöporsas, jonka pitä-minen on jälleen sallittu. Moni varmaan-kaan ei ole täysin selvillä siitä, mitä tällä yhtiöporsaalla tarkoitetaan ja mitkä ovat edellytykset sen pitämiseen, ja ennen kaikkea, minkälaiset edut lihavarauksessa yhtiöporsaan kasvattaja saa, sitten kun porsas teurastetaan.

Osakkaina yhtiöporsaaseen saa olla kaksi vieläpä kolmekin perhettä. Näiden tulee kaikkien olla kuluttajia, joten siis tuottaja ja kuluttaja eivät voi keskenään perustaa „porsasyhtiötä”. Toisena ehtona on, että joku ruokakuntien jäsenistä ruok-kii ja hoitaa porsasta näiden ruokakun-tien toimesta hankituilla rehuilla jonkun osakkaan hallitsemassa rakennuksessa vähintään 2 kuukauden ajan. Ei siis käy päinsä, että kaupunkilainen ostaa porsaan joltakin maanviljelijäsukulaiseltaan tai -tuttavaltaan ja jättää sen maatilalle ruokittavaksi ja hoidettavaksi yhdessä viljelijän omien eläimien kanssa itse lain-kaan osallistumatta sen hoitamiseen.

Jotta porsasyhtiö olisi pätevä, tulee osakkaiden nimet ilmoittaa kansanhuolto-lautakunnalle jo ostolupaa haettaessa.

Yhtiöporsaan omistajat saavat teh-dä samansuuruisen lihavarauksen kuin muutkin talouseläimen kasvattajat, siis 2 kiloa kuukaudessa henkeä kohden, jos porsas teurastettaessa on vähintään 60 kilon painoinen, sillä jos porsas painaa esim. 40 kiloa, täytyy lihakoritteja kui-tenkin luovuttaa yhtä paljon kuin porsas

olisi painnut 60 kiloa. Oman etunsa vuoksi on porsasyhtiön siis kasvatettava porsaansa vähintään 60 kiloiseksi. Ennen 1. 6. -44 teurastetun porsaan painoraja on 45 kiloa. Varauksen saa tehdä vuodeksi eteenpäin. Porsaan ruokintaa varten saa-daan kansanhuoltolautakunnasta toukok. 1 päivästä lähtien ostolupa 50 kilolle kaurajauhoja. Mikäli ensi kesän kaura-sato suinkin sen sallii, tullaan kuitenkin niille talousporsaan kasvattajille, jotka nyt saavat kaurajauhoja vain 50 kiloa, myöntämään syksyllä uudesta sadosta toinen 50 kilon ostolupa.

Edellä on selostettu yhtiöporsaan pitoa koskevat viralliset toimenpiteet. Asialla on kuitenkin käytännöllinenkin puolensa, johon on myöskin syytä kiinnit-tää huomiota. Kokemus on nimittäin osoittanut, että on parasta sopia jo edel-täkään porsaan hoitamisesta, ruokkimi-sesta, rehujen hankinnasta sekä ruhon paloittelusta ja jakamisesta. Ensiksikin on sovittava, miten sille henkilölle suori-tetaan korvaus, joka porsaan pääasiassa hoitaa. Ruuanjätteitä jokainen luonnolli-sesti kerää mahdollisuuksiensa mukaan. Porsaan pidosta koituvat rahanmenot on viisainta merkitä aina muistiin ja jakaa ne sitten oikeassa suhteessa osakkaiden kesken. Ruhon paloittelusta ja palojen jakamisesta olisi myös sovittava jo edeltä-päin — jaetaanko ne sitten arvalla tai muulla tavoin.

H. Elovaara.

— 60 vuotta täyttää t. k. 12 p:nä kaupanhoitaja Pekka Tö r m i, Vä-hikkälässä.

Herra Törmi toimi Tervakosken Osuuskaupan hoitajana vuosina 1922 — 1938. Hän siirtyi sitten Kihniöön ja on jälleen omassa pitäjässä hoitaen Vähikkä-län Osuuskauppaa.

Onnittelemme.

— Mieskuoron harjoitus tors-taina t. k. 11 p:nä klo 19.

— E l o k u v a o h j e l m a t. Olemme aikaisemmin julkaisseet luettelon kevätkauden aikana esitettävistä filmeis-tä. Esitysaikaan tulee kuitenkin seuraava muutos: „Revytyttö”, joka on ilmoitet-tu esitettäväksi 10. 6. siirtyy 24. 6. ja „Suoraan tuleen” siirtyy vastaavasti.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19.30.
Suomen Filmitoimiston
elokuva

Yrjänän emännän synti

Mirjami Kuosmanen — Edvin Laine.

Lisänä K A T S A U K S E T.

Kielletty lapsilta.

PELASTUSARMEIJA

Riihimäen osasto

järjestää ohjelmallisen juhlaillan 9 p:nä toukok. Tervakosken Pikkukokouksen kerho-tuvassa klo 19. Johtaa Vankilan saar-naaja brigadööri Pauli Kanervisto Hel-singistä.

Tervetuloa.

Omenapuun taimet.

Kun yhtiöllä on nyt mahdollisuus saada ostaa pienempi määrä omenapuun-taimia, voivat ne, jotka haluavat saada omenapuita vielä tämän kevään istutuk-seen, tilata niitä puutarhuri Pulkkiselta. Tilaukset on tehtävä viimeistään tämän toukokuun 10 päivään mennessä. Taimia on vain rajoitetusti saatavissa, joten yhtiö mahdollisesti ei voi sitoutua toimit-tamaan kaikkia tilauksia.

T. O. Y.

Palotarkastus.

Palotarkastus aloitetaan tehtaan alueella ensi maanantaina t. k. 8 p:nä. Yleisölle huomautetaan, että jokaisen on varattava avaimet siten, että tarkas-tus voidaan suorittaa jatkuvasti.

Sammutuspäällikkö.

VALOKUVAILIJAT HUOMI

K a i k k e a valokuvausalan töitä tehdään nopeasti ja huolella.

Työt ottaa vastaan

S. Syrjänen, Berliini.

Valokuvaaja Hilli, Helsinki.

Tervakoski 1944.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 19.

LAUANTAINA TOUKOKUUN 13 p:nä

1944.

ILMESTYV JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—5.

Hammastääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoimena arkipäivinä 8,30—11,15, 11,45—12 ja 5—17 sunnuntaisin 11,45—12,45

Lääkkeiden myynti ja sitelren muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30

Junien kulkuvuorot
Riikholanta lähtevät junat:

Etelään: 5,44, 7,04, 7,52, 8,12, 9,40, 11,55

16,04, 16,25, 7,55, 18,30, 21,13, 21,54

Itään: 9,30, 9,50, 13,40, 17,10, 21,44

23,10, 1,18.

Pohjoiseen: 9,30, 13,00, 13,57, 19,12

21,25.

Ryttylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,45, 17,57, 21,13

Pohjoiseen: 7,14, 9,53, 19,25,

Helsingistä: 7,00, 7,30, 8,20, 12,10, 12,35

Riihimäelle: 8,49, 9,19, 9,34, 13,32, 13,51,

Helsingistä: 13,10, 15,00, 17,05, 19,50, 20,08

R:maelle: 14,59, 16,49, 18,54, 21,13, 21,29

Helsingistä: 21,00, 23,30.

R:maelle: 22,45, 0,52.

Linja-autojen kulkuvuorot

erillisessä aikataulussa.

KIRKOLLISIA UUTISIA.

Sunnuntaina pyhäkoulu klo 9. Jumalanpalvelus klo 10.

Helatorstaina japanilähetysjuhla alkuen jumalanpalveluksella klo 13. Puhuttiina rovasti K. V. Tamminen ja pastori A. Laaso. Kolehiti Evankeliumiyhdistyksen läheisyydelle. Väliajalla tarjontaa.

— Lottakuoron harjoitus ensi maanantaina klo 19,30 kansakoulussa.

— Kihlauksensa ovat julkaisseet jääk Kaarlo Laine Tervakoskelta ja nri Eli Peitola Rytylästä.

— Pienempien tyttöjen kerho maanantaina klo 18 pikkukirkon kerhosaunassa.

Äitienpäivänä.

Jälleen on saapunut tämä keväinen juhlapäivä, tämä toukokuun toinen sunnuntai, jonka vuosi vuodelta olemme tottuneet omistamaan äidille. Äidin päivästä päivään, vuodesta toiseen jatkuva alituinen urastus perheensä hyväksi otetaan useinkin niin luonnollisena, itsestään selvänä asiana, että sitä tuskin huomataan. Tärkeämpänä ja vaativampana pidetään työtä kodin ulkopuolella, ja niin äidistä tulee koko perheen palvelija, lasten ja niiden aikuistenkin, jotka työskentelevät kodin ulkopuolella. Äitienpäivänä on jokaisen tarkistettava suhteensa omaan äitiinsä: enhän vain ole alentanut äitiäni oman itsekkään minäni palvelijaksi? Ja kuitenkin olemme saaneet omalta äidiltämme niin paljon, paljon sellaista, mitä emme voi hänelle koskaan korvata, vaikkapa palvelisimme häntä vuoden jokaisena päivänä niinkuin nyt yritämme palvelella tänä yhtenä päivänä vuodesta. Olemme ensinnäkin kiitolliset hänelle elämän lahjasta, jonka hän omien kärsimyksiensä hinnalla meille antoi. Hän se rakastavalla hoidollaan auttoi pienoisensa kotiutumaan tähän outoon maailmaan. Pienoisilleen hän on saanut uhrata äitensä unen ja päiviensä vaivan. Monet kultaiset neuvot ja elämänohjeet hän on meille antanut, monet rukoukset puolestamme rukoillut. Hän on istuttanut meihin uskonsa Jumalaan, jonka kädessä elämämme on. Hän se loi kotiin kodin lämpimän, turvallisen hengen, niin että kodista tuli paras paikka maailmassa. Mutta hänen suurin lahjansa lapsilleen on sittenkin äidinrakkaus. Se on rakkautta, joka ei koskaan väsy. Äidiltä tiedämme saavamme ymmärtämystä osaksemme jokaisessa elämämme vaiheessa. Hänen luokseen voimme mennä niin ilossa kuin surussakin. Meidän ilomme on hänenkin ilonsa, meidän surumme hänenkin surun-

sa. Tämä rakkaus ei mitään pyydä itsensä, vaan se on valmis kaikkensa antamaan. Voimmeko millään tätä rakkautta korvata?

Äidin merkitys sodan sortamassa Suomessa on entisestäänkin kasvanut. Rukoileva äiti on sotilaan paras suojelija ja tuki. Hän on istuttanut poikaansakin lujan luottamuksen Kaikkivaltiaaseen, jonka kädessä soturin elämä on. Äidin luottamus poikaansa antaa tälle siveellistä ryhtiä. Hyvän äidin poika on hyvä sotilas. — Raskaan taakan on sota asettanut nuorille äideille, jotka yksin saavat hoitaa ja kasvattaa lapsiansa isän ollessa maata puolustamassa. — Tänä äitienpäivänä muistamme lohduttaen erikoisesti niitä äitejä, jotka ovat saaneet uhrata poikansa tai tyttärensä isänmaan vapauden puolesta ja niitä nuoria äitejä, jotka ovat elämän toverinsa menettäneet tässä taistelussa. Jumala antakoon heille voimaa heidän surussaan! Olkaamme onnellisia, että Suomessa on urhoollisia äitejä, vanhoja ja nuoria, jotka tahtovat yrittää parhaansa täyttääkseen sodan asettamat lisääntyneet velvollisuutensa! Olkaamme heidän tukena muulloinkin kuin vain äitienpäivänä, sillä sen he ansaitsevat!

Tänä keväisenä sunnuntaina sanomme jokainen äidillemme: „Kiitos Sinulle, Äiti, suuresta rakkaudestasi. Minä koetan olla rakkautesi arvoinen”.

KANSANAPU — KANSAMME SUOJA.

Nyt päästyämme jälleen keväeseen on syytä katsella kuluneen sotatulen saavutuksia. Eräs tämän neljännen sotatulen suurimpia yllätyksiä on Kansanavun tämänvuotisen keräyksen onnistuminen. Kansanavun suojelijan, Tasavallan Presidentin saatua nyt neljä kuukautta kestäneen keräyksen tulokset tietoonsa, on tulokset jo tässä vaiheessa julkaistukin.

Nyt ilmoitettu Kansanavun tulos on tänä vuonna suurempi kuin ensimmä-

mäisen keräyksen vastaava tulos ja suurempi kuin viimevuotisen keräyksen koko yhteistulos. Kaikki maan läänit ovat ylittäneet niille asetetut tavoitteet, ovatpa muutamit vauraimmat läänit päässeet sargen huomattaviinkin tuloksiin.

Haettaessa syytä tähän hyvään tulokseen, joka niin suureksi on noussut verohuolien ja vaikeuksien keskellä, on ensinnäkin huomioitava valtiovallan taholta Kansanavun työlle annettu tunnustus, suurimmille lahjoituksille myönnetty verovapaus. Kansanavun organisation tiivistymisellä on niinkään suuri osuus keräyksen onnistumisessa. Tuskin voidaan kyllin suuriksi arvioida sen monituhantisen palkattoman kerääjäjoukon työtä, joka suurelta osaltaan jo kolmatta vuotta vähittää lukuisten sodasta kärsimään joutuneitten verotuksen ympäri maata.

Eräänä myönteisesti vaikuttavana tekijänä on ollut myös sodan uhkan läheneminen. Oihan kaikkien huomattavissa, että heti ensimmäisten pommitusten jälkeen alkoi Kansanavulle tulla huomattavasti enemmän lahjoituksia. Kaikki yhteiset koettelemukset ovat herättäneet myös kansassamme sosiaalista valveutumista, joka parhaiten ilmenee siinä, että sen heikompia, eniten kärsimään joutuneita jäseniä, tahdotaan yhteisesti tukea.

Niin iloisia kuin tästä kansamme itseavun olemassaolon tunnuksesta voidaankin olla, on ymmärrettävää, että sodan yhä kiristyessä eivät nämäkään huomattavat vapaaehtoisesti kootut miljoonat vielä pysty turvaamaan tarvittavaa huoltotyötä. Kansanapu on kuin puolustusvoimien rinnalla oleva kilpi, jonka taakse koko kansa on kerääntynyt torjumaan vihollista. Tämän kilven vahvuus riippuu jokaisesta kansamme yksilöstä. Keräyksen jatkuvalla onnistumisella on mahdollisuus tukea vielä tuhansien sotainvaliidien, sotaorpojen ja muiden sodan lyömien tulevaisuutta.

— SUOMALAISEN OPPERAN KIERTUEEN tänne tulosta ei tule mitään.

Kuten aikaisemmin olemme ilmoittaneet, oli mainitulla kiertueella aikomus tulla Tervakoskelle esittämään kuuluisa operetti „Mar za”, mutta menojensa peittämiseksi vaati kiertue taatut tulot. Nämä olivat niin suuret, että lippujen hinnaksi olisi pitänyt määrätä 100.— parhaimmista paikoista ja 50.— huonoimmista. Tällaisia hintoja ei yleisömmme ole tottunut maksamaan ja tuloksena olisi voinut olla tyhjä huone. Klubin johtokunta arveli kuitenkin, että yleisö mielellään katselisi tätä ensiluokan voimilla esitettyä operettia ja päätti antaa takeena 10—15000:mk sekä läskeä pääsymaksut 30:— 10:— markkaan.

Suoritetussa koemerkinnässä osoitautui kuitenkin, että vain 131 tervakos-

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN Elokuvateatteri

esittää
sunnuntaina ja maanantaina klo 19,30
elokuvan.

Uhkapeluri

Clark Gable — Lana Turner.
Lisänä KATSAUKSET.

Kielletty lapsilta.

Keskiviikkona ja torstaina klo 19,30

Lintukauppias

Lapsille torstaina klo 16.

Helsingin Työväentalon Näyttämö

Vierailunäytäntö

Tervakosken Seurahuoneessa lauantaina
13 p:nä toukok. klo 20

„Tuuliajolla”

4 näyt. näyt. Kirjoittanut Ennde Tveito.

Liput mk 25:— ja 15:—. Ennakolta
hra P Pajuselta.

Äitienpäiväjuhlaa

vietetään Tervakosken Seurahuoneessa
huomenna sunnuntaina klo 16.

Kaikki äidit ja isät tervetulleita.

LOTAT!

Kokous ja työilta tiistaina, 16. 5. 44
klo 19. Parsinneulat ja sukkaupkot, tee-
leivät ja makeat mukaan. Emäntinä
Hjördis Aaltonen ja Impi Kyöstilä. Jäsen-
maksut kannetaan.

Puheenjohtaja.

Moottoriajoneuvojen

katsastus

pidetään Tervakoskella 26. 5. klo 14-16.

JÄSENKIRJAT

jaetaan tiistaina t. k. 16 päivänä klo 15
kaupan konttorissa.

Tervakosken Osuuskauppa r. l.

Janakkalan Säästöpankki

Turenki, Puh. 82 167

Maksaa korkoa säästötililtä 4%

Talletukset yli 22 milj.

Omat varat n. 1,5 milj.

kelaista oli halukas saapumaan tilaisuuteen. Näin ollen ei kannata uhrata Klubin varoja näin pientä kuulijakuntaa varten, joten esitys peruutetaan.

Janakkalan Osuuskaupan Napialan myymälän „naiset mukaan”-toimikunta järjestää Napialan työväentalossa toukok. 14 p:nä alkaen klo 13.

Äitienpäiväjuhlan

Ohjelmasta, joka on r nsas ja vaihteleva mainittakoon m. m. Aino Malkamäen puhe.

Korviketarjoilua.

SANKARIVAINAJIEN OMAISILLE.

Lotat järjestävät sankarivainajien muistopäivänä 21. 5. 44 haudoilla käynnin ja juhlahuonepalveluksen jälkeen ohjelmalliset kirkkokahvit sankarivainajiemme vanhemmille ja leskille. Kutsukortit on lähetetty jokaiselle, mutta siltä varalta, että tiedot näistä olisivat jotenkin puuttelliset, olkoon tämä täydentävänä kutsuna sellaisille sankarivainajien äideille, isille ja leskille, jotka ovat epähuomiossa saattaneet jäädä kutsukorttia vailla.

Lotta Svärd, Tervakosken p. o.

LOTTATYTTÖJEN kokous ensi maanantaina Lottahuoneessa klo 18.

Emäntinä Liisa Malvaranta ja Sade Kanervo.

AVA INNIPPU sekä yksinäinen avain löydetty. Periiä saa Kaiun painosta.

LISÄÄ PUHDETYÖVÄLINEITÄ RINTAMAMIEHILLE!

Tietämämme mukaan on puhdetyöharrastus siinä joukko-osastossa, jonka miehistö on kokoonpantu meidän seutumme miehistä, erittäin suuri, mutta tätä toimintaa haittaa kovasti työväenien puute. Tervakosken Suojeluskunta lahjoitti tosin vuoden alussa 5000 markkaa käytettäväksi työkalujen hankintaan Janakkalan patteristolle, mutta tällä summalla ei näihin aikoihin saa paljon. Puute on tuntuva nimenomaan höyliin, talttoihin, poriin ja poranvarsien, maaliaineisiin, viiloihin, smirkeleihin ja tahkoihin nähden. Rintamalta on odotettavissa näinä päivinä komennuskunta, joka toimeenpanee työkalujen keräyksen. Keräyksen helpottamiseksi kehoitamme kaikkia viipymättä tarkastamaan työkalulavarastonsa ja luovuttamaan kaikki ne työkalut, joista asianomainen katsoo voinvansa luopua, herra E. Grönblomille edelleen toimitettaviksi asianomaisille.

Tervakosken seudun Aseveljet r. l.

Tervakoski 1944.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 20

LAUANTAINA TOUKOKUUN 20 p:nä

1944.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammassääkäri tohtori Astren vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaista klo 8,30—12.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—11,15, 11,45—12 ja 15—17 sunnuntaisin 11,45—12,45

Lääkkeiden myynti ja sitelien muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko. Tervakosken Kirjain Tukusali on avoinna joka päivä.

Juonien kirkkuvuorot

Riikholmaelta lähtevät junat

Etelään: 5,44, 7,01, 7,32, 8,12, 9,40, 11,55,

16,04, 16,25, 17,55, 18,30, 21,12, 21,54.

Tuun: 9,30, 9,50, 13,41, 17,10, 21,44,

23,10, 1,18.

Pohjoiseen: 9,39, 13,10, 13,57, 19,12,

21,25.

Ryttyistä lähtevät junat:

Etelään: 8,45, 17,57, 21,13

Pohjoiseen: 7,14, 9,53, 19,25,

Helsingistä: 7,04, 7,30, 8,20, 12,10, 12,35,

Riikholmalle: 8,49, 9,19, 9,34, 13,32, 13,51,

Helsingistä: 13,19, 15,00, 17,05, 19,50, 20,08,

Rämälle: 14,59, 16,49, 18,54, 21,13, 21,29,

Helsingistä: 21,00, 23,30.

Rämälle: 22,45, 0,52.

Linja-autojen kirkkuvuorot

erillisessä aikataulussa.

KIRKOLLISIA UUTISIA.

Tänään lauantaina rippikoulunuorten konfirmatio ja H.P. ehtoollinen klo 19.

Sunnuntaina pyhäkoulu klo 9. Kaatuneitten muistotilaisuuksiin liittyen jumalanpalvelus klo 12,30.

Torstaina klo 19 tyttökertojen ohjelmallinen kerhoilta. Omat makeat ja eväät.

Hartaustilaisuus Toivassa perjantaina klo 19,30.

— Kuollut: Viime tiistaina, t.k. 16. p:nä kuoli Hämeen lääninsairaalassa lyhyen sairauden jälkeen Mauri Sakari Anttila.

Anttila oli syntynyt 26. 3. 1927 ja toimi paperikoneen apulaisena. Häntä jäi lähinnä suremaan vanhemmat ja veli.

Turhaanko?

Yhä pitkistynyt sota on jatkuvasti vaatinut kansaltamme uhreja. Se näkyy yhä laajenuvissa sankarihautoissamme. Valkeitten ristien luku niillä on lisääntynyt. Kyymme: turhaanko?

Sota jatkuessaan helposti turruttaa tunteemme. Me unohdamme ja totumme. Olemme saattaneet jo tottua sankarihautoihinkin niin, että kuljemme niiden ohi havahtumatta enää muistamaan, minkä hinta ne ovat, ja kui ka niissä monille on aina kipeästi viiltävä muisto.

Mutta nyt tuo muisto jälleen pysäyttää meidätkin. Suomen kansa viettää huomenna kaatuneitten muistoa. Käymme silloin taas kerran noitten valkeitten ristien luo. Teemme sen pysähtyen muistelemaan ja itsellemme selvittämään kaikkea sitä, mistä ne meille kertovat.

Nyt juuri on erikoista aihetta todella pysähtyä ja kysyä: turhaanko? Turhaanko kaikki taistelu, kaikki uhrin, kaikki tuskaiset kyynelät? Ja varmaan jokaisessa tosi suomalaisessa sydämessä kuuluu vastauksena: Uurit ovat oleet liian kalliit olläkseen turhaan annettu. Sillä kaikkein kauneimmista arvoistamme on kysymys. Niiden puolesta taistelemme.

Mutta emme ole saaneet täyttä ymmärtämystä osaksemme. Olemme päinvastoin joutuneet toteamaan, miten vihollisemme ystävineen yrittää käydä kauppaa ja leikitellä meidän elämällemme tässä maassa. Ja kun eivät entiset keinot ole auttaneet, se on keksinyt uusia. Kavalasti juonitellen se yrittää saada kiedotuksi tämän pienen mutta vapauttaan rakastavan kansan. Mutta me tiedämme, mikä on sen syvin tarkoitus. Se on: tehdä tyhjäksi kaikki se, minkä kalliisti maksaen olemme tahtoneet omistaa ja säilyttää.

Sankarihautojemme äärellä meille taas käy entistä selvemmäksi: Nämä uurit eivät saa mennä hukkaan.



**Isänmaan
puolesta
kaatunut.**

Rintamalta on saapunut viesti, että Kauko Kustaa Rikhard Norosalo on t. k. 14 p:nä kaatunut granaatinsirpaleen uhrina.

Kauko Norosalo oli syntynyt 13. 10. 1922 Helsingissä. Hän astui Yhtiön palvelukseen 4. 12. 37, jossa hän toimi käsintehtaassa kaatajana ja lähti 15. 9. 41 suorittamaan asevelvollisuuttaan, jolta matkalta hän ei enää palannut.

Häntä jäi lähinnä suremaan vanhemmat.

Tämä kaatuneitten muistopäivä sattuu kansallisen rukouspäivän kohdalle, joka antaa sille entistä suuremman merkityksen. Kun näet kysymme taas uhrimme merkitystä, tehkäämme se Jumalan edessä, rukoilevin sydämin. Tunnetumehan, että kaikkemme on Hänen armonsa varassa. „Jos ei Herra kaupunkia varjele, turhaan vartija valvoo”. Ja jos Jumala on meille armollinen, eivät silloin raskaimmatkaan uurit ole turhat. Ne koituvat siunaukseksi.

Mutta samalla me Jumalan edessä ollen kaikkinemme, saamme vavisuttavan varoituksen: Eläkää niin, että uhrinne eivät mene hukkaan. Älkää unohtako, että Jumala yksin on pelastuksenne. Hänen armossaan vain on elämisenne oikeus. Älkää unohtako, että kun vielä saatte elää, olette toisillenne velkaa, erikoisesti niiden tähden, jotka ovat elämänsä luovuttaneet hyväksenne, niiden jotka nyt ovat nurmen alla. Älkää unohtako kantaa toistenne kuormia, te, joiden elämän taakka on kevyempi.

Vain Jumala voi antaa meille siihen voimaa ja taitoa.

Aarne Laasio.

KIRKKOKONSERTIN PIKKU-KIRKOSSA.

Järjestää Mannerheim-liiton Tervakosken osasto 29. 5. -44. Kirkkokonsertti on juhla, jota on monella taholla jo pitemmän aikaa odotettu kaikkien paikkakunnalla järjestettyjen juhlien lisäksi. Kirkkokonsertti-aate on ollut vireillä jo jonkun aikaa ja tarkoitus oli järjestää se Jänäkalan kirkkoon, jossa laulu ja soitto olisivat päässeet täysiin oikeuksiinsa, mutta pitkä matka isolle kirkolle ja kulkuneuvojen puute asettivat suunnitelmille väistämättömät esteet.

Konsertti omassa Pikkukirkossamme tulee kuitenkin olemaan monipuolisen ja arvokkaan ohjelmansa puolesta kodikas hengellinen tilaisuus. Saamme taas monesta aikaa kuulla laulajatar Hilja Nuotionkin laulavan, samaten monien muidenkin niin soolo- kuin joukkoesityksiä, joista tarkempi selostus myöhemmin.

Kun meillä valitettavan harvoin on vastaavanlaisia kirkkojuhlia ja koska juhlan tulot tukevat Punaisen Ristin alaostomme monia työmuotoja paikkakuntamme hyväksi, toivomme yleisön pitävän tilaisuuden mielessään ja varaa maan aikaansa toisena helluntaipäivänä klo 14.

— Tulipalonalku. Tiistaina iltapäivällä syttyi Poukkalassa tulipalo, joka kuitenkin heti alkuun saatiin tukahdutetuksi. Kustaa Vikmanin pikkupoika, noin 3—4 vuotias, oli kerännyt paperia kasaan lattialle ja sytytti ne tulitikulla palamaan, jonka jälkeen hän itse rauhallisesti lähti pihalle. Onneksi isä sattui olemaan viereisessä huoneessa ja huomasi savun tunkutuvan huoneeseensa sekä ryhtyi heti sammutuspuuhiin. Kun vielä itse palopäällikkö sattui olemaan talon pihalla, saatiin tuli sammumaan ilman palokunnan apua.

Vahinko rajoittui tällä kertaa ainoastaan ikkunaverhojen menetykseen, mutta toisissa olosuhteissa olisi tästä voinut koitua suurempikin tulipalo.

Usein on varoitettu pitämästä kodeissa tulitikkuja lasten saatavissa. Tämä esimerkki näyttää jälleen, kuinka tärkeätä tämän neuvon seuraaminen on.

Tämän yhteydessä on varoitettava myös kulotulien varalta. Nyt, kun pitemmän ajan jo on vallinnut poutasää, ja metsät ovat täynnä viimevuotista kuivunutta heinää ja risuja, on noudatettava mitä suurinta varovaisuutta metsissä kuljettaessa. Tupakoitsijoita on varoitettava heittämästä palavia tikkuja tai natsoja maahan. Nuotioita on niiden palaessa tarkoin valvottava ja poistuttaessa huolellisesti sammutettava. Ja vielä kerran,

PIENINKIN PALSTA VIJELYKSEN ALAISEKSI.

Vime syksynä epäonnistui perunasatomme tällä paikkakunnalla melko pahasti, mutta saimme ostaa tarvitsemamme perunat Pohjanmaalta, joten toimeen on tultu.

Tämä viimevuotinen epäonnistuminen on ehkä monen mielessä synnyttänyt ajatuksen, ettei tänä vuonna kannata perunoita istuttaa, koska niitä vähällä vaivalla saa muualta. Tällainen ajattelu-tapa on kuitenkin vaarallinen, sillä eihän tiedä, minkälainen sato tänä vuonna eri paikkakunnilla saadaan, ja ellei omaan apuun turvauduta, ei ole sanottu, että apua muualtakaan tulee.

Olemme olleet siinä onnellisessa asemassa, että tähän asti olemme ulkomailta, varsinkin Saksasta, saaneet huomattavaa apua viljan muodossa. Mutta sota jatkuu ja olosuhteet voivat muuttua. Emme voi luottaa siihen, että jatkuvasti saamme apua, vaan meidän on valmistauduttava tulemaan toimeen oman maan antimilla. Tämän johdosta ei ainoastaan varsinaisten maanviljelijöiden ole tänä vuonna laajennettava viljelyksiään, vaan jokaisen, jolla on pienikin maapalanen käytettävissä, on saatettava se viljelyskelpoiseen kuntoon. Ellei siinä voida kasvattaa viljaa, saadaan siitä ainakin perunaa, ja sillä on pahin nälkä torjuttu.

— Yhtiön linja-auto ei korjauksen takia kulje ensi maanantaina, tiistaina ja keskiviikkona. Mainittuina päivinä ajetaan ainoastaan postivuorot, siis ei päivävuoroa, kuorma-autolla.

Ensimmäisenä helluntaipäivänä ei linja-auto kulje.

Helluntaiaattona ja toisena helluntaipäivänä ajetaan tavanmukaiset ylimääräiset vuorot.

— Lottakuoron harjoitus ensi maanantaina klo 19.30 kansakoulussa.

on katsottava, etteivät lapset pääse leikkimään tulella esimerkiksi sytyttämällä roskakasoja, jotka sijaitsevat puiden alla tai metsänreunassa.

Radiossa kehoitettiin äskettäin juuri roskakasoja poltettaessa etukäteen ilmoittamaan asiasta palopäällystölle, jotta tullesta nouseva savu ei aiheuttaisi turhia hälyytyksiä. Meidänkin paikkakunnallamme on syytä noudattaa tätä kehoitusta

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

sunnuntaina ja maanantaina klo 19,30.

elokuvan

6 päivää kotilomaa

SANKARIVAINAJEN
MUISTOPÄIVÄNÄ 21. 5. 44
TERVAKOSKELLA.

Klo 12 Kirkonkellot soivat
Klo 12,05 Muistohetki sankarihaudalla.

Torvisoittoa

Puhe, pastori Laasio.

Kotiseudun seppelä lasketaan sankarihaudalle.

Virsi: „Jumala omi linnamme...”, soitto-kunnan säestämä.

Klo 12,30 Jumalanpalvelus Pikkukirkossa.

Tervakosken Pikkukirkkoyhdistyksen
VUOSIKOKOUS
pidetään huomenna 21. 5. 44 heti klo 12,30 aikavan jumalanpalveluksen jälkeen kirkon kerhosalissa.

Ilmoitus.

Kesäkuun 1 p:nä voimaan tulevien ostokorttien jakelu alkaa Tervakosken Seurahuoneessa toukok. 22 p:nä seuraavassa kirjainjärjestyksessä:

22 p. A — G, 23 p. H — J, 24 p. K — N, 25 p. O — S ja 26 p. T — Ö.

Jakeluaika 9 — 12 ja 13,30 — 17. Yleisostokortit on oltava mukana kortteja noudettaessa.

Kansanhuollon toimisto on korttien jakelupäivinä suljettuna.

H. Siltanen.

LOTATI!

Kokoontuminen lottajuhlapukuisina Seuran luona sunnuntaina 21. 5. klo 11,45 sankarihaudalle kunniakäynnille meidän varten.

Huom! Kaikki lotat mukaan myöskin juhlahuoneen palveluksen jälkeiseen muistojuhlaan kirkkokahveineen.

Puheenjohtaja

KÄVELYPUKU myytävänä
Tiedustella voi

Parturi-Kampaamo
„Kutrissa” puh. 21.

Pian kolmannen kerran poikiva ayras
L E H M Ä

myytävänä M. Huistinoja, Tervakoski.

Tervakoski 1944.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 21.

LAUANTAINA TOUKOKUUN 27 p:nä.

1944.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 20:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Olkari vastanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—10,45, 11,15—12 ja 15—17 sunnuntaisin 11,30—12,30

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko. Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,44, 7,04, 7,52, 8,12, 9,40, 11,55, 16,04, 16,25, 17,55, 18,30, 21,13, 21,54.

Itään: 9,30, 9,50, 13,40, 17,10, 21,44, 23,10, 1,18.

Pohjoiseen: 9,39, 13,00, 13,57, 19,12, 21,25.

Ryttylätä lähtevät junat:

Etelään: 8,45, 17,57, 21,13

Pohjoiseen: 7,14, 9,53, 19,25,

Helsingistä: 7,00, 7,30, 8,20, 12,10, 12,35,

Riihimäelle: 8,49, 9,19, 9,34, 13,32, 13,51,

Helsingistä: 13,10, 15,00, 17,05, 19,50, 20,08,

Rimäelle: 14,59, 16,49, 18,54, 21,13, 21,29,

Helsingistä: 21,00, 23,30.

Rimäelle: 22,45, 0,52.

Linja-autojen kulkuvuorot erillisessä aikataulussa.

KIRKOLLISIA UUTISIA.

Ennä Helluntaipäivänä pyhäkoulu klo 9, jumalanpalvelus klo 10.

Ilona Helluntaipäivänä kenraali Mannerheimin Lastensuojeluliiton Tervakosken osaston järjestämä kirkkokonsertti klo 14.

Tiistaina lähetysohjeluseura nti Terttu Saarelan luona klo 19.

Torstaina merimieslähetyksiä past. Laasiolla klo 19.

Perjantaina seurat kerhosalissa klo 19.

— Avioliittoon kuulutettu ylimatr. Veikko Saarela Helsingistä ja nti Kyllikki Louhela Tervakoskelta.

Uusi elämä.

Otsikossa olevan sanayhdistelmän näkee ja kuulee nykyisin usein. Uudesta elämästä puhutaan, sitä kaivataan ja sitä tarvitaan. Onhan sanottu hyvin voimakkaasti, että „paluuta entiseen ei ole”.

Ulkonaisessa suhteessa mainittu käsite on lukuisille ihmisille koettu todellisuus. Hetkessä on saatettu menettää koti ja sen mukaan kaikki, mitä on omistettu. Tuhoutuneen kodin raunioilta on täytynyt lähteä aikamaan uutta elämää tyhjin käsin.

Mutta tämä sanayhdistelmä kuuluu kuitenkin ensi sijassa sisäisen elämän piiriin, mielialan alueelle, josta heijastuvat kyllä vaikutukset myös ulkonaiseen elämään. Uusi elämä alkaa sielläkin raunioista. Raamattu sanoo sen näin: „Katso vanha on kadonnut, uusi on sijaan tullut”.

Tällaista uuden elämän edellytystä on varmaan olemassa. Moni on sisäisesti joutunut sille kohdalle, että on kaiken menettänyt kuten tuhlaajapoika raamatun kertomuksessa, ja katselee nyt hukkaan käytettyä elämäänsä.

On jouduttu elävän Jumalan eteen tilille. Tähänastinen elämä näkyy väärin elettyinä, omien halujen ja himojen itsekäiseen tyydyttämiseen kulutettuna. Jumala ja lähimmäinen on syrjäytetty. „En ole rakastanut Sinua yli kaiken enkä lähimmäistäni niinkuin itseäni. Ajatuksilla, sanoilla ja töillä olen rikkonut Sinua ja Sinun pyhiä käskyjäsi vastaan”. Tällainen tunto on. Omatunto sanoo, „ettei tähänastinen meno kelpaa. Parempaa pitäisi elämän olla. On uuden elämän tarve ja kaipuu. Mutta miten siihen pääsisi?”

Kyllä näin kyseleviäkin on kansamme keskuudessa. Ja se on toivoa herättävä kevään merkki. Routa ja jää on alka-

nut sulaa. Niinhän olemme nähneet taas luonnossakin. Aurinko nousi yhä korkeammalle ja sen säteet viipyivät yhä kauemmin maan yllä. Jää sulii, ja elinesteet rupesivat virtaamaan uutta elämää herättävinä. Niin olivat pian uuden elämän merkit näkyvissä.

Näin käy myös ihmisen mielessä. Uusi elämä on Jumalan teko. Jumalan valo kohdistuu ihmiseen ja vetää häntä puoleensa. Kun hän tulee kaikkineen Jumalan eteen, niin siinä tapahtuu ihme: Kaikki entinen on mennyt, ja uusi alkaa. Kristuksen tähden Jumala antaa kaiken anteeksi, eikä sitä enää ole. Nyt Jumalan armon aurinko luo uutta. „Missä syntien anteeksiantamus on siinä on elämä ja autuus”. Sisimmästä on lähtenyt maailman synnillinen henki, itsekkyyden murrettu ja tilalle on tullut Jumalan henki. „Te saatte voimaa, kun Pyhä Henki tulee teihin”.

Tästä todistaa hellunta. Pyhän Hengen vuodattamisen vaikutuksesta Jerusalemissa koettiin ihmeellinen uuden elämän aalto. Ihmiset tulivat joukottain uskoon. Heissä alkoi uusi elämä, joka myös liitti heidät yhteen.

Helluntaita mekin tarvitsemme, emme niinkään ulkonaisena, kirkollisena juhlanä, vaan sinä voimana, joka meidänkin keskuuteemme luo uuden elämän, siellä, missä jo on edellytyksiä siihen. Uusi elämä alkaa niistä ihmisistä, jotka Jumalan henki pääsee valtaamaan ja liittämään yhteen Kristuksessa. Ne ovat ihmisiä, jotka todella elävän Jumalan edessä kokevat, että „paluuta entiseen ei ole”. Meidän, uskovien nimellä kulkevien, pitäisi ennenkaikkea olla niitä, joiden kohdalla toteutuu tämä: „hänen tähtensä olen menettänyt kaikki ja pidän sen roskana”. Oletko lukijani siihen valmis?

Kun uudesta elämästä puhumme, niin muistakaamme siis kansammekin tulevaisuutta ajatellen, että vain Juma-



Surren, mutta Jumalaa kiittäen
ilmoitamme että rakas, pieni,
poikamme

MATTI ILMARI LAHTINEN
synt. 8. 3. 41 sai kutsun 14. 5. 44
taivaaseen Pertti veikon luona

Jälleen näkemisen ihanassa toivossa:

Äiti ja isä
Heikki
Anna-Liisa ja
pikku Irma

Tuli kevät tuo kaunis ja toivottu,
nousi kukkasat hankien alta,
Tuli tuonen enkeli valkoinen,
että rakkaan Mattimme meiltä.

lan hengen vaikuttamana se voi tulla todelliseksi. Ja jos nyt Jumala ei saa uudistaa meitä, niin me koemme tuhoisan takatalven.

Aarne Laasio.

RINTAMAMIESKIERTUE TERVAKOSKELLE.

Kantahämäläinen rykmentti ja siinä toimiva aseveliyhdistys „Kanta-Hämeen Kilta” lähettävät rintamamieskiertueen sk-piin alueelle, jossa se tulee järjestämään viihdytystilaisuuksia muutamilla paikkakunnilla, m. m. Tervakoskella 3. 6. 44.

Ohjelmassa on orkesteriesityksiä, lausuntaa, viulu-, harmonikka- ja laulu-sooloja, kvartettilaulua, kupletteja ja huumoria sekä yksintanssia. Puheen kotiseudulle pitää Aseveli-Kiltan johtaja kapt. M. Maula.

Ohjelmaa on siis runsaasti ja arvokasta. Pääsymaksut ovat 20:- ja 15:- ja tulot jäävät kantahämäläisen rykmentin viihdytysrahastoon.

Koska tilaisuus on ainutlaatuinen, tulee pääsylipuista olemaan suuri kysyntä, joten on varmintä ajoissa hankkia liput, joita ennakolta myy herra Pauli Pajunen.

— **POSTITOIMISTON** aukioloaikataulu on auton aikataulun muutoksen johdosta nyt seuraava:

arkipäivisin klo 8,30 — 10,45
„ 11,15 — 12
„ 15 — 17
sunnuntaisin „ 11,30 — 12,30

ILMOITUKSIA.

KENRAALI MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITON

Tervakosken osaston

järjestämä

KIRKKOKONSERTTI

Tervakosken Pikkukirkossa 2:nä helluntaipäivänä klo 14.

Pääsymaksu 10.—.

Ilmasuojelukäsky.

Vaikkakin pimennyskäsky toistaiseksi on peruutettu, ovat pimennyslaitteet silti pidettävä kunnossa ja valmiina käytettäväksi koska vain.

Yleisen ilmaroituksen tai ilmahälyksen sattuessa ovat kaikki ulospäin näkyvät valot heti pimennettävä.

Is. päällikkö

ILMOITUS.

Niitä henkilöitä, jotka tänä keväänä ovat tehneet uusia palovakuutuksia sekä vanhoja lisänneet, kehoitetaan vakuutus kirjansa hakemaan ja maksamaan allekirjoittaneelle ensi tilassa.

Tervakoskella 27. 5. 44.

Artturi Wallinheimo

MURTOMAAJUOKSUKILPAILUT

järjestää Tervakosken Pato jäsenilleen t. k. 28 p:nä klo 9 seuraavissa sarjoissa:

Yleinen sarja
Ikämiehet
Alle 18 v.
Alle 14 v.

Kokoontuminen urheilukentällä.

Myytävänä kaksi

elovasikkaa

3 ja 2 kuukauden vanhoja.

Lauri Mäkinen, Rauhala.

Kylän sikalan

**pihanpuhdistus-
talkoot**

pidetään ensi tiistaina klo 18.

Roskalaudat piinon ensi talven lämmitystä varten.

Kirveet ja luodat mukaan.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

ensimmäisenä ja toisena helluntaipäivänä
klo 19,30.

elokuvan

„Kolme toverusta”
Robert Taylor — Franchot Tone
— Robert Young

Lisänä

KATSAUKSET

Kielletty lapsilta.

VANHOJA SÄÄTIETOJA.

Olen kerännyt muistiinpanoisten muutamilla vuosilla touko- kesäkuun ilmatietoja.

V. 1911 toukok. 20 p. rupesi ilalla satamaan lunta, niin että 21 p. aamulla oli 5 sentin lumikerros ja 3^o pakkasta. 27 p. oli varjossa 27^o lämmintä, ja ruis rupesi tähkimään. 31 p. oli jälleen pakkasta.

V. 1912 toukok. 4—5 p. oli lumikuuroja. 6—8 p. oli 3^o pakkana. Ruis tähti kesäk. 8 p. ja kukki 22 p.

V. 1913 toukok. 5—6 p. pakkasöitä. 13 p. oli kolikko ja sateli lunta. 14—16 p. pakkasöitä. Kesäk. 1 p. ruis tähti ja alkoi 21 p. kukkia.

V. 1915 koko toukokuun alku oli kylmä ja aamuisin oli pakkasta. 16 p. satoi lunta ja vettä ja kävi kova myrsky. Kesäk. 10 p. rupesi ruis tähkimään ja kukki heinäk. 4 p.

V. 1916 toukok. 11—14 p. satoi vähän lunta ja oli pakkasaamuja. 21 p. satoi vähän lunta ja 24—30 oli yöpakkasia. Kesäk. 6 p. ruis rupesi tähkimään.

V. 1919 toukok. 15 p. oli kolikko. 16 p. satoi lunta ja vettä. Kesäk. 2 p. ruis alkoi tähkiä ja 19 p. kukkia.

V. 1928 ja 1932 olivat melkein samanlaisia.

Kaikkina yllämainittuina vuosina oli toukokuu siis kylmä ja kolikko, mutta kuitenkin saatiin verrattain hyviä vuoden tuloja.

Tämän vuoden toukokuun ilmatiedot ovat olleet ylläolevien vertaisia, ja vaikka tällä hetkellä tuntuinkin lohduttomaksi, ei kuitenkaan ole syytä hermostumiseen.

— **KUOLLUT.** Toukokuun 25 p:nä

kuoli Rauhalassa entinen lumpunreppä eläkeläinen Miina Jokin en 82 vuoden ikäisenä.

Tervakoski 1944.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 22.

LAUANTAINA KESÄKUUN 3 p:nä.

1944.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—10,45, 11,15—12 ja 15—17 sunnuntaisin 11,30—12,30

Lääkkeiden myynti ja sitelitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko. Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,44, 7,04, 7,52, 8,12, 9,40, 11,55, 16,04, 16,25, 17,55, 18,30, 21,13, 21,54

Itään: 9,30, 9,50, 13,40, 17,10, 21,44, 23,10, 1,18.

Pohjoiseen: 9,39, 13,00, 13,57, 19,12, 21,25.

Ryttylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,45, 17,57, 21,13.

Pohjoiseen: 7,14, 9,53, 19,25,

Helsingistä: 7,00, 7,30, 8,20, 12,10, 12,35,

Riihimäelle: 8,49, 9,19, 9,34, 13,32, 13,51,

Helsingistä: 13,10, 15,00, 17,05, 19,50, 20,08,

Rosmäelle: 14,59, 16,49, 18,54, 21,13, 21,29,

Helsingistä: 21,00, 23,30.

Rosmäelle: 22,45, 0,52.

Linja-autojen kulkuvuorot erillisessä aikataulussa.

KIRKOLLISIA UUTISIA.

Sunnuntaina pyhäkoulu klo 9. Jumalanpalvelus klo 10.

Perjantaina hartaushetki Vähikkälän koulussa klo 19,30.

— Kuollut. Ensimmäisenä helluntaipäivänä kuoli Turengissa eläkeläinen Maria Sajonen 84 vuoden ikäisenä.

— Avioliittoon vihittiin Iinä helluntaipäivänä rva Tyyne Heinonen Napjalasta ja stm. Oiva Rantala Töystä.

— Avioliittoon kuulutettu majuri Mikael Johannes Kaltio ja notaari Irja Irene Lahdenperä.

MUUTAMIA HINTA- JA PALKKATASON MUISTIINPANOJA ENTISILTÄ AJOILTA.

Monet Kaiun lukijoista muistanevat vielä ajan, jolloin raha oli tiukalla ja miten vähällä silloin tultiin toimeen nykyaikaan verraten, jolloin jo nuoretkin käsittelevät huolettomasti rahasummia.

Palkat olivat 50—60 vuotta takaperin kovin pienet. Niinpä miehen palkka tehtaassa oli 1:80—2:—, naisen 85—90 penniä 12 tuntiselta päivältä. Muonamiehen vuosipalkka oli 150:— ja muona, karjapalvelija sai 90:— vuodessa ja muonan. Päivätyöläiselle maksettiin 1:50—2:—. Halonhakuupalkka vaihteli 40—55 p. kuutiometriltä. Halonajosta 8 km matkalta sai 1:50—2:— kuutiolta. Koivuhaloista maksettiin tehtaalle ajettuina 3:25 kuutiometriltä.

Mutta, jos palkat olivat pienet, oli tavarakin vastaavasti halpaa. Niinpä puudan pussi, 16,5 kg. vehnä jauhoja maksoi 5:25, pikkutoppa sokeria, 4,5 kg. 4:20, hienosokeri 90 p. kg., 1 kg. kahvia 1:80—2:—, Pietarsaaren iso sikuritoppa 20 p., 1 kg. luumuja 1:20, 1 kg. rusinoita 1:10. Halpoja olivat ryynit ja jauhotkin: 1 kg riisirynejä maksoi 60 p., 1 kg. mannarynejä 40 p., 1 kg. kaurarynejä 40 p., 1 kg. ohrarynejä 30 p., 1 kg. herneitä 35 p., 1 tanko saippuaa 90 p., 1 hl. rukiita 12:— ja 1 hl. perunoita 3:—. Muutamia esimerkkejä karjatalouden tuotteiden hinnoista: 1 l. kokomaifoa maksoi 12 p., 1 l. kuorittua 4—5 p., 1 kg. voita 1:80—2:—, 1 kg. raavaslihaa 50—75 p., 1 kg. sianlihaa 80 p.—1:10 ja 20 kpl. munia 1:—1:40.

Vaatteet olivat kuitenkin suhteellisen kalliita, sillä esim. miehen hyvä puku maksoi 70:—80:— ja kesätakki 85:—. Ruskeat lapikkaat sai 9:—10:— markalla.

Ei ollut matkustaminenkaan kallista. Esim. junalippu Ryttylästä Helsinkiin

maksoi edestakaisin 5:40. Silloinkun rahaa oli vähän, käytettiin sitä varmasti paljon säästeliäämmin kuin nyt, ja tuntui kuin sillä olisi saanut tavaraa sen täyden arvon edestä. Nyt käyttämme rahaa suuria summia ja tuntuu kuin kasvanee tulomme hupenisivat olemattomiin.

v. o.

— PUELINKESKUKSEMME aukiolo-aika on klo 6.30—22. Tästä huolimatta käytetään puhelinta säännöllisesti, joka ilta hyvin myöhään, usein yölläkin. Tämä käy päinsä sen johdosta, että keskuksessamme on päivystys ympäri vuorokauden. Pakottavissa tapauksissa siis saa puhelinyhteyden mihin vuorokauden aikaan tahansa, mutta näitten yöpuhelujen käyttö on rajoitettava vain välttämättömiin sairaa-, palo- tai muihin hätäpueluihin. On otettava huomioon että, päivystystä hoitaa sama henkilö, joka jo päivällä on suorittanut määrätty työ-tuntinsa, joten hänelle on varattava lepo-aikakin.

Varsinkin nyt valoisa aikana ei tule kiinnittäneeksi huomiota ajan kulkuun ja näin tulee usein ajattelematta soitettua myöhään illalla.

On siis muistettava, että puhelin-keskuksemme ei toistaiseksi ole mikään automaatti, vaan että sen hermostuttavaa työtä hoitavat tavalliset kuolevaiset ihmiset, jotka kaipaavat lepoa öisin niin kuin me muutkin.

KANTAHÄMÄLÄISEN RYKMENTIN ASEMIESKIERTUE

on maakunnassa otettu vastaan suurella innostuksella.

Kantahämäläisen rykmentin ja siinä toimivan aseveliyhdistys „Kanta-Hämeen Kiltan” asemieskiertue on saapunut Kanta-Hämeen sk. piirin alueelle suoraan rintamalta. Tähän mennessä on kiertue jär-

jestänyt asemiesillat Pälkäneellä, Luopioisissa. Padasjoella, Kuhmoisissa ja Hämeenlinnassa.

Tänään on kiertueen asemiesilta Tervakosken Seurahuoneessa klo 19,30.

Kotiyleisö on ottanut maakuntansa asemiekiertueen vastaan erittäin innostuneena ja joka paikassa ovat juhlahuoneet olleet aivan täynnä. Rintamaterveiset on tuotu kotialueelle niin reippaassa ja arvokkaassa muodossa, että yleisö on kaikkialla lämmennyt ja tuonut kiitollisuutensa esille ja kuvin suosiosoituksin kiertueelle ja sen edustamalle kantahämäläiselle rykmentille.

Erikoista huomiota ja tunnustusta on herättänyt kiertueen mukana seurannut rykmentin orkesteri, jonka esitykset ovat olleet erittäin korkeatasoisia. Musiikkiohjelmaa on muutenkin ollut runsaasti: A. Koskisen viulusoolot, vahvistetun kvartetin kvartettilaulut, trion soittamat kansanlaulut, vääpeli U. Niemelän esittämät yksinlaulut, korpr. L. Oksasen (tervakoskelainen) harmonikkasoolot, stm. O. Hokkasen kuplettilaulut, Luutn. E. Mäki-Kivistö ja kapteeni M. Maula ovat puhein tuoneet rykmentin tervehdykset kotialueelle. Kokonaisuudessaan ovat nämä asemiesillat olleet ohjelmansa puolesta täysipainoisia.

Toivottavasti tervakoskenkin yleisö täyttää Seurahuoneen tänä iltana. Lippujen ennakkomyynti on ollut viikasta, joten niiden, jotka aikovat tähän tilaisuuteen saapua, on syytä käydä lunastamassa lippunsa aivan ensitilassa.

(Häm. Sanom.)

— KUOLLUT. T. k. 1 p:nä kuoli Tervakoskella rva Elvi Rapeli pitkäaikaisen sairauden murtamana. Häntä jäi lähinnä suremaan puoliso ja neljä alakäistä lasta.

— PUHELINKEKUKSESTA on vielä sanottava, että palohäilytyksen sattuessa sellaisetkin henkilöt, joilla ei ole mitään sammuttamisen kanssa tekemistä, soittavat keskuksen pelkästä uteliaisuudesta. Tämä tapa on lopetettava, sillä se häiritsee keskuksen työtä juuri silloin, kun keskuksen hoitajan on virkansa puolesta hälyytettävä palokuntaan kuuluvia henkilöitä.

— TULIPALO. T. k. 1 p:nä hälyytettiin Tervakosken palokunta Napialan Eskolaan, jossa nähtävästi kipinästä n. s. Vanhusten talon pärekatto oli syttynyt tuleen. Tuli satiin palokuntamme ripeästä toiminnasta heti alkuunsa sammutettua, niin että kattoon syntyi vain muutama reikä, mutta sammutukseen käytetty vesi pilasi jonkun verran itse huoneita.



Rakas
äitimme ja isoäitimme

Maria Salonen

synt. 17. 8. 59 Janakkalassa,
pääsi ka paamaansa lepoon 28.
5. -44.

Rakkautella muistaen:

Väinö, Kalle ja
Vihtori perheineen.

Paljon kärsit, paljon kestit,
viimein rauhan saavutit.

Sionaus tapahtuu 11. 6. -44
klo 9 Janakkalan kirkolla.

Työvään Keskinäinen Vakuusyhtiö TURVA.

Vakuutusmaksukuitit ovat lunastettavissa t. k. aikana. Vakuuttakaa omaisuutenne tulipalon varalta, uusikaa liian alhaiset vakuutukset arvoja vastaviksi.

Otto Marttila. Toivo Valtonen.

JANAKKALAN KUNNAN

vuoden 1944 kunnallisverojen ensimmäisen erän kanto toimitetaan m. m. seuraavasti:

Tiistaina kesäkuun 13 p:nä
Hallakorven kansak. klo 9 — 10
Tervakosken Seurah. „ 10,30 — 14.30
Napialan kansak. „ 15 — 16

Viikkoa ennen veronkannon alkua voidaan vero suorittaa myöskin Janakkalan Osuuskassa joka arkipäivä klo 9 — 13.

Verokuitit jaetaan maksupaikoilla.

Heti kannon jälkeen jätetään maksamattomat verokuitit ulosottomiehen perittäviksi.

Kunnallisverojen ja kansaneläkevakuutusmaksujen maksuunpanoluettelot ovat verovelvollisten nähtävänä kunnan-toimistossa toukok. 30 p:stä alkaen viiden päivän ajan klo 8 — 11.

Janakkalassa toukok. 26 p:nä 1944

Kunnallislautakunta.

LOTTATYÖT.

Kävely hiihto- ja kävelymerkkiä varten huomenna klo 10. Lähtö Seuran luota.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN Elokuvateatteri

esittää
sunnuntaina ja maanantaina klo 19.30.
elokuvan

Heldän viimeinen yönsä

Sonja Wigert — Hasse Ekman

Lisänä

KATSAUKSET

Kielletty lapsilta.

KANTAHÄMEEN RYKMENTIN
ja siinä toimivan aseveliyhdistys „Kantahämeen Kiltan”

RINTAMAKIERTUE
järjestää

Viihdytystilaisuuden

Tervakosken Seurahuoneessa lauantaina t. k. 3 p:nä klo 19,30.

Ohjelma arvokas, reipas ja virkistävää: Musiikki-, orkesteri-, laulu-, lausunta ja tanssiesityksiä.

Pääsymaksu: 20.— ja 15.—

Kukkien y. m.

taimia

aloitetaan myymään Tervakosken Puutarhasta maanantaina t. k. 5 päivästä alkaen, mutta mikäli ilmat pysyvät hyvinkin kylminä, niin aloitetaan myynti vasta keskiviikosta alkaen.

Janakkalassa

maksetaan kesäkuun sotakuukausipalkat, huoltorahat ja vuokrat rahat kunnan toimistotalon yläkerrassa Turengissa asevelvollisten sukunimien mukaisessa aakkosjärjestyksessä seuraavasti:

kesäkuun 7 p:nä klo 9 — 11

kirjaimet A — L

kesäkuun 8 p:nä klo 9 — 11

kirjaimet M — O

sekä Tervakosken Seurahuoneessa kaikille Etelä-Janakkalassa asuville kesäviikkona kesäkuun 7 p:nä klo 16 — 17.

Turengissa toukok. 26 p:nä 1944

Kunnallislautakunta.

Tervakoski 1944.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 23.

LAUANTAINA KESÄKUUN 10 p:nä.

1944.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 20:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkoliista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammastäkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—10,45, 11,15—12 ja 15—17 sunnuntaisin 11,30—12,30

Lääkköiden myynti ja sitelitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko. Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 6,44, 7,04, 7,22, 8,12, 9,40, 11,55,

16,24, 16,25, 17,55, 18,30, 21,12, 21,54.

Pohjoiseen: 9,30, 9,50, 10,40, 17,10, 21,44,

22,18, 22,38.

Ryhtyiltä lähtevät junat:

Etelään: 6,45, 7,07, 7,13

Pohjoiseen: 7,14, 9,53, 19,25.

Helsingistä: 7,00, 7,30, 8,20, 12,10, 12,35,

Riihimäelle: 8,49, 9,10, 9,34, 13,32, 13,51,

Helsingistä: 13,10, 15,00, 17,05, 18,50, 20,05,

Rimäelle: 14,50, 16,40, 18,54, 21,13, 21,29,

Helsingistä: 21,00, 23,30.

Rimäelle: 22,45, 0,52.

Linja-autojen kulkuvuorot erillisessä aikataulussa.

KIRKOLLISIA UUTISIA.

Sunnuntaina jumalanpalvelus klo 10. Pyhäkoululaisten retki klo 13 pikkukirkon luota. Eväät mukaan,

Perjantaina seurat klo 19.

— Avioliittoon vihittiin viime tiistaina t. k. 6 p:nä kers. Alpo Mäenpää Vähikkälästä ja nti Helmi Tamminen Tervakoskelta.

— Avioliittoon kuulutettu korpr. Uno Vahtermäki ja nti Elli Niittunen molemmat Tervakoskelta.

— 70 vuotta täyttää t. k. 15 p:nä Otto Ristimäki Rauhalassa.

Mitä huolten vastapainoksi.

Muistamme Väinikki Stoolin tarinoista, kuinka nuori runoilijaylioppilas lausuu elämänsä tunnukseksi: „Ja huolt' ei tuntis ollenkaan, kun viikset vaan sais kasvamaan.

Tätä nykyä ei yksikään Suomen kansalainen, olkoonpa hän nuori tai vanha, tunne mainitun kaltaista huolettomuutta. Nyt ei voida puhua rikkaan huolettomista päivistä eikä nuorten, eikä edes lasten ja pienokaisten „kultaisesta” ajasta. Olemme joutuneet raskaitten huolten alaisiksi. Valtion johtohenkilöitä painavat isänmaan kohtaloa koskevat ulko- ja sisäpoliittiset huolet. Puolustusvoimien johdolla samoin kuin jokaisella rintamamiheillä on omat huolensa. Maanviljelijä tuntee huolta ja vastuuta leipäviljan ja muiden elintarvikkeiden harkinnasta kansallemme. Isä ja äitejä ahdistavat eläntöhuolten ohella nousevan polven kasvatusongelmat. Seurakuntatyön johtajat ylempimistä alimpiin asti samoin kuin maamme opettajakunta tuntevat raskaista huolta niiden rappioilmiöiden vuoksi, joita on havaittavana kansamme siveellisessä tilassa ja jotka uhkaavat hävittää nousevan polven elinvoiman.

Nämä huolet saavat vielä lisäpainoa niistä monenmoisista huhuista, joita vihollisemme panevat liikkeelle omien tarkoituseriensä saavuttamiseksi. Ne ovat yleensä tuulesta temmattuja. Järkevä kansalainen ei anna niiden itseensä vaikuttaa. Siten hän säästyy turhista huolista.

Mutta meidän on selviydyttävä myös niistä huolista, joilla on asiallinen pohja. Niistä emme pääse valittelemalla ja riuhtamalla, vaan heittäytymällä rohkeasti taistelemaan niitä vastaan myönteisin keinoin. Näistä on mainittava ennen muita uutera työ ja uskollinen velvollisuksien täyttäminen siinä asemassa, jossa kukin on. Kotirintaman keskuudessa ei saa olla enempää kuin sotilaissakaan rintamakarkureita, jotka väistyvät syrjään ja jättävät vaivat toisten kannettaviksi. Perheen jäsenten on entistä uskollisemmin täytettävä velvollisuutensa omaa

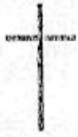
kotiaan kohtaan. Aviopuolisoiden ei sovi tuskitua puolisonsa heikkouksista, vaan on yritettävä puolin ja toisin peittää virheitä ja kärsivällisesti tukea toisiaan. Perheen äitien kuorma on monessa kodissa tullut ylen raskaaksi. Äidit jaksavat kuitenkin kantaa taakkansa, jos he tietävät, että puolison osanottava rakkaus — vaikka satojen kilometrien matkan takaa — seuraa heidän askeleitaan.

Lastenkin velvollisuudet ovat näinä aikoina tulleet moninkertaisiksi, kun heidän on koulunkäyntinsä tai muun opiskelun ohella täytynyt entistä enemmän osallistua talousaskarten suorittamiseen. Lapset ovat kuitenkin pystyneet saavuttamaan hämmästyttäviä tuloksia ja pystyvät edelleenkin, kun heitä innostutetaan ja heille annetaan tunnustusta. Nuorten talkoiden tulokset antavat tästä vakuuttavan todistuksen.

Nykyhetken velvollisuuksiin kuuluu myös avun antaminen naapurille oikealla ajankohdalla. Tätä apua tarvitsevat etenkin sotaesket, mutta myös monet vaimot, joiden puoliso ja lasten isä on rintamalla. Naapuriavun antaminenkin saattaa monesti tuntua rasittavalta. Mutta siihen saadaan voimaa, kun muistetaan, että on kyseessä koko isänmaan asia ja tulevien sukupolvien onni. Mitä enemmän jaksamme tehdä toisten hyväksi, sitä suurempaa tyydytystä saamme kokea.

Varmaan moni onkin saanut tuntea, että uutera työ ja uskollinen velvollisuksien täyttäminen omaa perhettä kohtaan sekä huolenpito lähimmäisten kohtaloista on vapauttanut tekijänsä monista huolista ja pitänyt mielen tasapainossa.

Niin tarpeellista ja kunnioitettavaa kuin työhön ja ponnistuksiin heittäytyminen aikanamme onkin, silläkin on oma vaaransa, jota ei sovi unohtaa. Vaara on siinä, että sisäinen ihmisemme uppoa pelkästään aineellisiin ja taloudellisiin harrastuksiin. Liiallinen voimain ponnistus johtaa myös ylläsitukseen jopa masennustilaan, ellei vastapainoksi saada jotain henkistä hyvää. Sen vuoksi pitäisi meidän suomalaisten jaksaa sota-aikanaakin hoitaa henkisiä tarpeitamme. Pöydittämme ei pitäisi puuttua hyviä kirjoja. Kyläkunnissa pitäisi toimeenpanna puh-pashenkisiä tilaisuuksia, joissa naapurit



Rakkaamme
**Elvi Maria
Rapeli**

o. s. Ikonen

synt. 11. 6. 1905 Pyhtäällä,
kuoli Tervakoskella 1. 6. 44.

Syvästi kaivat:
puoliso ja lapset,
äiti, sisaret ja veljet.
Jumala on rakkaus

Rakas vainajamme siunataan
haudan lepoon Janakkalassa
11. 6. 44.

tapaavat toisiaan muissakin kuin taloushuolien merkeissä. Laulujen ja virsien ei olisi lakattava kaikumasta kodeissamme. Kuorolauluharrastusta olisi missä suinkin mahdollista ylläpidettävä. Kirkkotietä ei pitäisi laskea nurmettumaan, sillä nyt jos koskaan tarvitsemme kristinuskon voimia voidaksemme ajan painoista huolimatta elää iäisyyskansalaisina. Sen taidon ovat esi-isämme omistaneet. Osoittakaamme olevamme heidän veroisiaan ja heidän jättämänsä henkisenkin perinnön uskollisia vaalijoita. Silloin emme sorru huoliimme, vaan nousemme nykyisestä koettelemuksen pätsistä kirkastuneina, kuten metalli sulatusuunista.

K. W. Kuusisto.

**RINTAMAMIESTEN VIIHDYTYS-
TILaisuus.**

„Kanta-Hämeen Kiltan” asemiesilta 3. 6. oli koonnut seurantäyden yleisön, joka ei suinkaan pettynyt suurissa odotuksissaan, sillä niin orkesteriesitykset, kvartetti- ja yksinlaulut, pianosoolot, humoristiset esitykset, kuin yleensä kaikki oli todella mieluisaa kuultavaa ja nähtävää. Jo orkesterin „ulkoasukin” kauniine punaisine ilvesmiekkä-kilpineen, joiden takana nuottihyllyt piilivät, oli kaunis ja virkistävä. Ylimalkaan on syytä vain korkeintaan lisätä huudahdusmerkkejä ihastuksen ilmauksena viime Kaiussa julkaistuun Hämeen Sanomain arvosteluun, sillä sen joka kohdassaan kiittävään sävyyn ei ole enää lisättävää.

Hauskaa oli nähdä ja tavata suoraan rintamalta tulleita oman maakunnan miehiä, jotka esitystensä mukana toivat reippaat terveiset kaikilta niiltäkin kanta-hämäläisiltä asemiehiltä, jotka eivät olleet päässeet mukaan kotiseudun väkeä

**KANSALLISET YLEISURHEILU-
KILPAILUT.**

Jo vuosittain tavaksi tulleet kansalliset yleisurheilukilpailut järjestää Pato täällä Pikkuniityn kauniilla urheilukentällä juhannuspäivänä. Ohjelmassa ovat 110 m. aitaj. 200 m., 1500 m., ja 3000 m. juoksut. Viimeksimainitun tilalle oli ensin ajateltu 10.000 m., mutta on seura päättänyt muuttaa sen ylempänä mainituksi. Sekä hypyt, että heitot ovat ohjelmassa myöskin edustettuina. Täydellisen kilpailuohjelman julkaisemme myöhemmin Kaiussa. Että kilpailulle saataisiin enemmän mielenkiintoa on Padon puheenjohtaja päättänyt tehdä parhaansa, jotta osanottajajoukko olisi mahdollisimman edustava ja lukuisa. Erikoisesti 3000 m. juoksuun on tarkoitus saada eräs tämänhetken nimekkäimmistä. Jäämme mielenkiinnolla odottamaan kilpailuja sekä osanottajaluetteloa. Kun kilpailuihin on vielä tasan kaksi viikkoa niin, palaamme niihin myöhemmin uudestaan.

— **KENRAALI MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITON** Tervakosken osaston toisena helluntaipäivänä järjestämään kirkkokonserttiin oli Tervakosken pikkukirkkoon saapunut huoneentäyteinen harras kuulijakunta. Ohjelma olikin todella kuuntelemisen arvoinen. Yhteisesti laulettu virren jälkeen aloitti lottakuoro ohjelman esittäen rva Memssenin johdolla kauniisti ja puhtaasti kaksi laulua. Tämän jälkeen esiintyi laulajatar Hilja Nuotio, jonka esittämistä lauluista erikoisesti I. Hannikaisen „Isä meidän” jäi mieleen. Jousitrioin (hrat Salmela—Englund—Kaivola) esittämä 2 sävellystä ja herrasväki Laasion laulettua 3 duettoa piti rovasti Pärnänen syvämielteen puheen. Tämän jälkeen esitti kanttori Kaivola muhkealla äänellä kaunislinjaisesti 3 hengellistä laulua. Kun trio oli esiintynyt vielä kerran ja mieskuoro luotn. Salmelan johdolla laulanut pari laulua päättyi konsertti liturgiaan, jossa liturgina toimi pastori Laasio, sekä loppuvirteen.

Sydämelliset kiitokset kaikille, jotka ovat kunnioittaneet rakkaan poikamme

MAURI SAKARI ANTTILAN
muistoa ja niin monin eri muodoin tuke-
neet meitä suuressa murheessamme.

Omaiset.

esityksillään riemastuttamaan. Kaikukin kiittää asemiehiä heidän käynnistään ja siihen yhtyvät varmasti kaikki sen lukijat.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN
Elokuvateatteri

esittää
lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30.
elokuvan

Suoraan tuleen

Clark Gable — Myrna Loy

Lisänä

KATSAUKSET

Kielletty lapsilta.

LÖYTYISIKÖ Tervakoskelta tai lähiympärist. henkilöä, joka voisi lainata kirjoituskonetta 2-3 kk. ajaksi osamaksuna sokeria. Vast. Tervakosken pt. nimim. „itse opiskelija” tai puh. 49.

Myytävänä

2 kpl. hyvää Sinsilla-kaniiniemoa, rotupuhtaus n. 90%, astutettuina 350.- kol, sekä 1 kpl. samoin sekarotuinen musta, hintaan 200.-.

E. Brummer. Tervakoski.

Myytävänä

pässi

Rautojalla Hallakorvessa. Ostolupa vaaditaan.

Halutaan ostaa tai vuokrata

perunakuoppa

Lähemmin: K. Vikman, Tervakoski.

NUORTEN TALKOOT.

Kokous kansakoulussa keskiviikkona t. k. 14 p:nä klo 19.
Talkookirjat mukaan!

Nuoriso ja lapset.

Punaisen Ristin kurssin käynyt uimaopettaja ja lasten kaittaja ryhtyy toimeensa Tervakoskella kuluvan kesäk. 15 pv:stä lukien.

Huomioionottaen järjestelyn suomat edut, toivotaan mitä runsainta osanottoa.

**Janakkalan
Säästöpankki**

Turenki, Puh. 82 167

Maksaa korkoa säästötililtä 4%

Talletukset yli 22 milj.

Omat varat n. 1,5 milj.

Tervakoski 1944.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapalno.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 24.

LAUANTAINA KESÄKUUN 17 p:nä.

1944.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—10,45, 11,15—12 ja 15—17 sunnuntaisin 11,30—12,30

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko. Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,44, 7,04, 7,52, 8,12, 9,40, 11,55, 16,04, 16,25, 17,55, 18,30, 21,13, 21,54.

Itään: 9,30, 9,50, 13,40, 17,10, 21,44, 23,10, 1,18.

Pohjoiseen: 9,39, 13,00, 13,57, 19,12, 21,25.

Ryttylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,45, 17,57, 21,13.

Pohjoiseen: 7,14, 9,53, 19,25,

Helsingistä: 7,00, 7,30, 8,20, 12,10, 12,35,

Riihimäelle: 8,49, 9,19, 9,34, 13,32, 13,51,

H: singistä: 13,10, 15,00, 17,05, 19,50, 20,08,

R: mälle: 14,59, 16,49, 18,54, 21,13, 21,29,

H: singistä: 21,00, 23,30.

R: mälle: 22,45, 0,52.

Linja-autojen kulkuvuorot erillisessä aikataulussa.

KIRKOLLISIA UUTISIA.

Sunnuntaina sankarihautaus klo 14. Iltakirkko klo 18.

Seurat juhannusaattona Joutjärven Poukapirtillä klo 20.

— Avioliittoon vihittiin viime sunnuntaina stm. Tauno Koskinen Riihimäeltä ja nti Aino Vainio Tervakoskelta.

— Kihlauksensa ovat julkaisseet stm. Reino Koliseva ja nti Elna Mäkinen molemmat Huistista.

— 70 vuotta täyttää huomenna sunnuntaina nti Hilda Saloranta Tervakoskella.

Urheilu ja halkokamppailu auttavat toisiaan.

Halonhaku on aina ollut esimerkiksi hiihtäjien tärkeimpiä valmennusmuotoja. Hiihtäjän valmennuskausihan alkaa paljon ennen kuin saadaan lunta ja päästään hiihtämään. Silloin ovat valmennuskeinoina kävely, pyöräily ja halonhaku ja jotkut omat „kikat”, joita jokaisella kilpaurheilijalla on. Virallisessa valmennusohjelmassa oli halonhaku esimerkiksi hiihtäjien olympialaisleirillä Rovaniemellä syystalvella 1927.

„Tapeetille” tämä valmennusmuoto nousi kuitenkin vasta nyt aivan viime vuosina, jolloin halonhakuusta tuli myöskin koko kansan yhteinen ja välttämätön työmuoto. Huomattiin oman kunnan kohottamisen ohella voitavan edistää koko kansan yhteistä asiaa. Ja tämä ei tietenkään koskenut eikä koske varsinaisia kilpaurheilijoita, eritoten hiihtäjiä, vaan jokaista, joka haluaa pitää itsensä „kilpailukuntoisena” jokapäiväisessä elämäntaistelussa. Ja samalla, koska ihmisellä nyt kertakaikkiaan on synnynnäinen kilpailuvietti, myöskin „motinhakkaamisesta” tuli oma erityinen urheilumuotonsa. Onhan kautta aikojen todettu, että mikään harrastus ei voi pitkää aikaa pysyä vaan harrastuksena. Joku on toista parempi ja huomattavasti voivansa kehittyä vieläkin paremmaksi, yrittää hän tulosta, toiset eivät halua olla huonompia ja — kilpailu on käynnissä. Motinhakkaamisesta tuli kuten sanottu urheilumuoto ja niinkuin kaikessa urheilussa taso nosta huippuja ja huippu vetää mukanaan tasoa, niin tässäkin molemmat ovat toisilleen välttämättömiä.

Tultiin näin ollen ennenpitkää haku- ja kilpailujen kannalle. Tällaisia on ollut monenlaisia, mutta suurimman suosion näyttävät saaneen vuosittaiset n. s. pikahakkuukilpailut, joissa hakkuu aika on 6 tuntia. Tänä vuonna ovat urheilujärjestömme mukana talkoelinten kanssa näiden kilpailujen järjestelyissä. Henkilökohtaiset kilpailut järjestetään jokaisella paikkakunnalla ja senlisäksi ottavat urheiluseurat yhteen seuraotteluissa.



Isänmaan puolesta uhrinsa antanut.

Keäkuun 11 p:nä kuoli kotonaan alikers. Kauko Yrjö Antero Kanerva.

Kauko Kanerva, joka oli syntynyt 13. 9. 1920, oli rintamalla tämän sodan alusta lähtien, mutta sairastui siellä ja joutui jo 29. 5. 42 lääkärin hoidon alaiseksi, ja kaksi vuotta sairastettuaan tauti hänet lopulta mursi. — Kauko Kanerva toimi koulusta päästyään asiapoikana yhtiön konttorissa ja siirtyi sitten osuuskayppa-alalle, jossa hän toimi siksi kunnes lähti rintamalle. Sen tunnollisempaa, au- liimpaa ja vaivojansa säästämättömämpää asiapoikaa ei enää etsimälläkään löytäisi, kuin Kauko Kanerva oli, ja osuuskayppa-apulaisenakin hänen yleisöä kohtaan osoittamansa palvelevaisuus ja nopeus työnsä täyttämässä oli aivan omaa luok- kaansa. Nuorta vainajaa jäi lähinnä sure- maan äiti.

Ja noista seuraotteluista tulemmekin asian toiseen puoleen, varsinaisesti urhei- luulliseen. Viime vuosien aikana on meillä valitettavasti hyvin monikin seura miltei kokonaan nukahtanut ja useitten toiminta on ollut vain nimellistä. Syyt ovat olleet joko enemmän tai vähemmän ymmärret- täviä. Seurojen varsinaiset urheilijat, maan parhaana aineksena, ovat olleet sodassa ja samoin seurojen toimihenkilöt. Kentät ovat olleet usein varatut muihin tarkoituksiin. Ja sen toiminta on lamaan- tunut ja kilpailuja ei ole uskallettu jär- jestää „nimien” puutteessa, sillä vaikka jollakin naapuriseurala ehkä olisi ollut- kin joku tekijä „kotona”, niin itsellä ei ole ollut antaa miestä vastavuoroisesti takaisin. Monessa tapauksessa eivät nämä- kään ole kuitenkaan olleet täysin päte- viä syitä „talviuuden” vaipumiseen, sillä ei näinä vuosina olisi tarvittu erikoisesti

nimiä, yleisölle ja urheilun harrastajille olisi kyllä riittänyt, kunhan vain olisi ollut kilpailut. Olisi päästy, ja on onneksi useissa tapauksissa päästykin urheilun aikaisempien vuosien terveelle linjalle, jolloin kilpailut olivat tavallaan kansanjuhlia, ei tarvittu stadioneja, kilpailut voitiin pitää pellon pientareella, ei nimiä, jokainen, entinen tekijä ja nuori aloittelija, saattoi olla mukana ja kaikilla oli yhä hauskaa. Se on hermolääkettä samalta, sellaistaikin monet tarvitsevat juuri nykyhetkellä, kaikkien huolien ja muiden huhujen runtelemina. Ja kyllä sieltä pellonpientareeltakin huippuja nousee. Sieltä ne ennen nousivatkin ne miehet, jotka toivat Suomen maailmankartalle.

Seurojen toiminnalle on näillä talokotoimin ja urheilujärjestöjen yhteisillä pikahakkuukilpailulla arvaamattoman suuri merkitys. Seurojen jäsenten suuri enemmistö, ei-nimet, saadaan nyt liikkeelle. Entiset urheilijat tietävät, ettei mikään siinä määrin kannusta ponnistelemaan kuin tietoisuus, että seurani kunnia riippuu minustakin ja että minut on valittu kantamaan seurani värejä ottelussa naapurina vastaan. Näillä seuraoteluilla saadaan seurojen jäsenet kokoon, seurahenki eloon ja seura toimimaan. Ja urheilukin saa taasen tasoa, sillä ne parikymmentä huippua, joiden varassa urheilumme on elänyt viime vuodet, eivät jaksaa puolustaa maataamme tulevissa maaotteluissa enää harmaapartaisina. Tässä on tämän asian urheilullinen etu.

Urheilu ja elämäntaistelu lyövät kättä yhteiseksi ja molemminpuoliseksi eduksi.

RIKKARUOHJEN TORJUNTA.

Maanviljelijällä on omat keinonsa rikkaruohojen hävittämiseen suurilta viljeilyksiltä, mutta rikkaruoho kasvaa kotipuutarhossa ja pienillä viljelyspalstoilla, joissa esim. hevosäkeitä ei voida käyttää.

Paras keino on käyttää erilaisia käsihoroja, joita nykyisinkin on saatavana, sillä käsin kitkeminen on hidasta ja työlästä.

Kun me vuosittain hävitämme rikkaruohot palstoiltamme, ihmettelemme, mistä niitä aina uusia tulee. Syy on meidän, sillä me emme ole huolehtineet tienvarsilla ja pientereillä kasvavista rikkaruohoista, vaan olemme antaneet niiden kasvaa ja siementyä, ja näistä leviää sitten siemeniä hyvin hoidettuun puutarhaamme. Tällaiset ojanreunat ja pientreet olisi tarkoin niitettävä ennenkuin rikkaruohot ehtivät siementyä. Saamme samalla kotieläimille soveltuvaa rehua, joka on sitä parempaa, mitä nuorempana se niitetään.

— UIMAKUOLU aloitti t. k. 15 p:nä toimintansa. Suomessa, jossa on tuhansittain järviä ja jokia, puhumattakaan pitkästä merirannikostamme, ovat varsinkin pienet lapset alituisen hukkumisvaaran uhkaamina. Kun lapset leikkivät rannalla, eivät vanhemmat voi heitä aina silmälläpitää ja näin sattuu maassamme lukuisia surullisia hukkumistapauksia.

Pätevin keino näitten tapausten estämiseksi on opettaa lapset mahdollisimman nuorina uimaan.

Kun meillä nyt on koulutettu uimaopettaja, voivat vanhemmat huoletta lähettää lapsiaan Suruttoman kauniille uimarannalle saamaan sekä virkistystä että oppia.

Ilmat eivät tosiaan tällä hetkellä näytä oikein houkuttavilta uimiseen, mutta siitä huolimatta on lapsia heti alusta alkaen lähetettävä uimakouluun. Siinähan annetaan aluksi teoreettista opetusta, joka tapahtuu maankamaralla ja jos vesi on liian kylmää, ei lapsia viellä toistaiseksi veteen.

Mikäli olemme kuulleet, tulee uimaopettaja samalla toimimaan pikkulasten kaitsijana ja uimarannalla järjestämään heille leikkejä ja muuta ajanvietettä, jolla ei ole mitään tekemistä uimisen kanssa. Kun sitten ilmat lämpävät, vetää kyllä vesi puoleensa, ninkuin luonto tikanojan puuhun vetää.

— KANTA-HÄMEEN SUOJELUSKUNTAPIIRIN kevätampumamestaruuskilpailun, joka pidettiin 29. 5., voitti Tervakosken sk. tuloksilla: koulun amm. 125,3 ja kenttäamm. 94,3 yhteensä 219,6. Toisena oli vanha kilpailijamme Vanaja tuloksella 124,0 — 86,3 = 210,3.

Tervakoskea edustivat seuraavin tuloksin:

Vääp. L. Salminen	125 — 96 = 221
Kers. F. Dahlstedt	126 — 93 = 219
Kers. A. Salovaara	125 — 94 = 219

TYTÖT!

Pesäpalloa ja kisamerkkivaatimusten harjoitusta urheilukentällä keskiviikkona klo 18. Kaikki mukaan!

LOTTA.

Kokoontuminen juhlapukuisina Seuran eteen sunnuntaina klo 13,45 sankarihautajaisiin menoa varten.

Puheenjohtaja.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30.

Suomi-Filmin

Herra ja Ylhäisyys

Tauno Palo —

Regina Linnanheimo

Lisää

KATSAUKSET

Koko ohjelma lapsille sunnuntaina klo 16.

Napialan Työv. yhdistys r.y.
toimeenpääne

Arpajaisjuhlan

Napialan työv. talolla 18. 6. alkaen klo 13.

Ohjelmasta mainittakoon m. m.

Otto Toivosen puhe.

Kansankilpailuja ja arpojen myyntiä.

Pääsy vapaa.

Pesäpalloilijat!

Kaikkia pesäpalloilijoita ja sen harrastajia pyydetään yhteiseen neuvottelutilaisuuteen Pikkuniityn urheilukentälle sunnuntaina 18. 6 klo 9.

Kyseessä kesän harjoitus- sekä mahdollisten kilpailutalouksien suunnittelu.

Saapukaa runsaslukuisina neuvottelutilaisuuteen!

Ilmoitus.

Kun juurikasvimaiden perkaus- ja harvennusaika on jälleen käsillä ja kun kesä on myöhässä on varsinkin nyt tärkeätä tulevan talven ruokatilannetta ajateltaessa, että perkaustyöt saadaan nopeasti suoritettua. Tästä syystä tulee yhtiö jakamaan viimevuotisesta sokerijuurikkaan viljelyksestä saamastaan sokerista 10:lle eniten kunnollisesti peranneelle 0,25 — 1,0 kilon suuruisia sokeripalkintoja. Kartanon ja Paiston juurikasvimaille suoritettujen perkaustyö otetaan palkintoja määrättäessä huomioon.

T. O. Y.

Hyviä tupakan

taimia

on edelleen myytävänä Tervakosken Puutarhassa.

PUDONNUT miesten sileä sormus Huistin ja Omakotialueen välille 10. 6. Sormuksessa nimi Mandi 22. 6. 35. Rehelistä löytäjää pyydetään palkkiota vastaan ilmoittamaan Huistin Tammiselle.

Tervakoski 1944.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 25.

PERJANTAINA KESÄKUUN 23 p:nä.

1944.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15

Hammassääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—10 45, 11,15—12 ja 15—17 sunnuntaisin 11,30—12,30

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,44, 7,04, 7,52, 8,12, 9,40, 11,55, 16,04, 16,25, 17,55, 18,30, 21,12, 21,54.

Itään: 9,30, 9,50, 13,40, 17,10, 21,44, 23,10, 1,18

Pohjoiseen: 9,39, 13,00, 13,57, 19,12, 21,25.

Ryttylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,45, 17,57, 21,13

Pohjoiseen: 7,14, 9,53, 19,25,

Helsingistä: 7,00, 7,30, 8,20, 12,10, 12,35,

Riihimäelle: 8,49, 9,19, 9,34, 13,32, 13,51,

Helsingistä: 13,10, 15,00, 17,05, 19,50, 20,08,

R: mälle: 14,59, 16,49, 18,54, 21,13, 21,29,

Helsingistä: 21,00, 23,30.

R: mälle: 22,45, 0,52.

Linja-autojen kulkuvuorot erillisessä aikataulussa.

KIRKOLLISIA UUTISIA.

Tänään juhannusaattona seurat Joutjärven Poukapiirtillä klo 20 ellei sada.

Juhannuspäivänä jumalanpalvelus klo 10.

Sunnuntaina pyhäkoululaisten retki klo 12. Sankarihautaus klo 14. Itäkirjko klo 18.

Tiistaina lähetysompeluseura rva Nurmelan luona klo 19.

Perjantaina hartaushetki Toivassa klo 19,30.

— Avioliittoon vihitaan juhannuspäivänä Janakkalan kirkossa myymälänhoitaja Kaj Magnus Wistrand Tampereelta ja ylioppilas, neiti Kaija Vellamo Haukoka Turengista.

Pääministerin sanoja.

Suomen kansa on tottunut niin hyvinä kuin pahoinakin päivinä katsomaan tosiasioita suoraan silmiin. Pääministeri Linkomies ei sunnuntai-illan radiopuheessaan aliarvioinut sen tilanteen vakavuutta, jonka neuvostojoukkojen suurhyökkäys on aiheuttanut. Vihollisen aineellinen ylivoima on suunnaton ja sen avulla sen on taistelun alkuvaiheessa onnistunut saavuttaa tuntuva menestystä. Karjalan kannaksella raivoavat taistelut kenties ankarimpina kuin koskaan ennen.

Pääministeri korosti puheessaan kansamme tahtoa elää vapaana kansana, tahtoa, joka perustuu siihen historialliseen tosiasiasiaan, ettei yksikään suomalainen sukupolvi milloinkaan ole ollut vieraan orjana. Suomalaisten on mahdotonta ajatella elämää muuten kuin ulkonaisesti ja sisäisesti vapaana kansana. Tälläkin hetkellä, jolloin vapaus jälleen on vaarassa, Suomen kansa järkähtämättä luottaa siihen, että vapaus lopulta turvataan. Tämän päämäärän saavuttaminen on nyt jokaisen suomalaisen toimintaa johtavana ainoana ajatuksena.

Tyynenä ja päättäväisenä Suomen kansa käy niitä tuntemattomia ja kenties raskaitakin vaiheita kohti, jotka sillä on edessään, ennenkuin vapaus on lopullisesti turvattu. Tämä polvi on jo kuluneiden neljän ja puolen vuoden aikana osoittanut olevansa aikaisempien sukupolvien arvoinen, jotka kukin vuorollaan lannistumatta taistelivat luontoa, puutetta ja ylivoimaista vihollista vastaan. Se on sellaiseksi vastakin osoittautuva ulkonaisesti ja sisäisesti.

Suursodan saavutettua huippukohdansa ja inhimillisesti katsoen lähestyessä päättymistään on niin hyvin suurten kuin pienten kansojen kohdalla kysymys ennen

kaikkea kestämisestä. Meidänkin kansamme kestävyys on jälleen asetettu koeteltavaksi. Siitä riippuu nyt kaikki, mikä tekee elämän elämisen arvoiseksi. Tämän tiedämme kaikki ja siksi me horjumatta jatkamme taistelua, armeija vertojaan etsivällä uhrautuvaisuudella, päättävyydellä ja taidolla, kotirintama sitä velvollisuudentuntoisesti tukien.

Nämä pääministerin radiopuheessaan esittämät ajatukset tapaavat mitä laajimman vastakaian kansamme keskuudessa. Jos vihollisemme on laskenut kohtaavansa täällä sisäisesti rikkinäisen ja sen vuoksi voimattoman kansan, se pettyy nyt, kuten ensimmäisen kerran tunkeutuessaan itsenäisen Suomen maaperälle.

Uimaan!

Suomen kesä on aina lyhyt. Almanakassa on kesäkuukausia kolme, mutta todellisuudessa on lämmintä aikaa paljon vähemmän, alku myöhästyy ja loppu tulee liian aikaisin. Varsinkin näinä vaikeina aikoina huomaa sen lyhyden erikoisen hyvin. Tämäkin kesä on myöhässä, ja koska tuleva talvi on taas varmaankin ankara sekä ilmastollisesti että aineellisesti, olisi niin lasten kuin aikuistenkin, mutta varsinkin lasten saatava nauttia lyhyestä kesäkaudesta parhaalla mahdollisella tavalla. Senpä vuoksi on Mannerheim-liiton Tervakosken osasto kutsunut paikkakunnalle kesäkaitsijan huolehtimaan lasten leikeistä ja uinnista. Meillä Suomessa, tuhatjärvien maassa, ei olisi kenelläkään lupa olla uimataidoton. Kuitenkin varsinkin maaseudun väestö on tässä suhteessa jäljessä. Äidit ja vanhemmat sisaret ovat päivisin omissa tehtävissään, ja niin pienemmät jäävät vaille uinnin alkeisopetusta. Aivan nuorimpiaan eivät äidit varovaisuussyistä yksin uskalla rantaan päästääkään. Kun nyt



Isänmaan puolesta uhrinsa antanut.

Sotilassairaalassa kuoli t. k. 19 p:nä alokas Eero Akseli Rösssi. Hän oli syntynyt 19. 11. 26 ja astui sotapaivalukseen 20. 4. 44, jossa hän kuitenkin pian sairastui niin vakavasti, että kuolema hänet vei.

Rösssi astui tehtaan palvelukseen 29. 8. 41, jossa hän toimi aluksi rasva-paikana ja myöhemmin silintermiehenä. Häntä jäi lähinnä suremaan vanhemmat.

paikkakunnalla on erikoinen uimaopettaja, olisi kaikkien äitien käytettävä tilaisuutta hyväkseen ja lähetettävä lapsensa uimakouluun, jossa he saavat sekä opetella uimaan, että polskutella vapaasti rannalla, kuitenkin valvonnan alaisina onnettomuustapausten välttämiseksi. Uimakoulua pidetään 7 vuotta täyttäneille ja vanhemmille lapsille klo 9—11 aamu-päivisin, kun taas pienemmät tulevat uimaan ja leikkimään iltapäivisin klo 12,30—15,30, jolloin äidit toivottavasti ehtivät saada edes vähän vapaata aikaa asioittensa toimittamiseen. Paitsi uintiopetusta ottaa uimaopettaja myös vastaan uimamaisteri ja -kandidaattisuoritaksia. Päivisin työssä käyvät vanhemmat työt ja pojat käyvät parina iltana viikossa uimakokeita suorittamassa. Tarkoitus on kesän kuluessa järjestää myös pieniä sarjakilpailuja lasten kesken. Uimakouluun voi päivittäin ilmoittautua uusia oppilaita. Tähän mennessä on heitä jo 125. Siis kaikki mukaan uimaan ja leikkimään!

Uimaopettaja.

— AVIOLIITTOON vihittään 23. 6. 44 Töölön Seurakuntasalissa nti Helvi Silfverberg Helsingistä ja alikers. Alpo Syrjänen Tervakoskelta.

— Sunnuntaina klo 18 pidettävän iltakirkon yhteydessä on myöskin H. P. ehtoollinen.

KIITOS.

Lausumme sydämelliset kiitoksemme kaikille, jotka kukkasin, adressein y. m. muodossa muistivat meitä suuressa surusamme.

Eino Rapeli.

KANSALLISET YLEISURHEILU- KILPAILUT.

Padon kansalliset yleisurheilukilpailut huomenna, juhannuspäivänä, ovat vallitsevat olosuhteet huomioonottaen saaneet melko tyydyttävän osanottajamäärän. Varsinaisia „tähtiurheilijoita” ei osanottajaluettelossa näe muita kuin Riihimäen Kiskon V. Jussilan. Hämeenlinnan Tarmoa edustavat M. ja L. Laiho ovat myöskin urheilupiireissä tunnettuja nimiä. Kaipaisimme ehkä enemmän osanottajien joukossa Padon omia kasvattajia, mutta heitä emme tällä kertaa siellä näe muita kuin Heikki Mutikaisen, joka 1500 metrin juoksussa tekee seuraa Pölläkkälän Uran O. Hämmäläiselle. Kilpailullisesti mielenkiintoisimmat lajit ovat tällä kertaa juoksut, kuten tavallista. Kun tätä kirjoitettaessa ei vielä täydellistä osanottajaluetteloa ole nähtävissä emme eri lajeihin osallistuvien määrää ja nimiä siis tiedä, mutta sehän selviää itse kilpailutilaisuudessa, jonne jokainen paikkakuntalainen menee nauttimaan jo keskikesän luonnonkauneudestakin.

— VÄÄRIÄ HUHUA on jälleen pantu liikkeelle. Tällä kerralla koulukeittolasta.

Lasten poimimista tähtistä saatiin niin paljon jauhoja, että Kansanhuollon koululle antamista jauhoista jäi noin 50 kiloa käyttämättä. Kun koulukeittolan emännöitsijä, rouva Aili Nuotio, juuri ennen koulun päätyttyä otti nämä jauhot kaupasta, olivat muutamat juoruakat heti valmiit laskemaan, että tuo määrä ei enää voi koululla mennä kaupaksi, vaan rouva Nuotio on tietysti pitänyt lapsia ahraavittuina ja syöttää nyt koulun jauhot omalle posulleen.

Ei, hyvät juoruakat, kyllä jäännös on koulun johtokunnan ja opettajien tiedossa ja jauhot ovat hyvässä säilössä. Vanhemmat voivat päin vastoin olla iloisia siitä, että rouva Nuotio on näin järkevästi menetellyt, jotta koulun alkajissa syksyllä on varasto, josta päästään hyvään alkuun.

Juoruakoille voimme kertoa, että jäi perunoitakin, mutta ne on syötetty sioille, kuitenkin sillä ehdolla, että syöttäjät syksyllä tuovat saman verran uusia perunoita koululle.

Panetteluhalu näyttää olevan erikoisen kehittynyt kylässämme. Ei luulisi tämän johtuvan kateudesta, sillä rouva Nuotion palkkio tästä 150 lapsen päivittäisestä ruokinnasta on siksi pieni, ettei sitä ole kadettava. Että hän tämän suorittaa, riippuu yksinomaan siitä, että hän kuuluu niihin ihmisiin, jotka ajattelevat yhteistä hyvääkkin.

— Juurikasmaan perkaajien virkistysretki Ojajärvelle 2. 7. 44. Lähemmin ensi Kaiussa.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN Elokuvateatteri

esittää
juhannusaattona sekä juhannuspäivänä
klo 19.30.
elokuvan

„Revytyttö”

James Stewart—Judy Garland
— Hedy Lamarr
Kielletty lapsilta.

Lapsille sunnuntaina klo 16.

Metku Mestarit Motissa

(Majakka ja Perävaunu)
Sama ohjelma aikuisille klo 19.30.

KANSALLISET yleisurheilukilpailut

järjestää Tervakosken Pato urheilukentällä 24. 6. 44. klo 15.

Ohjelma:

110 m. aitajuoksu
200 m. juoksu
1500 m. „
10000 m. „
Pituushyppy
Korkeushyppy
Kuulantyoöntö
Keihäänheitto

Liput: 15.— ja 5.—.

Ilmoitus.

Vapaa nainen saa joku iltapäivä viikossa toimintaa Ryttylä—Tervakoski piirissä. Lähemmin kirjeellä aika ja paikka. Väinö Kurkivaara 100. Tervakoski p.t.

KADOTETTU. T. k. 20 p. putosi Osmia-merkkinen täytekynä Marttilan ja Tervakosken puutarhan väliselle maantielle. Rehellistä löytäjää pyydetään palkkiota vastaan toimittamaan se Marttilaan op. Aili Marttilalle.

KANSANHUOLTOTOIMISTO
Tervakoskella on auki toistaiseksi klo 9—11,30. Keskiviikkona 28. 6. 44 toimisto on suljettuna.
H. Siltanen.

ILMOITUS.

Kättilö, nti A. Myllymäki matkoilla 23. 6. — 26. 6. Virkaa hoitaa kättilö, nti Anni Jääskeläinen.
Janakkala kk. Kiertonen, puh. 22.

Tervakoski 1944.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 26.

LAUANTAINA HEINÄKUUN 1 p:nä

1944.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 20:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—10,45, 11,15—12 ja 15—17 sunnuntaisin 11,30—12,30

Lääkkeiden myynti ja sitelitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,44, 7,04, 7,52, 8,12, 9,40, 11,55, 16,04, 16,25, 17,55, 18,30, 21,13, 21,54.

Itään: 9,30, 9,50, 13,40, 17,10, 21,44, 23,10, 1,18.

Pohjoiseen: 9,39, 13,00, 13,57, 19,12, 21,25.

Ryhtylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,45, 17,57, 21,13.

Pohjoiseen: 7,14, 9,53, 19,25,

Helsingistä: 7,00, 7,30, 8,20, 12,10, 12,35,

Riihimäelle: 8,49, 9,19, 9,34, 13,32, 13,51,

Helsingistä: 13,10, 15,00, 17,05, 19,50, 20,08,

R:mäelle: 14,59, 16,49, 18,54, 21,13, 21,29,

Helsingistä: 21,00, 23,30.

R:mäelle: 22,45, 0,52.

Linja-autojen kulkuvuorot erillisessä aikataulussa.

KIRKOLLISIA UUTISIA.

Sunnuntaina iltakirkko klo 18.

Tiistaina seurat klo 19.

Keskiviikkona nuorten retki Poutkapirtille. Lähtö pikkukirkon luota klo 19.

Sunnuntaina 9. 7. merimieslähetysjuhla.

— Kuollut. Janakkalan Kunnalliskodin sairaalassa kuoli 22. 6. eläkevanhus Gustava Levan lähes 90 vuoden ikäisenä.

Gustava Levan oli syntynyt 23. 1. 1855 ja tuli yhtiön palvelukseen vuonna 1867 toimien pari vuotta lumpun repijänä ja sitten loppuajan paperinlajittelijana. 14. 6. 1924, siis 57 vuoden pituisen työpäivän jälkeen siirtyi hän eläkkeelle.

Häntä jäi lähinnä suremaan poika perheineen ja sisarenlapset.

Pikkuvihannesten uusintakylvöistä.

Puutarhaopettaja Eilina Vuorio.

Varsinainen kylvön aika on ohitse. Nyt odottaa kylväjä satoa puutarhastaan. Ennen pitkää ilmestyvätkin pöytään mureat vaaleanvähreät salaatin lehdet. Korvikeruokakin maistuu verrattomalta tuon raikkaan vihreän ansiosta. Vähitellen valmistuu pinaattia, jonka harvennustaimetkin kokoamme kaikki tarkoin talouteen. Ja sitten nuo herkulliset retiisit. Ken voisikaan unohtaa ne laatiesaan kylvösuunnitelmia. Kevätkesällä olemme innokkaita järjestämään ruokapöytäamme monenmoista vaihtelua juuri pikkuvihannesten avulla, mutta kun kesä kerkiää pitemmälle, kuinka käy silloin? Harvinaisuutena vieraskesteissä on vain esim. salaattia tuotu pöytään. Mutta minkälaista se nyt on, missä on sen keväinen raikkaus? Nuo kuivahkot puisevat lehdet, ne eivät suinkaan houkuttele. Entä retiisit. Ne lähentelevät kooltaan pikku nauriita, ovat onttoja tai sitten madon kalvamia, kitkeriä ja usein „tikumaisia”. Ja pinaatti kukkii kilpaa saivehien kanssa, eikä sen lehdistä enää saa kootuksi sen vertaa, että muhennoksen valmistaisi. Jälleen on kevään juhlaajasta siirrytty talvenomaiseen arkiseen ruoka-valioon ja siirrytty liian nopeasti.

Perheensä hyvinvoinnista huolehtiva emäntä hoitaa asiat puutarhassa siten, että mainituista vihanneksista saadaan tuoretta ja herkullista satoa koko kesäajan. Pinaatti, salaatti ja retiisi viihtyvät parhaiten kuohkeassa ravintorikkaassa maassa, mutta voi ne saada savimaasakin melko hyvin kasvamaan, kun kylvös peitetään palaneella ohuella lantakerroksella, joten maa ei kuoretu. Jotta tuoretta retiisiä jatkuvasti saadaan, on välttämätöntä uusia kylvös aina parin viikon väliajoin. Vielä elokuussa toimitte-



Isänmaan puolesta kaatunut.

Kannaksen kovissa taisteluissa kaatui 15. 6. 44 alikers. Erkki Unto Rauhala. Hän oli syntynyt 17. 8. 1921 ja toimi yhtiön palveluksessa maataloustöissä vuosina 1937—40, jolloin hän astui suorittamaan asevelvollisuuttaan ja jolle tielle hän nyt on jäänyt.

Lähinnä jäi häntä suremaan vanhemmat ja sisarukset.

tusta kylvöstä ehtii sato valmistua ennen maan jäätymistä. Jos keskikesän kylvö voidaan tehdä kylmään lavaan, saadaan parempia retiisejä. Muuten valitaan vähän varjoisa paikka, vaikkapa joidenkin isompien kasvien välissä oleva joutomaa. Salaattia taas olisi kylvettävä aina neljän viikon kuluttua, siis noin neljä kertaa kesän kuluessa. Pinaattia niinkään kylvetään 2—3 viikon kuluttua uudestaan, jos kylvöksiä hiukan harvennetaan, edistyy lehtien kasvu eikä kukkavarssi ilmesty niin herkästi kuin liian tiheässä kasvaviin taimiin. Mainittuja kasvia on runsaasti kasteltava. Lantavesi sekä salpietari, jos sellaista vielä varastoista löytyy, parantavat huomattavasti satoa. Lajikkeita valittaessa on hyvä huomioida sellaiset, jotka yleensä on mainittu avomaan lajikkeiksi, sillä monet n.s. hyötylaadut eivät menesty useinkaan yhtä hyvin avomaalla kuin lavoissa.

Muistakaamme, tuoreita, meheviä ja maukkaita pikkuvihanneksia varhaiskeväästä -syksyyn saakka uusintakylvöjen avulla.

— Avioliittoon kuulutettiin viime sunnuntaina Janakkalan kirkossa ensimmäisen kerran pientilallinen Peter Porkka Pyhärannasta ja konttoristi Valma Katarina Haukula Tervakoskelta.

EERO RÖSSI.

In memoriam.

Sinäkin Eero olet poissa, olet mennyt sen rajan taakse, josta ei paluuta ole. Kukapa meistä ystävästäsi olisi voinut aavistaa, että lähdet viimeisen kerran, kun reippaana ja toivorikkaana lähdit asevelvollisuuttasi suorittamaan. Olit aina hiljainen ja mukautuvainen ystäväpiirissä. Tulee mieleen ajatus: miksi aina parhaat otetaan, mutta onhan suuressa kaipuussamme se lohdutus, että Sinun on nyt hyvä olla. Vaikkakin nuori elämäsi katkesi kesken, niinkuin meistä tuntuu, — jätit ystäväsi mieliin niin kauniin ja unohtumattoman muiston. Tulemme kauan kaipaamaan Sinua. Tuntuu vaikealta uskoa, ettet enää koskaan saavu joukkoomme valoisaa hymyäsi hymyillen. Toivoit pääseväsi juhannukseksi lomalle, joka toive sitten toteutui, joskin niin eri lailla, kuin itse ja me ystäväsi toivoimme. Kiitos niistä kauniista hetkistä, joita saimme seurassasi viettää. Kiitos kaikesta.

S.

Tervakosken Klubin

elokuvaohjelmisto

heinä- — jouluk. 1944.

WIENILÄISVERTA

saksalainen.

TIE MIEHEN SYDÄMEEN

amerikkalainen.

MÜNCHHAUSEN

saksalainen.

MASKOTTI

Fenno-Filmi.

HÄÄT HERRASKARTANOSSA

saksalainen.

ME TÄHDET

amerikkalainen.

TOSITARKOITUKSELLA

Suomi-Filmi.

ASKELEET YÖSSÄ.

tschekkilläinen.

MEIDÄN SAKKIMME

ruotsalainen.

SUKLAASOTILAS

amerikkalainen.

VARJOJA KANNAKSELLA.

Fenno-Filmi.

JOULUPUKKI MURHATTU

ranskalainen.

SYNNITÖN LANKEEMUS

Suomen Filmitoimisto.

KOLME PAKOLAISTA

amerikkalainen.

NAISET EIVÄT OLE ENKELEITÄ

saksalainen.

KIRKASTETTU SYDÄN

Suomi-Filmi.

TAIVAAN JA MAAN VÄLILLÄ

saksalainen.

ENSI KOHTAUS

ranskalainen.

KAKSOSET

amerikkalainen.

VIIMEINEN KUDESTA

ranskalainen.

VAIVAISUKON MORSIAN

Suomen Filmitoimisto.

SININEN HUNTU

tschekkilläinen.

PETTÄVÄ VARJO KUMMITTELEE

amerikkalainen.

MEIDÄN PAROONIEN KESKEN

ruotsalainen.

KULTAINEN KAUPUNKI

saksalainen.

KUUMETTA

ranskalainen.

BALLAADI

Suomen Filmitoimisto.

KIITOS.

Sydämellinen kiitokseni kaikille niille, jotka ottivat osaa syvässä surusani, rakkaan poikani Kauko Kanervan muistoa kunnioittaen niin monin muodoin.

Anni Kanerva.

KIITOS.

Lausumme sydämellisimmät kiitoksemme Tervakosken Lotille, Suojeluskunnalle ja Aseveljille, Vähikkälän sos. dem. työläisnuorisosastolle, yksikön 0832 upseereille, aliupseereille ja miehistölle sekä kaikille niille, jotka kunnioittivat rakkaan vainajamme alokas Eero Rössin muistoa ja ottivat osaa suuremme suruumme.

Fanny ja Otto Rössi.

PESUSIENI kadotettu matkalla Pariisi—Koivisto—Silvan sauna. Löytöjä palauttakoon sen Kaiun kirjapainoon. Palkkiorasia savukkeita.

TERVAKOSKEN KLUBIN**Elokuvateatteri**

esittää

lauantaina ja sunnuntai klo 19,30
elokuvan**Wieniläisverta**Maria Holst — Willy Fritsch —
Theo Lingen — Hans Moser

Lapsille koko ohjelma sunnunt. klo 16

Urheilukurssit.

Suomen urheiluliiton yleisurheiluvalmentaja saapuu paikkakunnallemme ensi maanantaina t. k. 3 p:nä ja aloittaa neuvontatyönsä urheilukentällä klo 18. Kehoitamme kaikkia Tervakosken ja lähiseudun nuorukaisia ja urheilun harrastajia saapumaan joukolla urheilukurseille.

Janakkalassa

maksetaan heinäkuun sotakuukausipalkat, huoltorahat ja vuokrat rahat kunnan toimistotalon yläkerrassa Turengissa asevelvollisten sukunimien mukaisessa aakkosjärjestyksessä seuraavasti:

heinäkuun 6 p:nä klo 9 — 11

kirjaimet A — L

heinäkuun 7 p:nä klo 9 — 11

kirjaimet M — Ö

sekä Tervakosken Seurahuoneessa kaikille Etelä-Janakkalassa asuville torstaina heinäkuun 6 p:nä klo 16 — 17.

Turengissa kesäk. 28 p:nä 1944.

Kunnallislautakunta.

Puolentoista vuoden vanha

hieho

myytävänä Vilmusella Hallakorvessa.

Myytävänä

musta lammas ja valkoinen pässi Niittysellä Napialassa.

JUURIKASMAAN PERKAAJILLE järjestetään virkistys- ja uimaretki Ojajärvelle sunnuntaina heinäkuun 2 päivänä. Kaikki nuoret juurikasmaan perkaajat tervetulleita. Perillä uintia, leikkejä ja limonaadia. Omat eväät mukaan! Lähtö tapahtuu uimaopettajan johdolla klo 8 aamulla.

Maatalousosasto.

ILMOITUS.

Tervakosken Padon tämän vuoden hiihto- ja murtomaajuoksu kilpailuista jaetaan palkinnot huomenna sunnuntaina 2. 7. 44 klo 9 urheilukentällä.

Johtokunta.

Tervakoski 1944.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapalno.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 27.

LAUANTAINA HEINÄKUUN 8 p:nä

1944.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna a klpäivinä 8,30—10 45. 11,15—12 ja 15—17 sunnuntaisin 11,30—12 30

Lääkkeiden myynti ja sitelitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,44, 7,04, 7,52, 8,12, 9,40, 11,55, 16,04, 16,25, 17,55, 18,30, 21,13, 21,54.

Itään: 9,30, 9,50, 13,40, 17,10, 21,44, 23,10, 1,18.

Pohjoiseen: 9,30, 13,00, 13,57, 19,12, 21,25.

Ryhtylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,45, 17,57, 21,13.

Pohjoiseen: 7,14, 9,53, 19,25,

Helsingistä: 7,00, 7,30, 8,20, 12,10, 12,35,

Riihimäelle: 8,49, 9,19, 9,34, 13,32, 13,51,

Helsingistä: 13,10, 15,00, 17,05, 19,50, 20,08,

R: mälle: 14,59, 16,49, 18,54, 21,13, 21,29,

Helsingistä: 21,00, 23,30.

R: mälle: 22,45, 0,52.

Linja-autojen kulkuvuorot erillisessä aikataulussa.

KIRKOLLISIA UUTISIA.

Sunnuntaina merimieslähetyispäivä alkaen jumalanpalveluksia Pikkukirkossa klo 10. Saarnaa diak. V. Laasio. Kolehti Suomen Merimieslähetykselle.

Merimieslähetysohjelma Vähikkälän seurojentalossa klo 14. Puhuvat diak. V. Laasio ja past. A. Laasio. Kolehti merimieslähetykselle. Kirjallisuutta, tarjoilua, oma sokeri mukaan!

Kuorma-auto lähtee Tervakoskelta Osuuskaupan mäeltä klo 13,45 Vähikkälään. Joukolla mukaan!

Tiistaina lähetysohjelma rva Anni Vainion luona klo 16.

NUORET TALKOOLAISET!

Käykää jälleen ovelta ovelle ja tuokaa kertyneet esineet kansakoululle tiistaina klo 9.

Terveydenhoitotyö tehostuu.

Kuluvan vuoden heinäkuun ensimmäisenä päivänä tulivat voimaan uudet terveydenhoitolait. Nämä lait, joita on nimetty terveydenhoidon perustuslaiksi, koskevat terveysisartointia, kättilöitä ja kunnallisia äitiys- ja lastenneuvoloita.

Uusien lakien mukaan vakainasetaan terveysisartointet, samoin kuin äitiys- ja lastenneuvolatyö sekä säädetään huomattavia muutoksia kunnallisesta kättilötoimesta 16 päivänä kesäkuuta 1937 annettuun lakiin. Näiden lakien mukaan maalaiskunnassa, jonka asukasluku henkikirjan mukaan on enintään neljä tuhatta, tulee olla yksi terveysisart. Sitä suuremmassa kunnassa on oltava yksi terveysisart jokaista asukasluvun alkavaa neljä tuhatta kohti. Pienet naapurikunnat, joiden asukasluku on yhteensä enintään neljä tuhatta, voivat yhtyä asettamaan yhteisen terveysisart kuntia tai määrättyissä tapauksissa suurempien kuntien osia varten. Kättilöiden toimen perustamisesta ovat samat määräykset kuin terveysisartista, paitsi että asukasluvun yläraja on 5000. Kunnallisia äitiys- ja lastenneuvoloita koskevan lain mukaan säädetään, että jokaisessa kaupungissa, kauppalassa ja maalaiskunnassa tulee olla kunnallinen äitiys- ja lastenneuvola. Mikäli kunnan alueen laajuus tai liikenneolot vaativat voidaan kuntaan perustaa useampi kuin yksi äitiys- ja lastenneuvola. Neuvolain tehtävänä on valistusta levittämällä sekä apua antamalla ja tarvittaessa opastamalla äitejä tarkoituksenmukaisesti käyttämään hyväkseen äitiys- ja perhelisäavustuksia, vähentää raskaudenaikaan, synnytykseen ja lapsivuoteeseen liittyviä terveydellisiä vaaroja, edistää tulevien äitien ruumiillista ja henkistä terveyttä sekä lasten syntymistä mahdollisimman

terveinä ja voimakkaina samoin kuin lastenhoidossa ja -kasvatuksessa ohjata vanhempia siten, että lapsilla on suotuisat mahdollisuudet säilyttää terveytensä ja kehittyä hyvin.

Nämä lait tulevat toteutettuina ratkaisevalla tavalla vaikuttamaan kansanterveyden kohottamistyöhön, jolle on luonut pohjan vapaaehtoisten järjestöjen, lähinnä Punaisen Ristin ja Mannerheimliiton osastojen pitkäaikainen toiminta.

Hämeen läänissä oli vielä v. 1944 alussa 14 kuntaa, joissa ei ollut terveysisart ja 27 kuntaa, joissa ei ollut äitiys- ja lastenneuvola. Lisäksi oli useita kuntia, joissa neuvola toimi Mannerheimliiton osaston ylläpitämänä. Kun nyt valtion osuus kuntain terveydenhoitomenoihin uusien lakien mukaan on niin huomattava, että terveysisart ja kättilön palkkauksesta valtio suorittaa kolme neljäsosaa ja neuvolatoiminnan aiheuttamista kustannuksista lääkärin palkkauksen kokonaan sekä neuvolan sisustuksesta ja kaluston hankkimisesta ja niitten myöhemmin suoritettavasta uusimisesta kolme neljäsosaa, on mitä toivottavinta, että kunnat ryhtyvät viivyttämättä toimenpiteisiin näiden terveydenhoitoudistusten toteuttamiseksi.

Olemme sotavuosien aikana joutuneet useasti toteamaan, että meitä on liian vähän. Pitkäaikainen sota on vaatiessaan raskaat uhrit parhaimpien ikäluokkien menetyksenä vaikuttanut myös kansanterveyteen heikentävästi. Tämän huomioonottaen ja tulevaisuutta ajatellen on velvollisuutemme huolehtia jokaisen kansalaisen terveydentilasta m. m. sairauksia ehkäisevän toiminnan avulla. Siksi on syytä tervehtiä ilolla valtiovalan toimenpiteitä kansanterveyden hyväksi uusien terveydenhoitolakien muodossa. Toivottavaa on, että kuntien johtomiehet avokateisina nyt ryhtyvät uudistuksia toteuttamaan. Varattakoon talous-



Isänmaan puolesta kaatuneita.

Kesäkuun 21 p:nä kaatui luutnantti Unto Leppänen. Luutn. Leppänen, joka oli syntynyt 29. 12. 1915, tuli v. 1939 Hallakorven kansakoulun opettajaksi, mutta ei ehtinyt toimia opettajana kuin puolitoista vuotta, jolloin hänen oli vedettävä asetakki yleen ja nyt on matkan tie päättynyt.

Luutnantti Leppänen oli erikoisen rehti mies ja opettajana kovin pidetty lasten keskuudessa.

Häntä jäi lähinnä suremaan nuori vaimo.

Aunuksen kovissa taisteluissa kaatui kesäk. 30 p:nä nuorukainen Helge Torvald Nyman.

Helge Nyman oli syntynyt 6. 8. 1924 ja oli Yhtiön ostopäällikön, vääpeli K. E. Nyman'in kolmas eli nuorin poika. Hän lueskeli kauppaopillisella alalla ja oli pari kesää toiminut harjoittelijana Yhtiön konttorissa. Raaka ja mieletön sota katkaisi tämänkin nuoren miehen elämänuran.

Nuorimpana oli hän äitinsä lempilapsi, joten tämä kuolonviesti kipeästi koski äitiin.

Sotamies Tauno Johannes Seuranen, synt. 8. 3. 1922 kuoli haavoihinsa kenttäsaaralassa 28. 6. 44.

Tauno Seuranen tuli tehtaalle paperikoneen apulaiseksi 18. 10. 39 ja astui 26. 8. 41 suorittamaan asevelvollisuuttaan, jonka päätyttyä hän joutui taistelutantereelle saaden siellä kuollettavan haavan.

Häntä jäi lähinnä suremaan vanhemmat ja sisarukset.

Kunnian kentälle on jäänyt myöskin luutnantti Aarre Ossian Hamara (Hammar).

Luutnantti Hamara opiskeli kauppatieteen alalla, mutta sota keskeytti opinnot ja katkaisi ne nyt kokonaan.

Häntä jäi lähinnä suremaan vanhemmat ja kaksi sisarta.

arvioihin riittävät määrärahat lakien toteuttamiseksi. Varojen sijoittaminen kalleimman kansallispääomamme kansan jäsenten terveyden vaalimiseen on oikein harkittua toimintaa.

V. P.



Syvällä surulla ilmoitan, että rakas vaimoni

Hilja Norosalo

o s. Mäkelä

synt. 30. 10. 1893 Janakkalassa, kuoli Hämeenlinnan sairaalassa leikkaukseen 1. 7. 1944, seuraten kaatunutta poikaamme.

Kaunistu ja uhrattua muistoa siunaten jälleennäkemisen toivossa:

Kalle,
vanha äiti, siskot,
kasvattipojat y.m.
sukulaiset.

Kaikkiesi uhrat, kaikkiesi annoit,
tyhjänä nyt kimmme on.
Tantosi näin lie taivahan Herra,
vaikka kipeimminkin se koskea voi.

KUOLLEITA.

Kesäkuun 30 p:nä kuoli Tervakoskella tehtaantyömies Simo Luoto.

Luoto oli syntynyt Vuokkiniemellä 15. 4. 1900 ja tuli Tervakoskelle 27. 11. 41, ollen aluksi satulaseppänä ja sitten liimakoneen apulaisena. Lyhytaikainen sairaus katkaisi hänen elämänlankansa.

Luoto oli leskimies ja jäi häntä suremaan neljä lasta, joista kaksi alaikäistä.

Maanantaina 3. 7. 44 iltapäivällä kun talonmies Yrjö Erland Syrjä talutti polkupyöränsä konttorin ulkopuolella, tupertui hän yht'äkkiä maahan. Sairaanhoidtaja rva Lehtonen sattui olemaan paikalla, ja Syrjälle ruvettiin antamaan tekohengitystä, ja vähän myöhemmin rva Sirén antoi hänelle ruiskeenkin, mutta mikään ei auttanut, vaan kuollessa oli hänet viettävä kotiin.

Yrjö Syrjä, joka oli syntynyt 23. 4. 1900, on vuodesta 1915 ollut yhtiön palveluksessa, sahalla, ulkotöissä ja pisimman ajan talonmiehenä Suruttomassa. Hän oli pitkät ajat sairastellut, ja heikko sydän nähtävästi aiheutti tämän äkki-kuoleman.

Häntä jäi lähinnä suremaan vaimo ja tytär.

— 70 vuotta täyttää t. k. 13 p:nä eläkel. Kustaa Leino Marttilassa.

— 50 vuotta täyttää täällä t. k. 14 p:nä rva Hilja Nurmela.

Kiitos.

Sydämelliset kiitoksemme Etelä-Janakkalan Vapaalle Huollolle saamastamme rahalahjasta.

Senja ja Paavo Niittymäki.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19.30.

elokuvan

Tie miehen sydämeen

Spencer Tracy — Katharine Hepburn

Lisänä KATSAUKSET.

Lapsille koko ohjelma sunnunt. klo 16

Yhtiön perunamaanvuokraajia pyydetään suorittamaan

vuokramaksut

maatalouskonttoriin 15. 7. 1944 mennessä.

Hyvässä kunnossa olevat

lastenvaunut

myytävänä. Läh. Hj. Siltola, Tervakoski. Puh. 70.

Työmaalle lähtevä lotta haluaa lainata tai ostaa LOTTAPUVUN. Koko 42 — 44. Arv. vast. tl. kontt. nim. „Lottapuku”.

MYYTÄVÄNÄ

4 kk. vanhoja, mustia kaniineja ja yksi iso valkoinen uroskaniini.

Mallinen, Kartano.

LOTTATYTÖT!

Kesäjuhille lähteille voimisteluharjoitus urheilukentällä maanantaina klo 19.

VAATE-, JALKINE- JA TALOUS- ESINEKERÄYS SIIRTEVÄELLE.

Keräys toimitetaan Tervakoskella maanantaina 10. 7. 44. Olkaa hyvät ja tehkää kukin parhaanne! Katsokaa valmiiksi, mitä voitte luovuttaa.

— Sotilaspoikain järjestö-
mestaruuskilpailussa pienoiskiväärillä saavuttivat Tervakosken pojat seuraavat tulokset:

5.	Mustonen, Tauno	180
6.	Levänen, Tuomo	180
29.	Numminen, Reijo	162
30.	Nylund, Matti	161
39.	Kolbe, Boris	144

Paras Kanta-Hämeen pojista oli Erkki Kaleva Hämeenlinnasta tuloksella 188.

Tervakoski 1944.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapalno.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 28.

LAUANTAINA HEINÄKUUN 15 p:nä.

1944.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 20:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammassääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8.30—12.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna a-kipävinä 8.30—10.45, 11.15—12 ja 15—17 sunnuntaisin 11.30—12.30

Lääkkeiden myynti ja sitelitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12.30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,44, 7,04, 7,52, 8,12, 9,40, 11,55, 15,04, 16,25, 17,55, 18,30, 21,13, 21,54.

Idään: 9,30, 9,50, 13,40, 17,10, 21,44, 23,10, 1,18.

Pohjoiseen: 9,39, 13,00, 13,57, 19,12, 21,25.

Ryttylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,45, 17,57, 21,13

Pohjoiseen: 7,14, 9,53, 19,25,

Helsingistä: 7,00, 7,30, 8,20, 12,10, 12,35,

Riihimäelle: 8,49, 9,19, 9,34, 13,32, 13,51,

Helsingistä: 13,10, 15,00, 17,05, 19,50, 20,08,

Rimäelle: 14,59, 16,49, 18,54, 21,13, 21,29,

Helsingistä: 21,00, 23,30.

Rimäelle: 22,45, 0,52.

Linja-autojen kulkuvuorot erillisessä aikataulussa.

KIRKOLLISIA UUTISIA.

Tänään lauantaina ruotsalainen ilta-kirkko klo 18. Puhuu past. K.-E. Forssell. Sankarihautaus klo 18,45.

Sunnuntaina jumalanpalvelus klo 10.

— Kihlauksensa ovat julkaiseet stm. Sulo Kaskela Vehkalahdelta, ja nti Siiri Niittunen Tervakoskelta.

KIIITOS.

Sydämelliset kiitoksemme kaikille, jotka kunnioittivat rakkaan vainajamme Yrjö Erland Syrjän muistoa, ja niin monin tavoin ottivat osaa syvään suruumme.

Liisa ja Kaisu Syrjä.

Vanhan kansan sotakokemukset.

Kovaa sotaa Suomen kansa on kokenut ennenkin ja siksi sen mielestä „Rauha kultaa kallihimpi” ja „Rauha ramea, ruoka makea”, lisäksi rauhan pataa sanotaan rasvaiseksi. Entisaikaanhan sota aiheutti aina ensimmäiseksi nälänhädän, jota sitten kulkutaudit seurasivat. Nyt nälkä ja rutto lähtevät hitaammin liikkeelle, mutta sensijaan totaalinen sota on ilmaisein tuonut kansan koko väestön rintamalle, siis samaan kuoleman vaaraan kuin ennen nälkä ja rutto sen toivat.

Suomalaiset sotaa kuvaavat sananparret eivät tunne muuta vihollista kuin venäläisen, eikä muita sotia kuin venäläisten hyökkäykset. Kun kokemuksesta tiedetään, että „idän ilmat ilkeimmät” ja että „itätuuli ilmat muuttaa”, niin on vanhastaan voitu verrata idän säätä ja Venäjää: „Idän ilmat ja Venäjän rauhat yhtä pitkällisiä” eli siis yhtä häilyviä. Rauha voi olla maassa vain silloin kuin venäläinen on paikallaan, sananparsi „Rauha maassa, venäläinen Moskovassa” on tästä kokemuksesta varsin kuvaava ilmaisu.

Omaehtoista sodankäyntiä suomalainen ei ole koskaan pelännyt: „Parempi on olla sodassa kuin sodan jaloissa”, eli siis miehittettynä. Ei liioin omaa vähäväkisyyttä ole pelätty: „Miehuudella sotia käydään, ei väen paljoudella.” Myös on sanottu: „Onnella sotia käydään, ei miehen karkeudella” ja „Tolkku toimen tekee pi, miekka miestä merkitsee pi.” Miehuullisuus ja hiljainen uljuus ovat aina olleet suomalaisen sotilaan perushyveet. Vaaran edessä hän ei ole väistynyt: „Jalaton jalo sodassa, päätön päiden leikkelyssä”, hänellä ei siis ole jalkoja, millä pakenisi, eikä päätä, joka kehoittaisi väistymään. Kuolema ei pelota: „Sorea on sotahan kuolla,



Isänmaan puolesta kaatuneita.

Kannaksen taisteluissa kaatui 25.6.44 alikers. Martti Johannes Valtonen.

Martti Valtonen oli syntynyt 11.11.1919 ja toimi rakennusalalla, suorittaen isänsä kanssa urakatöitä yhtiön laskuun. Kävi sitten teollisuuskoulun, jossa tuli rakennusmestariksi. Sellaisena toimi hän vähän aikaa Puolustuslaitoksessa ja helmikuussa 1940 astui hän suorittamaan asevelvollisuuttaan ja sieltä sotaan, johon matka nyt on päättynyt.

Häntä jäi lähinnä suremaan nuori puoliso, vanhemmat ja sisar.

Kesäkuun 21 p:nä kaatui stm. Uolevi Einari Laitinen ja jäi taisteluketäälle.

Uolevi Laitinen oli syntynyt 20.5.1922. Hän toimi yhtiön palveluksessa puusepän oppilana kesäk. 1 p:stä 1937 syysk. 1 p:ään 1941, jolloin hän astui suorittamaan asevelvollisuuttaan.

Häntä jäi lähinnä suremaan vanhemmat ja 2 veljeä.

hemme miehen heiskehisen, äkin poika pois tuleepi, potematta pois meneepi, laihtumatta lankeaapi.” Kanssa on myös aina tiennyt, että sota vaatii uhriensa: „Ei sodat sanomitta ole, kovat ilmat mainehitta.”

Valloitusotaa suomalainen ei ole halunnut käydä, tietäen, että „mikä sodassa saadaan, se sodassa syödään”. Mutta hyökkääjää vastaan se on aina ollut järkkymätön”. Taikka rauha, taikka rauta”. Siis joko tai — horjuyaa väli-muotoa ei ole. Sotaa ei ole porovosoitava varomattomilla puheilla tai teoilla: „Sanoista sodat tulevat, kipenistä maat kyte-

vät." Hyvä neuvo sodankin aikana. Naapurimme Ruotsin poliittinen viisus on myös tunnustettu, vaikka hiukan iroonisesti: „Jälestä Ruotsi viisas." Arvostelu on aina he'pompaa kuin tekijänä oleminen.

Tämäntapaisia ilmaisia Suomen kansa on sotaisista kokemuksistaan muodostanut monien vuosisatojen aikana. Näiden ilmaisemilla ominaisuuksilla se on aina kestänyt ja selviytynyt pahimmistakin idän hyökkäyksistä ja vainoajoista, sellaisistakin, jolloin lähes koko kansa on saanut piileksiä metsissä. Se on aina tiennyt, että „Kyllä idältä päiviä tulee sekä hyviä että pahoja; jos hyvät ensin tulee, niin on pahat jälellä; jos pahat edellä käy, toivo hyvästä perässä."



Työnjohtaja
J. K. SALOVAARA
75-vuotias.

Tulevana torstaina, heinäk. 20 p:nä täyttää paperisalin mestari J. K. Salovaara 75 vuotta.

Hänen täyttäessään 70 vuotta julkaisi Kaiku otteita tämän reippaan ja rehdin vanhuksen elämäkerrasta, joten emme tässä yhteydessä toista niitä. Huomautamme vain, että hra Salovaara korkeasta iästään huolimatta reippaasti hoitaa tointansa tehtaassa, jossa hän t. k. 10 p:nä tuli olleeksi 63 vuotta.

Sydämellisiin onnitteluihimme yhtyy varmaankin koko yhdyskuntamme.

— 60 vuotta täyttää t. k. 17 p:nä Tervakoski Osakeyhtiön johtokunnan jäsen, Suomen Pankin ylijohdaja K. Kivialho.

— T Y T Ö T! Pesäpalloa pelataan keskiviikkona klo 18.



Raskaan surun murtamina ilmoitamme, että syvästi rakastettu puolisoni ja isäni

Yrjö Erland Syrjä

s. 23. 4. 1900, poistui niin äkki-arvaamatta luotamme 3. 7. -44.

Syvässä surussa ja jälleennäkemisen ihanassa toivossa:

Liisa ja Kaisu.

Äiti, isä, veli ja sisko perheineen.

Vain kappale maista matkaa käsikädessä kuljettiin toistamme tukien ja hoivain ja luottaen Korkeimman voimaan

Sinä saavutit matkasi päin.



Isänmaan puolesta kaatuneita.

Kannaksen taisteluissa kaatui 28. 6. 44 rakennusmestari, luutnantti Taisto Johannes Lahtinen.

Luutnantti Lahtinen oli syntynyt Hämeenlinnassa 27. 3. 1918, eikä siis ollut tervakoskelainen, mutta löysi täältä vaimonsa, Viola Rantasen, joka nyt lyhyen avioliiton jälkeen, pikkupojuneen jäi miehensä suremaan.

Juuri lehtemme painoon mennessä saapui viesti kertoen, että stm. Auvo Salonen on kaatunut kunnian kentällä t. k. 9 p:nä.

Auvo Salonen oli syntynyt 4. 7. 1913 ja tuli yhtiön palvelukseen 4. 2. 29, jossa hän toimi viilarina.

Salonen oli urheiluseuramme aktiivisimpia jäseniä ja saavutti huomattavia tuloksia monessa urheilulajissa, hän kun oli kymmenottelija. Tehtaitten välisissä kilpailuissa oli hän neljä kertaa ylivoimainen voittaja.

Häntä jäi lähinnä suremaan vaimo pikkupoikansa kanssa ja vanhemmat sekä sisar.

ALIKERS. MARTTI VALTOSEN
hautaus on lauantaina 15. 7. Tervakosken Sankarihaudalla klo 16.

ILMOITUKSIA.

Tervakosken Klubin
Elokuvateatteri
esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19.30
elokuvan

MÜNCHHAUSEN

Lisänä katsaukset.

Lapsille koko ohjelma sunnunt. klo 16

KIELTO.

Koska lasten oleskelu tehdasalueella on sekä lapsille itselleen vaarallista, että työnteholle haitallista, kielletään täten lapsia oleskelemasta tehdasalueella, tai käyttämästä läpikulkutiensä.

TERVAKOSKI OSAKEYHTIÖ.

Janakkalalaiset!

Me huolehdimme Teidän veroistanne y. m. maksuistanne aikanaan, kun avaatte meillä maksupalvelutilin.

Maksamme korkoa talletuksista 4%.

JANAKKALAN SÄÄSTÖPANKKI
Turenki. Avoinna 9 — 12.30.

KADONNUT pässikaritsa t. k. 7 p:nä. Rehellistä kiinniottajaa pyydetään palkkiota vastaan ilmoittamaan siitä M. Luoto, Tervakoski, Kartano.

KIITETTÄVÄÄ ASEVELIHENKEÄ JA AUTTAMISTAHTOA TERVAKOSKELLA.

Viime sunnuntaiksi oli eräs reserviläisperhe pyytänyt Tervakosken aseveliyhdistykseltä talkooapua heinien seipäille laitossa.

Mutta näyttää siltä, että kauniit puheet reserviläisperheiden ja muidenkin auttamisesta jää vain korulauseiksi, joilla ei ole mitään merkitystä. Niin ainakin kävi viime sunnuntaisten heinätalkoiden. Pyyntö ei ollut suuri, joten ei olisi tullut olevan vaikeuksia saada väkeä koolle pyydettyä määrää. Mutta missä oli vika? Ainoastaan kolme henkeä saapui aseveliyhdistyksen toimesta ja vain kuutta oli pyydettykin. Kuinkahan monta olisi saapunut, jos olisi ollut kysymys suuremman määräst, kun kuutta henkeä ei Tervakoskelta löytynyt ja samanaikaisesti hiekkarannoilla lekotteli satoja ihmisiä. Kyllä aurinkoa ja raitista ilmaa olisi saanut heinäpellollakin.

Ei avun pyytäminen mitään hauskaa ole, että sitä huvikseen tekisi, sen tekee vain kipeimpään tarpeeseen, ja kun niissä kauniissa puheissa luvataan yhteisesti auttaa. Tervakoskelaiset, toivottaavasti tällaiset tapaukset eivät uusiinnu.

Tervakoski 1944.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapalno.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 29.

LAUANTAINA HEINÄKUUN 22 p:nä

1944.

ILMESTYY JOKA LAU-NTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA: 20:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm

Viiikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8.30—12.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8.30—10.45, 11.15—12 ja 15—17 sunnuntaisiä 11.30—12.30

Lääkkeiden myynti ja sitelien muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12.30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin lukusali on avoinna joka päivä.

Juonien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,44, 7,04, 7,52, 8,12, 9,40, 11,55
16,04, 16,25, 17,55, 18,30, 21,13, 21,54.

Itään: 9,30, 9,50, 13,40, 17,10, 21,44,
23,10, 1,18.

Pohjoiseen: 9,39, 13,00, 13,57, 19,12,
21,25.

Ryttylästä lähtevät junat

Etelään: 8,45, 17,57, 21,13

Pohjoiseen: 7,14, 9,53, 19,25,

Helsingistä: 7,00, 7,30, 8,20, 12,10, 12,35,

Riihimäelle: 8,49, 9,19, 9,34, 13,32, 13,51,

H:ingistä: 13,10, 15,00, 17,05, 19,50, 20,08,

R:mäelle: 14,59, 16,49, 18,54, 21,13, 21,29,

H:ingistä: 21,00, 23,30.

R:mäelle: 22,45, 0,52.

Linja-autojen kulkuvuorot
erillisessä aikataulussa.

— 50 vuotta täyttää täällä ensi maanantaina t. k. 24 p:nä rva Martta Pajunen.

KIITOS.

Sydämellinen kiitoksemme kaikille niille, jotka ovat ottaneet osaa suureen suruumme ja auttaneet rahalahjoin.

Simo Luodon lapset.

KIITOS.

Lämmin kiitokseni kaikille niille, jotka kunnioittivat rakkaimpamme, luutn. Taisto Lahtisen muistoa ja muistivat meitä suurella kaipaussessamme.

Viola Lahtinen.

Sankarihautauksia.

Viime lauantaina peitettiin Tervakosken sankarihaudan multaan kahden nuoren sankarin maallinen tomu, alikersantti, rakennusmestari Martti Johannes Valtosen ja sotamies, ylioppilas Helge Torvald Nyman'in.

Klo 16 tapahtuneessa alikers. Martti Valtosen hautaustilaisuudessa soitti Tervakosken Soittokunta aluksi muutaman tilaisuuteen sopivan kappaleen, ja sen jälkeen astui haudan ääreen kansanedustaja Otto Toivonen lausuen seuraavat muistosanat:

„Kätkemme sinut Martti Johannes Valtonen maan poveen. Suomi äiti ottaa sinut hellään syliinsä, siellä on sinun lysti olla, tuonen kehdos kallahdella, kaitsea tuonelan karjaa. Kuolema on vakava asia ja saa meidät silloinkin, kun kuolema kutsuu omaisemme tai lähimmäisemme vanhuuden heikkoudessa pysähtymään ja miettimään milloin on meidän vuoromme tuleva. Mutta silloin, kuten nyt, jolloin rakas vainajamme oli parhaassa miehuuden iässä, vasta 24 vuoden 7 kuukauden ja 13 päivän vanha, on mielemme kovin apea. Suremaan jäävät puoliso ja vanhemmat, sekä sisko, sukulaiset ja tuttavat. Mutta kuolema ei kuitenkaan kysy joutaako ken, vaan ottaa sen, jonka aika on tullut.

Olemme kokoontuneet tekemään viimeistä palvelusta rakkaalle vainajallemme tänne, jossa ristien ja kumpujen alla nukkuvat ikuista unta ne, jotka ovat siirtyneet suureen rauhanportin tuolle puolen, missä kaikki ihmisilliset taistelut ovat tunteettomia, ja missä, kuten uskomme, asuu ikuinen hyvä tahto.

Olemme kokoontuneet muistamaan sinua, joka taistelussa isiemme uskon,

kotiemme rauhan sekä maamme itsenäisyyden ja kansanvaltaisten vapauksien puolesta olet antanut suurimman uhrin, mitä kukaan voi koskaan antaa — henkesi. Muistamme sinua kunnioittaen ja pyydämme osallistua sinun omaistesi suruun, jonka tunnemme yhteiseksi suruksemme. Toivon, että suuri lääkäri, aika, toisi lievennystä heidän ahdistukseensa.

Haluun tässä yhteydessä sanoa, että vapaus on kansakunnalle yhtä arvokas kuin yksilöillekin. Kuten yksilön elämä on ihmisarvoista vain vapauden ilmapiirissä, niin kansakin voi täyttää tehtävänsä sivistyksen ja ihmisyyden vaalijana vain vapaana kansana. Yksilön vapaus ja ihmisarvoinen elämä ei ole ainakaan ajanoloon edes mahdollista, jos kansa, johon hän kuuluu, on vieraan vallan orjuuttama.

Pienten kansojen itsenäisyys on yhtä oikeutettu kuin suurtenkin. Pienten kansojen itsenäisyydellä on lisäksi se erikoinen arvo, että niiden täytyy vapaina säilyä huolehtia jäsentensä kohottamisesta ja sivistämisestä paremmin kuin suurten, jotka voivat luottaa, kuten monet luottavatkin, suuruteensa ja raakaan voimaansa, välittämättä paljoa muusta. Sitä vastoin pienet kansat ovat olleet sivistyksen edelläkävijöitä monella alalla ja näin vaikuttaneet kohottavasti koko ihmiskunnan elämään. Sitä ovat olleet myös Pohjolan vapaat kansat, joihin Suomi kuuluu. Sivistyksensä nuoruudesta huolimatta kansamme kohosi jo aikaisemman, osittaisen itsenäisyytensä ansiosta monissa kohdin lähelle vanhoja sivistyskansoja, joissakin kohdin niiden edellekin. Tämä arvokas kehitys kävi täydellisen itsenäisyytemme saavutettua yhä ripeämmäksi. Neljännesvuosisadan aikana tapahtui täällä sellainen taloudellinen, sivistyksellinen ja sosiaalinen nousu, jota alussa tuskin rohkenimme toivoakaan. Vaikka itsenäisyytemme alkuvuosia synkistivät

sisällissodan katkeruus ja kärsimykset, ja vaikka joskus myöhemminkin on koettu suuria vaikeuksia, ja vaikka oloissamme vieläkin on epäkohtia ja sosiaalisessa uudistustyössä paljon keskeneräistä, on sittenkin ehditty siihen, että täällä alkoivat ennen sotavuosia olla siedettävät olot kaikkialla. Ne olisivat edelleenkin parantuneet, jos olisimme saaneet olla rauhassa vieraan hyökkäyksiltä.

Mikään kansa ei ole koskaan saanut itsenäisyyttään lahjaksi, eikä myöskään ajanoloon sitä ilman taistelua säilyttänyt. Suomenkin itsenäisyys on tulos vuosien taisteluista. Taistellen on kansamme kohonnut eränkävijästä, kaskenpolttajasta ja piilopirtin asukkaasta sille verrattain korkealle tasolle, johon edellä on viitattu.

Näiden saavutusten edellytys on ollut maamme kansanvaltainen vapaus, joka on periytynyt sukupolvesta toiseen aina pakanuudenaikuisilta kärejäkiviltä lähtien. Tämä ikivanha vapautemme on ollut jo viidettä vuotta, ja on edelleen suuresti uhattu. Jos se menee, niin kaikki muu menee sen mukana. Tämän tajuten kansamme, rauhanrakkaudesta huolimatta, on puolustanut vapauttaan ase kädessä ja puolustaa yhä. Tämä taistelu on vaatinut suunnattomia ponnistuksia ja kalliita uhreja. Suru ja järkytys täyttää mielen ajattellessa, että moni nuori elämä on sammunut, ja moni jalo sydän lakanut sykkimästä. Moni isä on sulkenut viimeisen kerran kotinsa uksen ja lausunut viimeiset jäähyväiset sydämensä rakkaalle. Moni äiti on menettänyt poikansa, moni lapsi isänsä, moni vaimo puolisonsa ja moni neito sydämensä kaivatun. Vain taivaan tähdet ovat monen sodassa kaatuneen tuntemattoman leposijan todistajina ja vain Hän, joka tuntee syvyyden lähteet ja kuulee ihmissydänten äänetöntömät huokaukset, tietää mitä tälläkin hetkellä tunnetaan tuhansissa kodeissa, joiden huoltajat eivät enää koskaan palaa rakkaitensa luokse.

Hyvät omaiset, olkoon teidän surunne meidänkin surumme ja olkoon teidän rakkaan vainajanne muisto meille pyhä. Kannustakoon se meitä teoissa osoittamaan, ettei hän ole turhaan taistellut ja kaatunut. Olkoon kunniavelkamme, joka maksetaan ennen muita velkoja se, että lämpivän sydämin ja tuntuvin teoin turvataan kaikkien niiden äitien ja lasten toimeentulo, joiden kohtalo on ollut isän kaatuessa hänen viimeinen ajatuk-

sen. Velvoittakoon tämä rakkaan vainajamme muisto meitä myös järjestämään oloimme ja keskinäiset suhteemme niin, että myös kotirintama kestää, ettei se epäkohtien, väärinkäytösten mielivallan tai eripuraisuuden kautta heikkene.

Ajan laineet lyövät korkealle ja elämän valtimo sykkii väkevässä tempossa. Kautta maapallon käy myrsky, rajumpi kuin koskaan ennen ja kuten me vain aavistaa voimme, minne käy tuulen ilmassa tie ja minne rientää ihmisen henki, niin voimme vain heikosti tajuta, mitä tämä valtava myrsky syvimmältä pohjaltaan on ja mitä tarkoituksia se loppujen lopuksi toteuttaa. Moni kysyy hiljaisessa mielessä: säilyykö pieni kansamme itsenäisenä tässä maailmanlaajuudessa myrskystä, jonka aaltoihin on jo monia suurempiakin kansoja hautautunut? Kestääkö se tässä maailmankaosissa, jossa käsitykset oikeasta ja väärästä on käännetty yö-alaisin ja jossa kirjaimellisesti ottaen suuret pienempiään syövät, eikä heikon lohdutusta näy. Vastaus näihin kysymyksiin on annettu tähän asti teoilla, ja on annettava vastakin. Tätä katajaista kansaa ei ole koskaan, ei kansallisen lapsuutensa hentoina vuosisatoinaakaan voitu painaa orjuuteen.

Pyydämme kiittää rakasta vainajaamme hänen työstään, taisteluistaan ja isänmaalle antamastaan kalliista uhristaan, ja vaikka hän ei enää kiitostamme inhimillisiin korvin kuule, ei se estä meitä sitä lausumasta. Niin usein kun tuuli humisee tämän seudun yllä ja sen henkäykset hyväilevät tällä kummulla kasvavia kukkia, tuokoon se viestin minulle elävien maasta, viestin joka kertoo, että me tahdomme olla hänen muistonsa arvoisia ja että vielä syntymättömät sukupolvetkin, jotka asuvat tätä maata silloin kun meidät on kutsuttu isäimme tykö, tulevat siunaamaan näitä kumpuja. Olkoon muisto se kirkas valo, joka näyttää tietä parempaan tulevaisuuteen ohi nykyhetken ja vaikeuksien.

„Tuonen viita rauhan viita, kaukana on vaino riita, kaukana kavala maailma.”

Tämän jälkeen piti vainajan isä puheen tulkiten omaisten syvää surua ja kertoen vainajan valoisista tulevaisuuden suunnitelmista, kuinka hän sodan loputtua rakentelisi hävitettyä maailmaa. Hän luki otteita poikansa kirjeistä, jossa tämä iloitsi pian tulevasta lomastaan ja

jossa hän kirjoitti kauniita, lohduttavia sanoja omaisilleen. Hauta peittyi omaisten ja ystävien tuomilla kesän kauniilla kukilla. Useat henkilöt olivat myös kunnioittaneet vainajan muistoa eri kukkasrahastojen kautta.

*

Stm. Heige Nyman'in ruumiinsiunaus tapahtui ruotsinkielellä. Perheen sukulainen ja hyvä ystävä pastori K.-E. Forssell oli Turusta saapunut toimittamaan nuorelle sukulaiselleen viimeisen palveluksen. Pikkukirkossamme pidettiin ensin ruotsalainen jumalanpalvelus, jonka jälkeen välttömästi siirryttiin haudalle. Torvisoittokuntamme soitettua surumarssin sekä Porilaisten marssin toimitti pastori Forssell ruumiinsiunauksen puheen Vanhasta Testamentista otetun tekstin johdolla ihmisen sisäisestä kasvamisesta Jumalan hänelle määräämää korkeaa päämäärää kohti. Puheessaan hän vielä kohdisti kauniita lohdutuksen sanoja vainajan omaisille. Omaisten laskiessa seppeleensä vainajan vanhin veli, luutn. Holger Nyman tulkitsi puheessaan perheen syvää surua, mutta painostaen kuitenkin samalla kunniaakasta velvollisuuttamme isänmaata kohtaan, jonka edestä annettu uhri ei koskaan voi olla liian suuri.

Myös tälle haudalle laskettiin runsaasti kukkia sekä luettiin useiden henkilöiden lähettämät eri kukkasrahastojen adressit. Tunnelmallinen tilaisuus päättyi Torvisoittokunnan esittämään „Oi kallis Suomen maa”.

HAAVOITTUNEIDEN PELASTAMISEKSI.

Tämän sodan alussa kääntyi ensin Kaiu (19. 7. 41) ja sen jälkeen tehtaan johto paikkakuntalaisten puoleen kehoittaen heitä mahdollisimman runsaslukuisina tarjoutumaan verenluovuttajiksi haavoittuneiden sotilaittemme hyväksi. Kehotus ei kaikunutkaan kuuroille korville ja Kaiun kertoman mukaan 120 tervakoskelaista oli saapunut verikoetta otattamaan sidehuoneelle sinä toivossa, että heillä olisi O-verta, jota yksinomaan silloin otettiin haavoittuneille.

Tällä kertaa, kun siirtoveren tarve on vielä silloistakin suurempi, ottaa Veripalvelu kaikkia verilaatuja sotilaittemme hengen pelastamiseksi. Sieltä onkin juuri saapunut tiedustelu, ollaanko täällä jäs-

leen valmiina uhraamaan tiukkanen omaa parantavaa verta meidän ja maamme vapauden ja onnen puolesta taistelevien hyväksi. Sen vuoksi kehoitetaan kaikkia terveitä 17—50 vuotiaita miehiä ja naisia ilmoittautumaan konttorin kassassa tai sidehuoneella olevalle koemerkitäis-talle ensi tiistaihin, 25. 7., mennessä, jotta Veripalvelulle saadaan ilmoittaa miten paljon veriluovutukseen halukkaita henkilöitä saadaan kokoon Tervakoskelle, ensiksi verikokeen ottoa ja myöhemmin verenluovutusta varten. Veripalvelu ei saavu tänne kaikkine välineineen ja henkilökuntineen, ellei sille taata kyllin runsaasti nyt niin välttämätöntä, pelastavaa siirtoverta.

Olkoon tämä vetoamus velvoitus kotonaan turvassa eläville terveille kansalaisille.

KIRKOLLISIA UUTISIA.

Sunnuntaina sankarhautaus Tervakoskella klo 16,30. Jumalanpalvelus klo 18. Saarnaa rovasti Pärnänen.

— Kihlauksensa ovat julkaisseet stm. Erkki Lempinen Nurmijärveltä ja nti Helmi Virtanen Tervakoskelta.

SARJAUINNIT.

Tiistaina, t. k. 18 p:nä utiin sarjauintien ensimmäinen erä matkan ollessa 50 m. Tulokset: Pojat alle 15 v. 1) Tauno Mustonen aika 45.2 sek. 2) Paavo Tärkki 48 sek. alle 13 v. 1) Eero Nyholm 55 sek. 2) Matti Siltola 79 sek. Tytöt alle 18 v. 1) Pirkko Nyholm 54.3 sek. alle 15 v. 1) Leena-May Jokinen 54.3 sek. 2) Saara Parkkinen 55.4 sek. alle 13 v. 1) Raili Murto 84.3 sek. 2) Vera Lehtonen 96.4 sek.

Seuraava erä uidaan tiistaina t. k. 25 p:nä klo 19. Vielä voi tulla uusia kilpailijoita mukaan. Tarkoituksena on kilpailla 5 eri kertaa matkan ollessa 50 tai 100 m. Kaikista eristä parhaina suoriutuneet saavat syksyllä palkinnon.

Tyttöjen ja lasten urheilumerkkituomisteluharjoitukset ovat ensi maanantaina, t. k. 24 p:nä klo 19 urheilukentällä.

Alakoululaisten kisamerkkiurheilun perjantaina, 28. 7. klo 17 urheilukentällä.

Uintimerkkien suorittajat voivat lunastaa merkinsä uimaopettajalta.

TULIPALO.

Maanantaina ukonilman ansiosta katkesi Imairan virta useamman kerran, jolloin teknillisen häiriön vuoksi tehtaan tasavirtakeskuksessa sijaitsevan vesiturbiinigeneraattorin käämitys syttyi tuleen. Tuli levisi ilmapvirran vaikutuksesta tavattoman nopeasti tärvelen generaattorin käämityksen varsin pahoin.

Palokunta hälyytettiin, mutta sen kiiruhtaessa paikalle tuli oli jo saatu sammumaan.

EVAKKOKOLONNA VAELTAA.

Maantietä pitkin vaeltaa pitkä hevosjono — evakkokolonna. Rattaat juraavat yksitoikkoisesti ja nostavat jälkeensä sankkoja pöyypilviä. Idästä kuuluu kovaa tykkien jyskettä. Siellä taistellaan juuri sillä paikalla, jonka tämän evakkoujoukon on ollut pakko muutamia päiviä aikaisemmin jättää, jättää lyhyen ajan kuluessa nyt jo toistamiseen. Taakse ovat jääneet vihollisen raiskattaviksi heidän kotinsa, joissa jokainen nurkka ja soppi on ollut rakkaita muistoja täynnä. Mukaan on voitu ottaa vain kaikkein välttämättömin tavara ja karja, ja niin on alkanut vaellus kohti länttä pois sodan julman hävityksen jaloista.

Etummaista hevosta ajaa iäkäs karjalaisvanhus, hänen syvien vakojen uurtamat kasvonpiirteensä ilmaisevat suurta kärsimystä, mutta niillä ei silti voi havaita lannistumisen merkkiä. Karjalan kansa on kohtaloonsa mukautuva, se on tottunut kärsimykseen, mutta sen keskuudessa elää silti luja usko ja luottamus tulevaisuuteen.

Takimmaisista ajoneuvoista kuuluu yskimistä. Kesähelteellä maantiestä nouseva kevyt hiekkapöly tahtoo väkisinkin tunkeutua suuhun ja sieraimiin tehden kurkun kuivaksi ja pakottaen yskimään. Helteinen auringonpaiste paahtaa hevosten hikisiä kykiä, ja ei metkin pärskivät pöyypilvien vaivaamina. Jostakin käreystä kuuluu vaimeata lapsen itkua, jota äidin vieno hyräily yrittää tyynnyttellä. Eräillä rattailta istuu kaksi pientä sisarusta. He katelevat lapsen ihmettelevin pyörein silmin kaikkea ympärillä tapahtuvaa. Ohiajavat sotilaskuljetusautot, tykit ja muut sotakalustot, uudet maisemat vaihtelevine näkymineen, kaikki tämä on heille uutta, ennen näkemätöntä, mitä lapsen silmä ei voi olla seuraamatta. Toinen pikkutyttöistä kysyy lapsellisella äänellä äidiltään: „Äiti, miksi ryssä ampuu meitä tykeillä?“ Äiti vastaa tähän: „En tiedä lapsukaisem? Paha ryssä ei kai tahdo meidän asuvan täällä.“ Pikkuinen jatkaa vielä kyselyään: „Äiti, miksi ryssä on paha, miksi ryssä ei voi olla hyvä niinkuin äiti ja pikku Pirkko?“



Isänmaan puolesta kaatuneita.

Kannaksen taisteluissa kaatui heinäkuun alkupuolella stm. Einari Otto Kankkunen.

Einari Kankkunen oli syntynyt 8. 4. 1915 Juvassa ja tuli v. 1911 yhtiön palvelukseen, jossa hän toimi pelonraivaustöissä.

Häntä jäi lähinnä suremaan vaimo.

Heinäkuun 15 p:nä kuoli rintamalla stm. Antti Vihtori Koliseva.

Hän oli syntynyt 30. 4. 1921, oli v. 1939 lyhyen ajan hevosmiehenä yhtiön palveluksessa ja lähti sitten suorittamaan asevelvollisuuttaan ja sieltä rintamalle, jonne hän nyt jäi.

Häntä jäi lähinnä suremaan vanhemmat ja veljet.

Äiti ei vastaa tähän mitään, luo vain silmät kosteina katseensa pikku tyttärensä ja puristaa tätä voimakkaasti rintansa vasten. Hänen monien valvottujen öitten rasittamat äidinkasvonsa kuvastavat heiken murhetta ja suurta huolta pienokaisten tulevaisuudesta. Mutta sitten hän kuivaa kyöneensä ja päättäväinen ilme leviää hänen kasvoilleen. Periksi ei anneta, lannistua ei saa, sillä silloin voi menettää elämästä kaiken, mitä saata-vissa vielä on! Ihmeteltävää on karjalaisen luja usko tulevaisuuteen ja kyky mukautua elämään.

Kolonna saapuu pienelle mäen kumpareelle. Ilmasta kuuluu heikkoa surinaa — vihollisen lentokoneita. Tuossa tuokiassa on hevoset ajettu tietä metsän suojaan, mutta eräs vihollislentäjästä on kuitenkin havainnut tiellä jotakin tavallisuudesta poikkeavaa, koska ampuu sarjan konekivääreillään metsikköä kohti. Muuan karjalaisvanhus saa kevyen naarmun käteensä, pahempaa ei onneksi satu ja helpoituksen huokaus pääsee evakkojen huuilta. Karjalaisvanhus sylkäisee vihaisen sylkäisyn itää kohti, pui nyrkkiään poistuvien vihollislentäjien jälkeen ja päästää huuiltaan voimakkaan manauksen: „Konnat, eikö teillä ole muuta tehtävää kuin lapsia ja vanhuksia hätyyttellä?“ Hänen kasvonsa kuvastavat syvää, sammumatonta vihaa idän vainolaista kohtaan.

Lentokoneitten surina on häipynyt kuuluvista. Hevoset ajetaan takaisin ja kolonna lähtee jälleen liikkeelle.

Evakkokolonna vaeltaa. . . .

TK — Väinö Hollming.

TALOUSELÄIMILLE REHUA TALVEKSI.

Niiden lampaan, vuohen ja kaniinin kasvattajien, jotka aikovat pitää eläimensä yli talven, on nyt ryhdyttävä keräämään eläimille rehuja talven varaksi. Kaikille näille eläimille sopii kerätä heinää, lehdeksiä ja rantaheinää. Heinää ja rehuja on vielä runsaasti saatavissa asuntojen läheisyydessä, tienvarsissa, jokien ja järvien rannoilla sekä myöskin Paiston uutisviljelysaluella.

Sopivalla ajalla ja hyvin korjattu rantaheinä on rehuarvoltaan keskinkertaisen heinän veroista. Samoin on myöskin lehdeksien rehuarvo huomattava ja soveltuvat ne erikoisen hyvin lampaiden talviruokintaan. Kaikkien rehujen keräämisessä ja säilyttämisessä on erikoista huomiota kiinnitettävä siihen, että rehut kuivataan ja säilytetään huolellisesti. Varsinkin runsaasti kosteutta sisältävien rantaheinien ja lehdeksien kuivattamiseen on kiinnitettävä erikoista huomiota. Haasioilla kuivattaminen soveltuu koston tavarankuivattamiseen erikoisen hyvin.

Vaikkakin nyt saamme ilmeisesti runsaan heinäsadon, ei talouseläimien kasvattajien auta luottaa siihen, että saisivat ostaa talven aikana rehuja maanviljelijöiltä. Maanviljelijöiden on huolehdittava paitsi omien eläimiensä ruokinnasta myöskin armeijan hevosten ja siirtoväen eläinten elättämisestä. Parasta on aikanaan varautua talven varalle sillä tässä jossin missä pitää sanonta: „Oma apu, paras apu” paikkansa. Lammasta kohden olisi parasta varata noin 500 kg erilaista rehua talveksi, näistä kolmannes voi olla lehdeksiä.

Yhtiö voi omalle henkilökunnalleen osoittaa verrattain runsaasti semmoisia paikkoja, mistä saa tehdä heinää ja lehdeksiä. On vaan käännyttävä maa- ja metsäpuolen työnjohtajien puoleen, heillä osoittavat paikkoja, mistä tämän- tapäistä rehua on saatavissa. Uutisraken- nusalueella esim. kasvaa aika runsaasti karjanrehuksi kelpavaa heinää ja lehdeksiä sopivia vesoja. Ilman lupaa ei kukaan saa mennä yhtiön alueille sen enempää lehdeksien kuin heinänkään tekoon. Nyt on paras aika talvirehujen keruuseen, joten siis jokaisen joka aikoo ensi talvena pitää eläimiä on nyt huolehdittava eläitensä talviruosta.

V. E. N.



Rakas
poikamme ja veljemme, stm.

Antti Koliseva

synt. Janakkalassa 30. 4. 1921
menetti nuoren elämänsä Au-
nuksen kannaksella 15. 7. 1944.

Syvästi kaivaten:

Äiti, Isä ja veljet
perheineen.

KIITOS.

Siitä lämpimästä osanotosta, jolla kunnioitettiin poikamme Helgen muistoa kukkien, kirjeiden ja kukkasrahasto- adressien muodossa, kiitämme sydämelli- simmin.

Ester ja K. E. Nyman.

KIITOS.

Sydämellinen kiitoksemme kaikille, jotka kunnioittivat rakkaamme alik. Martti Johannes Valtosen muistoa ja ottivat osaa syvään suruumme.

Rakel,
Iida ja Toivo Valtonen.

KIITOS.

Kiitän sydämestäni Tervakosken Pikkukirkkoyhdistystä, Pyhäkoulua, Tyttö- ja poikakerhoja sekä kaikkia ystä- viäni, jotka monin tavoin ilahduttivat minua täyttäessäni 50 vuotta.

Hilja Nurmela.

MISSÄ OLI VIKÄ?

Viime Kaiussa olleessa erään reser- viläisperheen talkooapua koskevassa kir- joituksessa „Kiitettävää asevelihenkeä ja auttamistahtoa Tervakoskella” kirjoit- taja tekee otsikkokysymyksen paikalliselle aseveliyhdistykselle. Kun kuitenkin ase- velihengen alkeisiin kuuluu, että maini- tunlaiset yksityistapaukset selvitetään ja mahdolliset laiminlyönnot tai erehdykset korjataan kummankin osapuolen hyvällä tahdolla, jota varmaan ei aseveliyhdis- tykseltä puutu, käytävissä välittömässä neuvotteluissa, niin jäänee kirjoittajan kysymys aseveliyhdistyksen julkista vas- tausta vaille.

ILMOITUKSIA.

Tervakosken Klubin
Elokuvateatteri
esittää

sunnuntaina ja maanantaina klo 19.30.
elokuvan

MASKOTTI

Emmi Jurkka — Eija Karapää
KATSAUKSET.

Hiekkarannalta on löydetty ABLOY- LUKON AVAIN. Perä saa uima- opettajalta.

SOTILASPOJAT.

Pesäpalloharjoitus ensi maanantaina t. k. 24 p:nä klo 19. Kaikki pojat ken- tälle.

Mutta kun kirjoituksesta saa sen käsityksen, että yleensä reserviläisperheet ja muut sodan johdosta talkoo- y. m. apua tarvitsevat jäävät Tervakoskella kokonaan apua vaille, niin haluaa alle- kirjoittanut, aseveliyössä ja talkooapu- järjestelyissä mukana ollut, hiukan kor- jata kirjoittajan antamaa kuvaa. Erikois- tasi talkooapua koskevasta asiasta voin mainita, että aseveliyhdistykselle ei tie- täkseni ole tehty ainoatakaan kohtuulli- seksi katsottavaa talkooapupyntöä, jota ei olisi voitu täyttää ja talkooväen saati on ollut melko vaivatonta. Luonnolli- sesti on talkoihin lupautuneille joskus sattunut esteitä, ja ilmoittaminen niistä on jäänyt tekemättä, kuten p. o. tapauk- sissa lienee käynyt, eikä täyttä talkoo- joukkoa ole saatu liikkeelle, mutta tämä on korjattu suorittamalla jatkotalkoot. Talkooapupyntöjä ei tosin ole ollut kovin paljoa, johtuen siitä, että paikkakunta- laiset ovat antaneet toisilleen asevelihen- gen mukaista naapuriapua ja että aseveli- yhdistys oma-alotteisesti on järjestänyt talkoita. Numerotietoja aseveliyhdistyksen talkotoiminnasta samoin kuin huoltotoi- minnastakin, joissa kummassakin suorit- tavana tekijänä on etupäässä juuri Ter- vakosken väestö, on aika ajoin julkaistu Kaiussa, joten niihin en tässä puutu.

Edelläolevalla en ole tarkoittanut, että kaikki on tehty mitä tehtävissä on. Ei. Nyt jos koskaan on jokaisen, niin tervakoskilaisten kuin muidenkin, pyyn- nöstä tai pyytämättä voimiansa mukaan autettava niitä, jotka apua tarvitsevat. Viime päivinä sotapalvelukseen kutsu- tujen parissa olevana tiedän, mikä huoli miehillä on kotitöistä ja perheen toimeen- tulosta. Heidän huoliaan on kotiseudun väen talkootyöllä ja muulla avustustoiminnalla huojennettava. L. S.

Tervakoski 1944.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 30.

LAUANTAINA HEINÄKUUN 29 p:nä.

1944.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—10,45, 11,15—12 ja 15—17 sunnuntaisin 11,30—12,30

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko. Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,44, 7,04, 7,52, 8,12, 9,40, 11,55, 16,04, 16,25, 17,55, 18,30, 21,13, 21,54.

Itään: 9,30, 9,50, 13,40, 17,10, 21,44, 23,10, 1,18.

Pohjoiseen: 9,39, 13,00, 13,57, 19,12, 21,25.

Ryhtylästä lähtevät Junat:

Etelään: 8,45, 17,57, 21,13.

Pohjoiseen: 7,14, 9,53, 19,25,

Helsingistä: 7,00, 7,30, 8,20, 12,10, 12,35,

Riihimäelle: 8,49, 9,19, 9,34, 13,32, 13,51,

Helsingistä: 13,10, 15,00, 17,05, 19,50, 20,08,

Rimäelle: 14,59, 16,49, 18,54, 21,13, 21,29,

Helsingistä: 21,00, 23,30.

Rimäelle: 22,45, 0,52.

Linja-autojen kulkuvuorot erillisessä aikataulussa.

KIRKOLLISIA UUTISIA.

Sunnuntaina jumalanpalvelus klo 10. Sankarihautaus klo 11,30.

Tiistaina rukoushetki pikkukirkon kerhosalissa klo 20.

— 60 vuotta täyttää huomenna sunnuntaina kirvesmies ja maalari Kalle Järvinen Tervakoskella.

KIITOS.

Sydämelliset kiitoksemme siitä lämpimästä osanotosta, jolla kunnioitettiin rakkaan poikamme muistoa, kukkien sekä kukkasrahastoadressien muodossa raskaassa surussamme.

Helmi ja Aksel Hammar.

YHTEINEN KANSALLINEN RUKOUSHETKI.

Rouva Gerda Ryti esitti 16.7.1944 Yleisradiossa seuraavan kehoituksen:

Synnyinmaa on hädässä, ei yksikään mies, ei yksikään nainen, ei yksikään lapsi voi olla syrjässä tästä taistelusta, jonka Jumala on pannut väistämättömästi osaksemme.

Synnyinmaa tarvitsee kaiken sen voiman, mikä kullakin kansalaisella on käytettävissään, sillä bolsevikien peloittavan synkkä vihamielisyys uhkaa muuttaa elämämme pohjattomaksi kurjuuden merksi.

Synnyinmaa ei myönnä kenellekään vapautta vastuusta, sillä meidät on mitä läheisimmin sidottu toisiimme.

Siksi on meidän taisteltava niinkuin ei milloinkaan ennen, niinkuin ne, jotka Jumala on valinnut seisomaan oikeutemme puolesta ja yhteisessä ylevässä tahtadonponnistuksessa ohjaamaan ihmiskuntaa lähemmäksi Jumalaa.

Siksi on meidän yksityisessä elämässämme käyttäydyttävä täysin sopusoinnussa niiden korkeiden periaatteiden kanssa, joiden mukaan meidät on varustettu palvelemaan toisiamme ja tulevaisuuden onnellisempaa ihmiskuntaa.

Siksi on puolustuksemme tähden koottava koko kansa rukoilemaan ja avuksi huutamaan, sillä minkä yksityinen voi saavuttaa, sen voi koko kansakin pelastua kuoleman kidasta ennenkuulumattoman Jumalan voiman avulla, jonka edessä ei mikään kestä.

Rukoile siis, tee velvollisuutesi, ken lienetkin, silloin olet sinä synnyinmaasi kannatinpylväs, sen hyvä ja käyttökelpoinen tuki.

Rukoile siis, tee velvollisuutesi, ken lienetkin, silloin olet pysyvä oivallisena välineenä synnyinmaasi puolesta.

Rukoile siis, tee velvollisuutesi, ken lienetkin, silloin täytät sinä tehtäväsi Jumalan ilmoituksen arvollisena osana.

Hatki vuosisatojen on tämä Jumala ilmoittanut meille itsensä voimallisena auttajana. Kansamme historia on tämän ihmeen elävää todistusta. Siitä muistutetaan meitä joka päivä, kun radiostamme kuulemme kello kahdentoista lyönnit Turun Tuomiokirkosta, kansallispyhäköstämme, joka on kuin tunnuskuva Jumalan halki vuosisatojen ulottuvasta johdattuksesta ja armosta. Siksi ovat juuri nämä kahdentoista lyönnin hetket sopivat yhteiselle rukoukselle synnyinmaan edestä.

Hiljentyköön siis jokainen kansamme jäsen tuona hetkenä rukoukseen Kaikkivaltiaan eteen. Ja me kasvamme niinä hetkinä yhdeksi, rukoilevaksi kansaksi, joka saa uskoa löytävänsä Jumalan avun.

NYT TARVITAAN TEKOJA.

Panssarimarkkakeräys.

Se, että otsikossa mainitun keräyksen tulos käytetään karjalaisten aseveli-perheiden ja kaatuneiden omaisten uuden elämän aloittamiseksi, sekä keräyksen tarpeellisuus lienee kaikille selvä, mutta keräyksen suorituksesta paikkakunnallamme muutama sana.

Keräystä ei suoriteta jatkuvana keräyksensä tuhattujen panssarien mukaan, vaan siten, että jokainen merkitsee keräyslistaan kertakaikkisen summan, joka saadaan maksaa yhdellä kertaa, tai jos joku haluaa, otetaan summa tilistäkin useassakin erässä.

Ensi viikon aikana, kun lista tulee kohdallasi, niin muista niitä, jotka ovat joutuneet sodan jalkoihin ja menettäneet kaiken sen, mitä meillä täällä on vielä jäljellä. Älköön yhdenkään tervakoskelaisen ja lähipaikkakuntalaisen rinnasta puuttuko panssarimerkkiä.



Isänmaan puolesta kaatunut.

Kersantti Tuure Osvald Vuorinen kaatui itärintaman kovissa taisteluissa 4.7.-44.

Tuure Vuorinen oli syntynyt 13.1.1912 Valkeakoskella ja tuli tehtaan työhön 14.11.29. Hän lähti muualle 30.7.30., mutta palasi uudelleen 24.2.37. ja oli silinterimiehenä siksi kunnes sota syttyi.

Häntä jäi lähinnä suremaan nuori vaimo ja veli perheineen.

TALKOOTOIMINTA.

Kun usein sattuu niin, ettei talkooavun tarvitsijat ole tietoisia, kenenkä puoleen kääntyisivät talkooapua tarvitessaan, on Aseveljien taholta järjestetty siten, että talkootilauksia vastaanottavat L. Salminen, E. Grönblom ja H. Holmberg. Talkooaputlaus on jätettävä mikäli mahdollista hyvissä ajoin. Samoin talkoiden peruutuksesta on ilmoitettava mahdollisimman aikaisin. Aseveljet laskuttavat talkootyöstä määrättyjen hintojen mukaan.

Talkoolainen, kun Sinun puoleesi tullaan kääntymään talkookutsuilla, niin älä kieltäydy luettelemalla esteitä ja vastuksiasi, vaan tule mukaan. Ajattele, Sinä ja sinun tekosi ovat osana yhteisponnistuksissamme, kääntämässä ajan pyörää. Sinusta ja meistä kaikista nyt riippuu, minkälainen historia kirjoitetaan.

— **ILMOITUKSEN TEHO.** Muutama viikko sitten katosi erään kyläläisen karitsa. Sitä haettiin kaikkialta. Se nähtiin Huistissa päin, mutta sitä ei saatu kiinni, vaan katosi se jälleen. Silloin pani omistaja ilmoituksen Kaikuun ja tuskin oli lehti ehtinyt Huistinkuulille, kun karitsa omasta aloitteestaan ilmestyi omistajan pihalle.

Kyllähän väitetään, että painetun sanan valta on suuri, mutta emme itsekkään ole uskoneet sen näin voimakkaasti tehoavan lampaisiin.

Pienempi näyttää sen teho olevan ihmisiin, sillä usein on Kaiussakin ilmoitettu kadotetuista esineistä, jotka ovat pudonneet sellaiseen paikkaan, että joku ne vaimasti on löytänyt, mutta ilmoituksesta huolimatta ei ole toimittanut omistajalleen.

Missä on nykyään se vanha tunnettu suomalainen rehellisyys?

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30.

Häät herraskartanossa

Heinrich George — Ilse Werner.

Lisänä

KATSUKSET.

Koko ohjelma lapsille sunnuntaina klo 16.

Kaikkia niitä henkilöitä, jotka ovat ilmoittautuneet

veripalveluun,

pyydetään verikokeen ottoa varten saapumaan sidehuoneeseen torstaina elokuun 3 p:nä aikaan klo 10. Työssä oleville ilmoitetaan saapumisaika työnjohtajien välityksellä puhelimitse.

Elokuussa myytävänä v a d e l m i a sekä k a r v i a i s m a r j o j a Napialan Uudessatalossa.

ROKOTUS

Janakkalan kunnassa

v. 1944 toimitetaan elokuun aikana koulupiirittain m.m. seuraavasti:

Keskiviikkona elok. 23 p:nä
Tervakosken sidehuoneessa klo 14
Torstaina elok. 24 p:nä
Napialan koulussa klo 14
Hallakorven koulussa klo 14,30
Perjantaina elok. 25 p:nä
Vähikkälän koulussa klo 14

Rokotuksen tarkastukset toimitetaan seuraavasti:

Maanantaina syysk. 11 p:nä Vähikkälässä klo 14,30, Tervakoskella klo 15, Hallakorvessa klo 15,30 ja Napialassa klo 16.

Rokotuksen toimittaa kunnanlääkäri. Rokotustilaisuuteen on tuotava kaikki kuluvana kalenterivuonna 2 vuotta täyttävät ja sitä vanhemmat (aina 15 ikävuoteen) rokottamattomat lapset myös siirtoväkeen kuuluvat ja sellaisetkin, jotka ovat sairaita tai joille viime vuonna myönnettiin sairauden takia lykkäystä, sillä ennen rokotusta toimitetaan lääkärintarkastus. Jos lasta ei voida tuoda, on esitettävä lääkärintodistus.

Ne lasten vanhemmat ja holhoojat, jotka laiminlyövät holhottavansa rokottamisen, joutuvat rokotuslain 18 ja 19 §:ien mukaisesti edesvastuuseen.

Turengissa heinäkuun 21 p:nä 1944.

Janakkalan
Terveydenhoitolautakunta.

Janakkalassa

maksetaan elokuun sotakuukausipalkat, huoltorahat ja vuokrarahat kunnan toimistotalon yläkerrassa Turengissa asevelvollisten sukunimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä sauravasti:

elokuun 3 p:nä klo 9—11

kirjaimet A — L

elokuun 4 p:nä klo 9—11

kirjaimet M — Ö

sekä Tervakosken Seurahuoneessa kaikille Etelä-Janakkalassa asuville torstaina elokuun 3 p:nä klo 16—17.

Turengissa heinäk. 24 p:nä 1944.

Kunnallislautakunta.

— **HUHUJEN** levittäjät ovat jälleen olleet liikkeellä. Eräs rintamalla ollut paikkakuntalainen oli siellä itse lopettanut elämänsä. Syytä tähän ei vielä tiedetä, mutta otaksuttavaa on, että hän on saanut ankarassa tykistökeskityksessä mahdollisen äkillisen mielenhäiriön tai haavoittunut niin pahasti, että on katsonut parhaaksi itse lopettaa tuskansa. Kuolinsanomassa sanotaan kuitenkin, että „hänet on haudattava sankarihautaan”, joka todistaa, ettei hänen tekonsa olosuhteet huomioiden ole ollut häpeällinen.

Nyt ovat kuitenkin eräät halukkaat juoruajat osuman sijainnista päättelevinä, ettei olisikaan kysymys itsemurhasta, vaan että hänet olisi ammuttu. Tätä päätelmää mielikuviutus on rakennellut eteenpäin ja tullut sellaiseen olettamukseen, että meillä tehtäisiin samalla tavoin kuin ryssän puolella: pakotettaisiin miehet hyökkäykseen asettamalla konekiväärejä heidän taakseen.

Joka vähänkin tuntee suomalaista sotilasta ja pystyy käyttämään järkeänsä, tietää, ettei tällainen menettely meidän oloissamme käy. On siis edesvastuutonta panna liikkeelle tämänlaatuisia huhuja, joiden todenperäisyydestä ei voi mennä takuuseen.

KIITOS.

Sydämellinen kiitoksemme kaikille, jotka kunnioittivat rakkaan poikamme stm. Tauno Johannes Seurasen muistoa ja ottivat osaa suureen suruumme.

Anni ja Juho Seuranen.

Tervakoski 1944.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapalno.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 31.

LAUANTAINA ELOKUUN 5 p:nä.

1944.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—10,45. 11,15—12 ja 15—17 sunnuntaihin 11,30—12,30

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,44, 7,04, 7,52, 8,12, 9,40, 11,55,
16,04, 16,25, 17,55, 18,30, 21,13, 21,54.

Itään: 9,30, 9,50, 13,40, 17,10, 21,44,
23,10, 1,18.

Pohjoiseen: 9,39, 13,00, 13,57, 19,12,
21,25.

Ryhtylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,45, 17,57, 21,13.

Pohjoiseen: 7,14, 9,53, 19,25,

Helsingistä: 7,00, 7,30, 8,20, 12,10, 12,35,

Riihimäelle: 8,49, 9,19, 9,34, 13,32, 13,51,

H: singistä: 13,10, 15,00, 17,05, 19,50, 20,08,

R: mäelle: 14,59, 16,49, 18,54, 21,13, 21,29,

H: singistä: 21,00, 23,30.

R: mäelle: 22,45, 0,52.

Linja-autojen kulkuvuorot
erillisessä aikataulussa.

KIRKOLLISIA UUTISIA.

Sunnuntaina jumalanpalvelus Tervakoskella klo 18.

— Nuorten talkoot. Kokous maanantaina elokuun 7 päivänä klo 17 kansakoulussa. Kisamerkkisuorituksia.

KIITOS.

Sydämellinen kiitokseni kaikille niille, jotka kukkien, kirjeiden ja kukkasrahastoadressien muodossa kuniottivat rakkaani kersantti Thure Osvald Vuorisen muistoa ja ottivat osaa syvään suruuni.

Kerttu Vuorinen.

ULKOMAIDEN HEDELMÄT KORVA- TAAKORVIKKEILLA.

Miljoonat markat tarjolla.

Hedelmiä tuotiin rauhallisina vuosina ulkomailta huomattavat määrät. Niiden tuonti on toistaiseksi supistunut hyvin rajoitettuihin määriin, jonka vuoksi tänäkin alalla on ollut tarvis etsiä mahdollisia korvikkeita. Hedelmille täysiarvoisiksi korvikkeiksi kelpaavat metsiemme monet erilaatuiset marjat, joita vuosittain kypsyttämme n. 200 milj. kiloa.

Marjojemme arvo hedelmien korvikkeina meille selviää, kun tiedämme, että esim. mustikan ravintoarvo ja vitamiinipitoisuus on sama kuin banaanin, ja 1 kg suomuuraimia vastaa 1½ kg appelsiineja. Turhaa on siis ikävöidä kalliita ulkomaiden hedelmiä, koska korvikkeita saamme ilmaiseksi omasta maasta alkuperäisiäkkin parempia. Suunnaton kansantaloudellinen hyöty koituu maamme hyväksi, kunhan toimimme edellisinä kesinä saamiemme kokemusten ohjaamina ja lisäksi samoissa mittasuhteissa. Nuorten edellisenä kesänä saavuttama marjatulos, joka oli n. 14 milj. litraa, olisi nytkin vähintään saatava pöytäruokaksi.

Nuoret talkoolaiset pitävät tänäkin vuonna varsinaisesta marjojen keräyksestä huolen, kun sensijaan laatikoiden riittävydestä, kuljetuksista ja marjojen myynnin järjestelyistä tarpeen vaatimalla tavalla huolehtinevat ne liikkeet ja laitokset, joilla siihen on mahdollisuuksia. Nuoret keräävät marjoja seuraaviin tarkoituksiin: omien kotien tarpeiksi, koulukeittoloita varten, sairaaloihin, vanhain- ja kunnalliskoteihin jne, kaupunkien toreille, kauppoihin, tehtaille ym. Vielä lisäksi ulkomaille vientiä varten olisi saatava kerätyksi marjoja, sillä tarvitsemehan ulkomaista valuuttaa.

Nuorille marjojenkerääjille on ohjeiksi omistettu Nuorten työ- ja talkoo-

kirjan sivu 28, josta ilmenee m. m., että marjat on poimittava kypsänä, kuivina ja puhtaina. Marjojen laatuun on kiinnitettävä paljon huomiota erittäinkin, jos ne aiotaan toimittaa ulkopuolelle kotien oman tarpeen. Siksi talkoolaiset tarkoin tutustukoot mainittuun työkirjan sivuun.

Marjojen suurusuuntainen kerääminen nuorisoin avulla tuo eteemme jälleen uusia mahdollisuuksia kiinnittää huomiota myöskin kasvatuksellisiin seikkoihin. Nuorille opastetaan marjojen erilaisia säilöntämenetelmiä, jota varten talkoojohtaja, paikalliset naisjärjestöt ym. kiinnittävät asiaan huomiota ja järjestävät neuvontakursseja. Paitsi hyvän emännän taitoja, on lisäksi marjojen keräyksen yhteydessä mahdollista oppia säästämistä, joka on välttämättömiä elämisen taitojamme. Siihen nuorisoin tulee kiinnittää huomiota ottaessaan osaa säästötalkoisiin, joiden tuloksena edellisenä vuonna 214.749 nuorta säästi rahalaitoksiin talkootyöllä ansaitsemaan varoja yhteensä lähes 41 milj. markkaa.

Voinemme syyllä kysyä, millä muulla mainonnalla on saatu säästökysymyksessä vastaavanlaisia tuloksia? Lisäksi ovat huomattavat summat jääneet kotien taloudessa käytettäväksi.

ILOINEN TEATTERI-ILTA TERVA- KOSKELLA.

Tiistaina 8 p:vä elokuuta klo 20 on ilta, joka on pidettävä mielessä, sillä silloin vieraillee Helsingin Teatteri Kiertue Tervakosken Seurahuoneessa esittäen E. Jurvaisen kirjoittaman hirmuhauskan hupailun: „Rakkauden Rapsodian” kirjailijan itsensä ohjaamana.

Tämä 3-osainen huvinäytelmä on oikea „naurupommi”, joka kevätnäytännötkaudella saavutti kaikkialla Suomessa ainutlaatuisen nauru- ja yleisömenestyksen.

Ennakolta liput, ennenkuin loppuvat herra P. Pajuselta!



Rakkaimpamme, alikersantti

Erkki Unto Rauhala

siunataan kentälle jääneenä Tervakosken sankarihautaan sunnuntaina 13. 8. klo 16,30, joka täten kutsuna ilmoitetaan sukulaisille ja tuttaville. Senjälkeen pyydetään kokoontumaan vainajan kotiin hänen muistoaan viettämään.

Aino ja Heikki Rauhala.



Isänmaan puolesta kaatunut.

Heinäkuun 23 p:nä kaatui itärintamalla stm. Ahti Yrjö Vuorinen Pulkalta.

Hän oli syntynyt 28. 5. 21 ja toimi maanviljelijänä hoitaen isänsä kanssa uutisviljelystä Punkan takamaalla Häntä jäi suremaan vanhemmat ja sisarukset.

Heinäkuun 9 p:nä katosi stm. Aarre Aleks Palmu, kotoisin Napialasta. Hänen kohtalostaan ei vielä tiedetä mitään lähempää.

— Viime viikolla pudotti eräs talkoolainen heinätalkoissa ollessaan rahapussinsa, jossa oli yli 600.— mk rahaa sekä kortit y. m. tarpeelliset paperit. Et-siskelyistä huolimatta ei rahapussia silloin löytynyt, mutta heinä sisään ajettaessa talonväki sattui löytämään kadonneen pussin ja palautti sen heti omistajalleen. Samoin katosi erään insinöörin sormesta heinätalkoissa ollessa kultainen insinööri-sormus, jota ikävä kyllä ei vielä ole löydetty. Toivotaan, että lehmät talvella jättävät sen syömättä, jolloin talonväki voi senkin palauttaa omistajalleen.

KIITOS.

Sydämellinen kiitoksemme siitä lämpimästä osanotosta kaikille niille, jotka kunnioittivat rakkaan poikamme, Uolevi Laitisen muistoa ja ottivat osaa syvästi suruumme.

Anni ja Einari Laitinen.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30.

Me tähdet

Mickey Rooney — Judy Garland.

Lisänä

KATSUKSET.

Koko ohjelma lapsille sunnuntaina klo 16.

HELSINGIN TEATTERI KIERTUE

Johtaja Eino Jurvainen

vierailee

Tervakosken Seurahuoneessa tiistaina elokuun 8 p:nä klo 20 esittäen kevätnäytäntökauden suurmenestyksen

Rakkauden

Rapsodia

3-näytöksinen farssi. Kirj. ja ohjannut Eino Jurvainen.

Pääsylippuja ennakoilta hra P. Pajuselta.

ILMOITUS.

Kartanon viljamakasiinista jaettavat muonat samoin tilapäistyössä olevien lisäannokset on haettava viljamakasiinista kuukauden toisena päivänä klo 7 — 18 välillä, myöhästyneet hakijat saavat odottaa seuraavan kuukauden toiseen päivään.

Tervakoski Osakeyhtiö.

KADOTETTU punainen täytelyjykyynä. Löytäjää pyydetään palkkiota vastaan tuomaan se ins. Fj. Moringille.

ILMOITUS.

Kaikkia Napialan kansakouluun aikovia oppilaita kehoitetaan noukkimaan 1 litra mustikoita oppilasta kohden ja tuomaan ne Napialan koululle perattuina elokuun 7 p:nä klo 12 — 13 välillä. Opettaja E. Valo ottaa ne vastaan ja huolehtii niiden säilöämisestä ensi talven koulukeittolaa varten.

Johtokunnan puolesta. L. Halmé.

Viime torstaita vasten yöllä varastettiin kopeistaan kaksi emokaniinia, musta ja valkea. Valkealla toisen korvan päässä merkkilovi. Asiasta jotain tietävää pyydetään siitä ilmoittamaan ins. Brummerille.

JANAKKALAN KUNNAN

vuoden 1944 kunnallisverojen II erän ja vuoden 1943 kansaneläkevakuutusmaksujen kanto toimitetaan m. m. seuraavasti:

Keskiviikkona elok. 9 p:nä

Vähikkälän kansak. klo 10 — 12

Torstaina elok. 10 p:nä

Hallakorven kansak. klo 9,30 — 10,30

Tervakosken Seurah. „ 11 — 15,30

Napialan kansak. „ 16 — 17

Kansaneläkevakuutusmaksukuitit jaetaan maksupaikoilla.

Kunnallisveroja ja kansaneläkevakuutusmaksuja voidaan suorittaa viikkoa ennen veronkannon alkua Janakkalan Osuuskassaan joka arkipäivä klo 9 — 13.

Heti veronkannon jääkeen jätetään maksamattomat verokuitit ulosottomiehen perittäviksi.

Kunnallislautakunta.

Sitä naishenkilöä,

jolle annoin polkupyöräni säilytettäväksi tiistaiaamuna, kun riensin vastaan tulevaan Riihimäelle menevään autoon kalakaupan luona, pyydän kohteliaimmin siitä ilmoittamaan. Olen unohtanut nimen. Palkkio maksetaan lupauksen mukaan.

Rva Lepistö, Tervakoski,
Napiala.

LÖYDETTY abloy-lukon avain numero-laatalta varustettuna Napialan tienvarrelta. Perä saa Kaiun painosta.

KIITOS.

Sydämelliset kiitokset kaikille, jotka kunnioittivat stm. Antti Kolisevan muistoa kukin, sepelein, adressein, lauluin y. m. tavoin ja ottivat osaa suruumme.

Kustaava ja Vihtori Koliseva.

KIITOS.

Kaikille niille, jotka kukkasin, kirjein sekä kukkasrahastoadressien muodossa ovat kunnioittaneet rakkaani stm. Auvo Salosen muistoa ja ottaneet osaa suureen suruuni, lausun täten syvästi tuntemani kiitokseni.

Maire Salonen.

Tervakoski 1944.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 32.

LAUANTAINA ELOKUUN 12 p:nä.

1944.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneesta tiistaisin klo 8,30—12.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—10,45. 11,15—12 ja 15—17 sunnuntaisin 11,30—12,30

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,44, 7,04, 7,52, 8,12, 9,40, 11,55,
16,04, 16,25, 17,55, 18,30, 21,13, 21,54.

Tään: 9,30, 9,50, 13,40, 17,10, 21,44,
23,10, 1,18.

Pohjoiseen: 9,39, 13,00, 13,57, 19,12,
21,25.

Ryttylängistä lähtevät junat:

Etelään: 8,45, 17,57, 21,13.

Pohjoiseen: 7,14, 9,53, 19,25,

Helsingistä: 7,00, 7,30, 8,20, 12,10, 12,35,

Riihimäelle: 8,49, 9,19, 9,34, 13,32, 13,51,

Helsingistä: 13,10, 15,00, 17,05, 19,50, 20,08,

R: m: älle: 14,59, 16,49, 18,54, 21,13, 21,29,

Helsingistä: 21,00, 23,30.

R: m: älle: 22,45, 0,52.

Linja-autojen kulkuvuorot
erillisessä aikataulussa.

KIRKOLLISIA UUTISIA.

Sunnuntaina sankarihautaus Tervakoskella klo 16,30. Jumalanpalvelus klo 18.

— Avioliittoon kuuluttetu stm. Sulo Kaskela Vesilahdelta ja niti Siiri Niittunen Tervakoskelta.

— Kuollut. Viime maanantaina kuoli Hämeenlinnan Läänin Sairaalassa muutaman päivän sairauden jälkeen pienokainen Sirkka-Liisa Jokinen, joka juuri pari viikkoa sitten oli täyttänyt ensimmäisen vuotensa. Pientä vainajaa jäi lähinnä suremaan vanhemmat sekä kolme pikku veljeä.

Kaikki sadonkorjuutöihin!

Kun nyt taas viljat alkavat kypsyä, ja syksy lähestyä, sekä sato odottaa korjaajaansa, kiintyy huomio pakostakin, siihen miten sadonkorjuutyöt saadaan tänäkin vuonna suoritettua.

Kohta on sota jo kestänyt viisi vuotta ja paras osa miehistä sekä huomattava määrä naisista on yhä jatkuvasti puolustuslaitoksen toimissa. Erinäiset sotatärkeät teollisuudetkin, joiden toiminta on jouduttu lisäämään rauhan aikaisesta, ovat vaatineet muilta elämän aloilta paljon semmoista työvoimaa, mitä ne eivät ole rauhanaikana kaivanneet. Osa työvoimasta on tosin saatu siten, että monet semmoiset, jotka rauhanaikana eivät olleet säännöllisessä työssä, ovat nyt ottaneet vakinaisen työpaikan. Täten on kuitenkin voitu korvata vain pieni osa työvoiman tarpeesta, joten on pakosta tapahtunut työvoiman siirtoja eri ammatista toiseen. Maataloustyöt ovat ehkä enemmän kuin mitkään muut elinkeinon alat joutuneet näin luovuttamaan työvoimaansa muualle.

Maatalous on kuitenkin siksi tärkeä, varsinkin näin sota-aikana, että sen menestymisestä riippuu koko kansan hyvinvointi. Nyt ovat elintarvikkeiden saantimahdollisuudet ulkomailta hyvin rajoitetut, joten on sitäkin tärkeämpää, että kaikki omilta pelloilta saatava sato saadaan aikanaan ja kunnollisesti korjattua. Useilla Tervakoskenkin lähiympäristössä olevilla tiloilla, joilta isännät ja pojat ovat sodassa, on työväki siksi vähissä, että tilan oma väki ei saa viljojaan eikä juurikasvejaan korjattua, elleivät he saa ulkopuolista apua. On koko kansan tulevan talven ravitsemustilanteen kannalta mitä välttämättömintä, että kaikki, joilla vain suinkin on mahdollisuutta auttavat sadonkorjuutöitä. Viljankorjuussa ja juurikasvien hoito- ja nostotöissä on paljon

semmoista työtä, mikä ei vaadi suuria voimia eikä sanottavaa ammattitaitoa ja johon kuka vain pystyy, kun vain on halua. Tuskinpa kenenkään aika on myöskään niin rajoitettu, etteikö jokaisella olisi ainakin jonain päivänä aikaa olla apuna yhteisessä sadonkorjuukampailussa.

Aseveliyhdistys, jolta eri työvoimaa tarvitsevat tilalliset voivat hakea talko-apua, on järjestänyt tämän avunannon siten, että talkoolaisten tekemistä työtunneista peritään aseveliyhdistyksen kassaan maksu niiltä tilallisilta, jotka voivat maksun suorittaa. Heikommassa taloudellisessa asemassa oleville tehdystä talkootyöstä ei maksua peritä. Näin ei kenenkään aseveliyhdistyksen järjestämiin talkoisiin osallistuneen tarvitse epäillä, että hän uhraisi työnsä korvauksetta jonkun yksityisen varakkaan henkilön hyväksi, vaan että hänen tekemänsä työ tulee koko yhteiskunnan ja varsinkin yhteiskunnan heikommassa asemassa olevien jäsenten avustamiseksi.

Paitsi sitä, että talkootöitä teemmällä tuetaan kotirintamaa ja siten koko kansan hyvinvointia, on pelloilla työskentely myöskin, varsinkin konttori- ja tehdastyössä oleville mitä parhainta kesäloman viettoa ja ulkoilua. Miten monet ovatkaan ne, jotka ensin ovat epäillen suhtautuneet koko talkootyöhön, tulleet innokkaiksi talkootöissä kävijöiksi ja väittävät, että se on paras mahdollinen vapaa aikojen viettotapa.

Jos kaikki yhteisesti yritämme, saamme varmasti taas tänäkin vuonna kaiken peltojemme antaman sadon korjattua ja siten varmistamme tulevan talven elintarviketilannetta. Tämä on meidän kotirintamalla olevien velvollisuus, jota ankaruudessaan ja rasittavuudessaan ei lähimainkaan voida verrata siihen, mitä poikamme tulilinjoiilla tekevät. Täytäkäämme me täällä velvollisuutemme, niinkuin armeijakin täyttää oman velvollisuutensa.



Pieni, rakas tyttömme

Sirkka-Liisa
(Piia)

Jokinen

poistui äkkiä taivaan kotiin
t. k. 8 pv. 1 v. 15 pv. vanhana.

Rakkaudella kaivaten:

Äiti ja isi

Kari, Jori ja Erkki
Isovanhemmat y. m.
omaiset ja ystävät

Lastemme iltarukous:

Sylhisi Jeesus rakas,
nukkua mun taasen suo.
Enkelisi kaitsijaksi,
käske vuoteheni luo.

— Panssarimarkkakeräys. Ennakkotietojen mukaan on panssari-markkakeräys paikkakunnallamme hyvässä alussa. Ilolla on todettava, että keräyksen tarkoitus on oikein ymmärretty. Lähiympäristössä on keräys jo suurinpiirtein loppuun suoritettu, ja yhtiön eri osastoista ovat toiset jo päässeet 100%:n tulokseen, toisten tuskin jäädessä sen huonommiksi.

— Alakansakoulun syyslukukausi alkaa perjantaina t. k. 18 p:nä klo 10.

— Yhtiön postiauton kulkuvuorot ovat 10. 8. -44 alkaen seuraavat:

Tervakoskelta klo 8,40 ja 17
Riihimäeltä „ 10 ja 19
Sunnuntaisin ei postiauto kulje.

KIITOS.

Sydämelliset kiitokseni siitä lämpimästä osanotosta, jolla kunnioitettiin rakkaan mieheni Otto Einari Kankkusen muistoa kukkien ja kukkasrahastodressien muodossa raskaassa surussani.

Impi Kankkunen.

UIMAVIHKIÄISET.

Tänä kesänä suoritti Tervakoskel-la uimamaisteritutkinnon 4 poikaa ja 6 tyttöä. Kandidaatteja oli 6 poikaa ja 7 tyttöä. Yhteensä on siis vihittäviä 23.

Uimamaisterit ovat: Meri Wathén 21 ääntä, Lena-May Jokinen 18 ääntä, Paavo Tärkki 13 ääntä, Tauno Mustonen 12 ääntä, Pentti Helke ja Eero Nyholm molemmat 11 ääntä, Kirsti Saarela ja Kirsti Kyöstiä molemmat 10 ääntä, Maiju Angervuo ja Pirkko Virtanen kumpikin 9 ääntä. Tytöt siis olivat parhaita.

Kandidaatit: Pojat: Matti Siltola, Toimi Lehtonen, Tauno Grönroos, Sulo Larm, Mauri Laakso, Kalevi Tärkki. Tytöt: Saara Parkkinen, Maija-Liisa Jokinen, Anja Saario, Raili Murto, Vera Berseneff, Säde Kanervo, Marja-Terttu Merilä.

SARJAUINNIT:

Viisi eri kertaa toimeenpannuissa sarjauinneissa selviytyivät voittajina seuraavat Pojat alle 15 v. 1) Tauno Mustonen, paras aika 50 m:llä 43.4 sek. 2) Paavo Tärkki, 46.2½ sek. alle 13 v. 1) Eero Nyholm, paras aika 48. sek.

Tytöt alle 15 v. 1) Lena-May Jokinen, paras aika 54.3 sek. 2) Saara Parkkinen, 55.4 sek. alle 13 v. 1) Raili Murto, 82.2 sek. 2) Vera Lehtonen, 96.4 sek.

Matka oli joka kerralla 50 m. Pojat paransivat kerta kerralta tuloksiaan, mutta tytöt uivat suunnilleen samoja aikoja joka kerta. Toivottavasti ensi kesänäkin riittää uimaharrastusta ja tulokset paranevat edelleenkin.

KOTIMAISTA TEETÄ ARMEIJALLE.

Armeijamme tarvitsee huomattavat määrät m. m. myöskin teetä. Kun kysymyksessä on sellaisen teenkorvikevaraston hankkiminen, joka kykenee tyydyttämään koko vuoden tarpeen, niin ymmärrämme silloin olevan kysymyksessä suuren määrän hankkimisesta.

Tämänkin asian käytännöllinen toimeenpano on uskottu Nuorten Talkoille, jonka nuori ja monisatuhantinen toimintaverkosto on jo saanut lähempiä ohjeita vadelman lehtien keräämiseksi kyseelliseen tarkoitukseen. Teen korvikkeet on kerättävä poutaisina päivinä, jotta ne saadaan kuivina varastoihin. Kerättäväksi kelpaavat vain viheriät lehdet, jotka on otettava talteen ilman ruotia.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30.

Suomi-Filmin

Tositarkoituksella

Lea Joutseno — Tauno Majuri

Lisänä

KATSAUKSET.

Koko ohjelma lapsille sunnuntaina klo 16.

SUOJELUSKUNTA.

Sankarihautaus huomenna 13. 8. 44.
Kokoontuminen Seuralla klo 16.

Paikallispäällikkö.

JANAKKALAN KIRKOLLISVEROJA

kannetaan Tervakosken Seurahuoneessa torstaina syyskuun 7 päivänä klo 9—14.

Kirkollisverot voidaan myös suorittaa viikkoa ennen kannon alkamista Janakkalan Säästöpankkiin joka arkipäivä elokuun 2 — 28 päivinä pankin aukioloaikana klo 9 — 12,30.

Janakkalassa heinäk. 24 p:nä 1944.

Kirkkohallintokunta.

LÖYDETTY kaksi avainta Pajunojan mäestä. Periiä saa Kaiun painosta.

SIANHOIDONHARJOITTELIJOITA

otetaan Sianjalostusyhdistyksen harjoittelupaikkoihin 1 p:stä marraskuuta vuodeksi eteenpäin. Vapaan ylöspidon lisäksi maksetaan 9600 mk paikkaa. Hakemukset on lähetettävä ennen elok. 25 päivää os. Sianjalostusyhdistys, Kangasala. Pyytäkää tarkempaa selostustamme.

Kansalainen — liity aktiivisena jäsenenä puolustusrintamaamme oma-alotteisesti tehostamalla työsuo-rituksiasi ja lisäämällä päivittäisten työtuntiesi lukua!

Tervakoski 1944.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 33.

LAUANTAINA ELOKUUN 19 p:nä.

1944.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—10,45. 11,15—12 ja 15—17 sunnuntaisin 11,30—12,30

Lääkköiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,44, 7,04, 7,52, 8,12, 9,40, 11,55, 16,04, 16,25, 17,55, 18,30, 21,13, 21,54.

Itään: 9,30, 9,50, 13,40, 17,10, 21,44, 23,10, 1,10.

Pohjoiseen: 9,39, 13,00, 13,57, 19,12, 21,25.

Rytyylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,45, 17,57, 21,13.

Pohjoiseen: 7,14, 9,53, 19,25,

Helsingistä: 7,00, 7,30, 8,20, 12,10, 12,35,

Riihimäelle: 8,49, 9,19, 9,34, 13,32, 13,51,

H: singistä: 13,10, 15,00, 17,05, 19,50, 20,08,

R: mälle: 14,59, 16,49, 18,54, 21,13, 21,29,

H: singistä: 21,00, 23,30.

R: mälle: 22,45, 0,52.

Linja-autojen kulkuvuorot erillisessä aikataulussa.

KIRKOLLISIA UUTISIA.

Sunnuntaina jumaijanpalvelus Tervakoskella klo 18.

— Avioliittoon vihitaan huomenna Janakkalan kirkossa hra Peter Porkka Pyhärannasta ja nti Valma Katarina Haukola Tervakoskelta.

— 70 vuotta täyttää täällä ensimaanantaina t. k. 21 p:nä rva Olga Saario.

— 50 vuotta täyttää t. k. 22 p:nä rva Fanni Murto Rauhalassa.

Lapsia muistettu.

Ruotsin Valtionpankin (Sveriges Riksbank) paperitehdas Tumban henkilökunta lähettää 3. 8. 44. p:tyssä kirjeessään työtovereille Tervakoskelle ystävällisen tervehdyksensä vaikeana aikana ja kutsuu 14 tervakoskilaista lasta toistaiseksi vierakseen Tumban tehtaalle. Näistä 10 lasta työväen, 2 lasta työnjohtajien ja 2 lasta konttorihenkilökunnan.

Tervakosken Tapaturma- ja Huoltokomitea sekä työnjohtajat olivat kirjeen johdosta koolla keskustelemassa sen johdosta aiheutuvista toimenpiteistä. Yksimielisesti sekä suurella ilolla ja kiitollisuudella otettiin vastaan tervehdykset ja vieraskutsut, joka vastatervehdyksen kanssa pyydetään kutsujien tietoon saattamaan.

Yllämainitun iloisen yllätyksen johdosta valittiin henkilöt ehdottamaan ne lapset, jotka matkalle lähetetään. Matkalle lähtijäin vanhemmille ei tule mitään kustannuksia eikä hommia tämän takia olemaan.

Niinkuin tiedämme Ruotsi ei ole sodassa ja siellä olot ovat paljon paremmat ja rauhallisemmat kuin meillä, joten lasten hyvinvoinnista siellä voidaan olla varmoja, niin että lasten vanhemmat täydellä luottamuksella voivat lapsensa matkalle lähettää.

Alkukyselyjen johdosta jo nyt voidaan mainita, että lähtijöitä olisi paljon enemmän kuin mitä tällä kertaa voidaan vastaanottaa, mutta ehkä tuonnempana vielä heitä lisää saadaan sijoitetuksi.

Näyttää siltä, että tämä ihmisystävällinen teho osataan meillä oikein arvostella ja kovin kiitollisia olleenkin kutsun johdosta. Useat äidit eivät mielellään lapsistaan eroaisi, mutta lasten edun kannalta he sittenkin tekevät. Sydämellinen

kiitos yhtiön johdolle tämän erittäin suuriarvoisen homman johdosta, pyytävät lasten vanhemmat esiin tuoda.

— si.

UIMAKOULUN PÄÄTTÄJÄISET.

Jo kesän alussa saapui paikkakunnallemme Mannerheim-liiton Tervakosken osaston kutsumana kesäkaitsija, joka keräsi ympärilleen yli puolitoistasataisen innokkaan oppilasparven. Kesän kauniit päivät kuluivatkin lasten leikkiessä ja ahertaessa utteran opettajansa johdolla. Isommilla oppilailta häämöitti päämääränä jopa kandidaatti- tai maisteriseppelä ja pienemmillä tuon tärkeän uimataidon oppiminen. Nyt, varsinaisen uintikauden päätyttyä, päättyi myöskin uimaopettajan työntäyteinen toimintakausi.

Viime viikon perjantaiksi olikin hiekkarannalle järjestetty uimakoulun päättäjäiset, jossa kaikkiaan 10 oppilasta vihittiin uimamaisteriksi ja 13 uimakandidaatiksi. Rva Lehtosen painettua seppeleet vihittävien kiharoille lausui rva Josefsson kehoituksen ja tunnustuksen sanoja vastaviihityille maistereille ja kandidaateille. Tämän jälkeen hra Vatanen Helsingin Uimareista esitti taitouintia, jota niin suuret kuin pienetkin ihmetellen katsellivat. Kun uimakoululaiset opettajineen oli ikuistettu, päättyi hiekkarannalla suoritettava ohjelma.

Noin klo 18 siirtyivät uimaoppilaat Senrahuoneelle, jossa kaksi pitkää, limonaadilla ja mustikkapiirakoilla kuormattua pöytää odotti. Yhteisesti laulettu Hämäläisten laulun jälkeen käytiinkin käsiksi pöydän antimisiin. Mitä mustemaksi kävivät suut ja posket, sitä kirkkaampina loistivat nuo monet silmäparit. Kun merkit ja palkinnot oli jaettu, lauloi 4-vuotias Erkki-poika Porilaisten marssin. Reippaana kaikuivat säveleet, vaikka nuori esiintyjä ei suostunutkaan tulemaan

yleisön eteen, vaan pujahti verhon taakse. Erään tytöstä laulettua laulun äidille esitti kolme kumi-ihmistä voimistelua, joka sai yleisön puhkeamaan raikuviin suosionosoituksiin. Näytelmää odoteltaessa kajahtivat monet tutut lastenlaulut, kuten „Kas kuusen latvassa oksien alla. . .” j. n. e., ilmoille. Tämän jälkeen avautuikin väliverho, ja muutamat uimakoulu-laiset esittivät näytelmän „Läksyjenluku-kone”. Iltan kuluessa ojennettiin kesäkaitsijalle osaston puolesta pieni lahjapaketti kiitokseksi hänen suorittamastaan suuriarvoisesta työstä lastemme parissa. Lopuksi alkoi ratki riemullinen piirileikki, jossa uimakoululaiset hyörivät „viimeiseen mieheen”, ja laulu täytti Seurahuoneen jokaista soppea myöten. Näin päätti tämä reipas piirileikki uimakoulun toimintakauden vuonna 1944.

PADOLLA NUORTA URHEILIJA-POLVEA.

Elämän yhtenä olennaisena piirteenä on kilpailu urheilun eri aloilla saannut vankan otteen nuorisoon ja varmasti myös sen kaikenpuoliseksi onneksi. Kun allekirjoittanut sota-ajan poikkeuksellisten olojen johdosta oli osittain vieraantunut, ennen kaikkein „veren vikana” olleen yleisurheilun palveluksesta, teki innostavan vaikutuksen katsellessa sitä nuorten monikymmenpäistä joukkoa, joka viime sunnuntaina oli kerääntynyt Riihimäen urheilukentälle tavoittelemaan SVUL:n Uudenmaan piirin poikaurheilupäivien mestaruuksia. Intoa ja tarmoa pursui monen pojan koko olemus. Toisaalta taas vanhemmissa pojissa oli jo eräänlaista miehistä vakavuutta, toisissa jopa esikuvallisen varmaa rauhallisuutta kilpailun jännittävimmissäkin vaiheissa. Siinä katsellessa nuorten kisailua tuli pakostakin mieleen se vakaumus, että me emme löydä varmasti mitään vastaavasti yhtä tehokasta nuorisoon kasvatuskeinoa kuin on urheilu sen eri muodoissa.

Tervakosken Pato on sota-ajan murroksesta huolimatta saannut kasvatetuksi melko lukuisan nuorten urheilijapolven, joka säännölliseen tapaan harrastaa urheilua. Viime sunnuntaina heitä oli myös mukana Uudenmaan piirin poikaurheilupäivillä Riihimäellä. Heitä oli pari vanhimmassa, alle 18 v. sarjassa, ja tässä sarjassa tulikin tällä kertaa parhaat sijoitukset: mestaruus seiväshypyssä, toinen tila keihäänheitossa sekä kolmas palkinto kuulantyyöntössä. Nuoremmissa sarjoissa ei kukaan Padon pojista sijoittunut kolmen ensimmäisen joukkoon, mutta kunniamerkki ja tyydyttävää sijoitusta tuli niissäkin, joten pitääkö pojat jatkuvasti

vain urheiluharrastuksianne yllä, kyllä teidän kaikkien vuoro joskus tulee „nousta pinnalle”, kunhan aika kuluu, ja te löydätte taipumuksianne vastaavat lajit.

Padon palkintosijoitukset alle 18 v.

Seiväshyppy:

K. Viitamäki mestari 2,75 m.

Keihäänheitto:

K. Viitamäki 2) 44,50 m.

Kuulantyyöntö:

T. Levänen 3) 11,06 m.

Joukkueena sijoittautuivat pojat kolmannelle tilalle seurojen välisessä kilpailussa.

X.



Isänmaan puolesta kaatunut.

Iärintaman kovissa taisteluissa kaatui 4. 8. stm. Viljo Sakari Virtanen Rauhalasta.

Virtanen oli syntynyt 6. 9. -21, tuli tehtaan ulkotöihin 9. 10. -40 ja astui 15. 7. -41 suorittamaan asevelvollisuuttaan palaamatta enää takaisin.

Häntä jäi lähinnä suremaan nuori vaimo, vanhemmat ja sisarukset perheeseen.

KIITOS.

Haluamme täten lausua lämpimät kiitoksemme kaikille, jotka kunnioittivat rakkaan Sirkka-Liisamme muistoa, sekä osaaottivat suruumme.

Kerttu ja Kaino Jokinen.

Marjoja

Sotasairaaloitten potilaille jaettaviksi vastaanotetaan ensi maanantaina ja tiistaina, 21 — 22. 8. -44, klo 19 — 20 välisenä aikana Lottahuoneessa,

Kaikenlaiset marjat — sekä isot että pienet erät — ovat tervetulleita.

MUISTAKAA HAAVOITTUNEITA.

Tervakoskella 14. 8. 1944.

Lotta Svärd Tervakosken p. o. Johtokunta.

Muutamat

naiset

saavat työtä Napialan Nahkatehtaalla.

Halutaan ostaa mustia ja punaisia viinimarjoja. Pikainen tieto Artturi Wallinheimolle.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30

tschekkiläisen seikkailuelokuvan

Askeleet yössä

Lisänä

KATSAUKSET.

Koko ohjelma lapsille sunnuntaina klo 16.

Varoitus.

Kun puinti jälleen kohdakkoin alkaa, kielletään lasten oleskelu puimalaitoksella ja sen läheisyyteen tehtävällä panna-alueella. Puimalaitoksella voi lapsille sattua vahinkoja ja panna-aumaa ei voida tehdä siten, että pahnat säilyisivät pilaantumattomina, jos pahnat yhtenänsä sotketaan ja panna-aumaa työn aikana yht'aikaa levitetään.

Samoin kielletään puimalaitoksen seinien ja ovien repiminen laissa tämän-tapaisten rikosten suhteen määrätyn rangaistuksen uhalla.

Ellei tästä varoituksesta ole apua tullaan pahnajen vapaa käyttö kieläimään ja annetaan pahnat vain määräpäivinä käypään hintaan.

T. O. Y.

NUORTEN TALKOOT.

Kokous kansakoulussa keskiviikkona t. k. 23 p:nä klo 18.

HALUTAAN OSTAA

tai vuokrata pieni palstatila tai asunto-talo Tervakosken lähistöltä. Arv. vast. Tervakosken pt. 2 viik. ajalla nimimerkillä „Käteiskauppa”.

SIPULIN HANKINTA-

tilauksia otetaan vastaan Tervakosken Kalakaupassa. Tilaukset on nyt heti jätettävä.

ILMOITUS.

Uusien ostokorttien anomuslomakkeita on saatavana paikkakunnan kaup-paliikkeissa ja kansanhuollon toimistossa.

Lomakkeet on täytettynä jätettävä kansanhuollon toimistoon viimeistään syysk. 3 p:vään mennessä.

K Ä T I L Ö nti A. Myllymäki lomalla 30. 8. — 30. 9. -44. Virkaa hoitaa kunnan kättilö nti L. Nieminen puh. Turenki 82 116.

Tervakoski 1944.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

No 34.

LAUANTAINA ELOKUUN 26 p:nä.

1944.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—10,45, 11,15—12 ja 15—17 sunnuntaisin 11,30—12,30

Lääkkeiden myynti ja sitelten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko. Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,44, 7,04, 7,52, 8,12, 9,40, 11,55,

16,04, 16,25, 17,55, 18,30, 21,13, 21,54.

Itään: 9,30, 9,50, 13,40, 17,10, 21,44,

23,10, 1,18.

Pohjoiseen: 9,39, 13,00, 13,57, 19,12,

21,25.

Ryttylängistä lähtevät junat:

Etelään: 8,45, 17,57, 21,13.

Pohjoiseen: 7,14, 9,53, 19,25,

Helsingistä: 7,00, 7,30, 8,20, 12,10, 12,35,

Riihimäelle: 8,49, 9,19, 9,34, 13,32, 13,51,

Helsingistä: 13,10, 15,00, 17,05, 19,50, 20,08,

R:mäelle: 14,59, 16,49, 18,54, 21,13, 21,29,

Helsingistä: 21,00, 23,30.

R:mäelle: 22,45, 0,52.

Linja-autojen kulkuvuorot erillisessä aikataulussa.

KIRKOLLISIA UUTISIA.

Sunnuntaina ei ole jumalanpalvelusta Tervakoskella.

— Avioliittoon vihittiin viime sunnuntaina stm. Sulo Kaskela Vesilahdelta ja nti Siiri Niittunen Tervakoskelta.

KIITOS.

Sotasairaalan potilaat pyytävät kauttamme sydämellisesti kiittää kaikkia marjojen antajia.

May Moring. Saimi Englund.

SYNTYNYT REIPAS SISKO

Kainolle ja Altille 13. 8. 44.

Saima ja Unto Kuossari.

Asevelikylä.

Huhtikuun 15 p:n Kaiussa kirjoitettiin Varisojan kukkuloille perustettavasta Asevelikylästä ja Omakotialueesta ja mainittiin ehdot, joilla tälle alueelle pääsee asumaan.

Olisi luullut, että pyrkijöitä heti olisi ilmaantunut, mutta niin ei ole asianlaita. Eikö paikka miellytä, vai odotetaanko sodan loppua ennenkuin omaan kotiin halutaan.

Seuran kerhohuoneeseen asetettiin pienoismalli tulevasta kylästä ja kehoitettiin yleisöä tutustumaan siihen sekä ehdottamaan nimiä kylän kaduille, mutta ei ainoatakaan ehdotusta ole jätetty. Onko tämäkin kysymys herätetty liian aikaisin, vai puuttuuko mielenkiintoa koko Asevelikylään nähden.

Tarkoituksena on, että palstoja luovutetaan ennen kaikkea rintamamiehille, aseveljille, joten toivottavaa olisi, että he mahdollisimman ajoissa ilmoittaisivat toivomuksensa paikkaan nähden, sillä pyrkimyksenä on saada kaikki aseveljet yhteen ryhmään. Vasta sitten myydään palstoja muille omaa kotia haluaville.

Helppoitaakseen paikan määräämistä, asetetaan Seuran kerhohuoneen seinälle kartta, josta kyseessä oleva alue selviää. Ilmoitukset toivomuksista voidaan lähettää joko Aseveliyhdistykselle tai yhtiön konttoriin.

Punaisen Ristin toimintaa.

Tämän kuun 22 p:nä pidettiin täällä Mannerheim-liiton Tervakosken osaston johtokunnan kokous, jossa oli läsnä Punaisen Ristin edustajana eversti Schalin Helsingistä sekä Hämeen piirin toiminnanjohtaja, tarkastaja V. Puntanen Tampereelta.

Varapuheenjohtaja rva Lehtonen avasi kokouksen esittelemällä vieraat johtokunnalle ja lausumalla kokouksen osanottajat tervetulleiksi. Samalla hän pyysi tarkastaja Puntasta hyväntahtoisesti ottamaan kokouksen puheenjohtoon käsiinsä.

Ensimmäistä puheenvuoroa käytti eversti Schalin. Aluksi hän esitti tervehdyksensä S. P. R:ltä Helsingistä ja selosti senjälkeen S. P. R:n nykyistä sota-aikaista toimintaa. Hän viittasi ulkomailta saatuun avustuksiin, etupäässä Ruotsista ja Sveitsistä, mutta huomautti, että voi olla lähellä aika, jolloin meidän on turvaututtava ainoastaan omasta maastamme saatuaan keräysapuun, varsinkin vaatetavarassa. Täten seuraa siis osastoilla yhä lisääntyvää toimintaa, jonka johdosta eversti Schalin kehoittikin säilyttämään innostuksen myös Tervakosken osastossa.

Osaston sihteeri rva Kirsti Josefsson selosti tämänkesäistä toimintaa.

Senjälkeen tarkastaja Puntanen esitti kokoukselle mitä sydämellisimmät piirihallituksen ja sen puheenjohtajan terveiset sekä kosketteli osaston tämänvuotista toimintaa ja kiitti tähänastisia saavutuksia, joista erikoisesti mainitsi kodinhoitajan sekä uima- ja kesäkaitsijan toiminnat. Tarkastaja Puntanen palautti lopuksi vielä mieleen, että sattumalta vietimme samalla myös suurta merkkipäivää nim. Kansainvälisen Punaisen Ristin perustamisen 80-vuotispäivää.

Osaston työvaliokuntana toimivan Etelä-Janakkalan Sotakummivaliokunnan syntyä ja tähänastisia saavutuksia selosti hra H. Witting. Täällä käytäntöön otettu toimintamuoto, yhteinen koko Etelä-Janakkalaa käsittävä sotakummirengas, kiinnosti suuresti vieraita, koska muualla Suomessa ainoastaan yhdessä pitäjässä on toteutettu sama ajatus. Selostuksen johdosta virinnee keskustelun yhteydessä huomautti tarkastaja Puntanen, miten

kä sotakummivaliokunnan toimintaan voidaan liittää myöskin sotaorpojen ammatikoulutuksen valvominen ja tukeminen kiinteässä yhteistyössä lasten vanhempien ja opettajien kanssa.

Tarkastaja Puntanen selosti ruotsalaista kummikuntatoimintaa ja kehoitti Tervakosken osastoa ryhtymään alustaviin toimenpiteisiin tällaisen avustusmuodon järjestämiseksi. Asian vielä ollessa alkuvaiheissaan on ennen aikaista siihen tässä yhteydessä tarkemmin puuttua.

Virallinen kokous päättyi tähän, mutta korvikepöydän ääressä keskusteltiin vielä kauan kaikkien mieltä kiinnostavista osaston toimintaan liittyvistä asioista.

Tähkien poiminta.

Sota-aikana paljon puhutun tähkien poimimisen tarkoituksena on ottaa talteen ne tähkät, mitkä pelloille jäävät sen jälkeen, kun vilja ja myöskin rippeet ovat pelloilta korjatut. Tarkoitus ei suinkaan ole noukkia tähkiä seipäistä ja kühilaista eikä myöskään kuormista sen enempää kuin talon puolesta kootuista ripekasoistakaan. Mikäli tämmöisistä edellä luetelluista paikoista poimitaan tähkiä, on se niinkuin jokainen hyvin ymmärtää rikollinen teko, josta voi joutua tekemisiin poliisiviranomaisten kanssa. Tuskin kukaan maanviljelijä estää tähkien poimintaa pelloiltaan sen jälkeen, kun viljelijä itse on pelloilta kerännyt sen viljan, mitä sieltä tavallisia menetelmiä noudattaen on saanut korjattua, mutta kukaan ei pidä siitä, että mennään häiritsemään viljan korjuuta ja tähkiä keräämään ennenkuin varsinainen vilja on ensin korjattu.

Tästä syystä siis, hyvät tähkien kerääjät, älkää menkö viljapelloille ennenkuin viljelijä on sieltä ensin vienyt oman osansa. Nyt on jo joka talon pelloilla semmoisia lohkoja, joilta vilja on korjattu ja jotka ovat vapaasti tähkänpoimijoiden käytettävissä.

LIEVENTÄKÄÄ SYYSHALLOJEN TUHOJA.

Tänä kesänä on ollut heinäkuun lopussa ja elokuun alussa halleja, jotka ovat pohjois-Suomessa ja osittain etelämpänäkin vikuuttaneet viljelyskasveja, etenkin perunaa. Nämä hallat ovat olleet onneksi lieviä, joten tuhot ovat rajoittuneet vain alavimmille maille. Elokuun loppupuolella ja syyskuun alussa voi kuitenkin sattua ankarampiakin halleja, joiden vaikutus olisi tällaisena aikana kohalokas. Sen vuoksi on kaikesta kiireestä ja työvoiman niukkuudesta huolimatta

ryhdyttävä toimenpiteisiin mahdollisten hallavaurioiden lieventämiseksi.

Suuremmilla viljelyksillä on hallamiilujen polttaminen ainoa mahdollinen torjuntakeino. Niitä käyttäen olisi voitu sattuneet keskikesän hallat täydellisesti estää ja ankarampiakin halleja voidaan niillä huomattavasti lieventää. Hallamiiluja tarvitaan nyt pohjois-, keski- ja itä-Suomessa, etenkin alavilla mailla sijaitsevien kevätehnä, kaura- ja perunaviljelysten suojaksi. Miilut tehdään siten, että pohjalle tulee kuivia pilkkeitä tai risuja ja päälle märkää turvetta tai märkiä olkia. Kun hallayö uhkaa, on jo ajoissa illalla sytytettävä osa miiluja ja loput vähitellen yön kuluessa. Jotta miilujen käytöllä saavutettaisiin mahdollisimman hyvä tulos, olisi niitä ruvettava rakentamaan ja polttamaan kyläkunnittain samanaikaisesti. Siten saadaan suojaava savuverho laajojen alueiden ylle. Miilujen rakentaminen soveltuu erittäin hyvin talkootyönä nuorten tehtäväksi. Viljelyspäälliköt osoittavat kullakin paikkakunnalla ne viljelykset, jotka ovat enimmin suojelun tarpeessa sekä ohjaavat yhdessä talkoopäälliköiden kanssa miilujen polttamista. Vastaisen varalle on syytä panna mieleen, että hallamiilujen rakentaminen on hallanaroilla viljelyksillä otettava vakinaiseksi tavaksi heti kevätkylvöjen jälkeen. Tämä on yhtä tärkeätä kuin muutkin viljelystoimenpiteet.

Puutarhoissa voidaan hallamiilujen ohella käyttää pienillä aloilla erilaisia peitteitä hallanarkojen kasvien kuten kurkun, tomaatin, pavun, tupakan ja arkojen koristekasvien suojana. Peitteeksi soveltuvat sanomalehdet, matot, säkit y.m.s. Tärkeätä on, että peitteet asetetaan vahvojen tukien varaan etteivät ne kosketa suojeltavia kasveja ja että peitteitä tulisi jos mahdollista useampia kerroksia, joiden väliin jää eristävää ilmatilaa. Ellei peitteitä ole mahdollista hankkia, voidaan pakkasen tuhoja lieventää ruiskuttamalla kasvit vedellä tavallista ruiskukannua käyttäen illalla ennen hallan tuloa. Jos hallayön jälkeinen aamu on aurinkoinen, lieventää varhain annettu vesikastelu vielä silloinkin tuhon voimakkuutta.

Aarne Hilli.

— Marjakeräys sotasairaaloiden potilaille tuotti kaikkiaan 250 litraa erilaisia marjoja. Lotta Svärd Tervakosken p. o. kiittää kaikkia, jotka myötävaikuttivat hyvän tuloksen saavuttamiseksi.

KIITOS.

Sydämellinen kiitoksemme kaikille, jotka seppelein, kukin ja adressein kunioittivat rakkaan poikamme Erkki Rauhalan muistoa.

Äiti ja Isä.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30

Meidän sakkimme

Alice Babs Nilson

Lisänä

KATSUKSET.

Koko ohjelma lapsille sunnuntaina klo 16.

Myytäväinä

kaniineja,

eri ikäisiä ja rotuisia. Sinsilla ja harmaat kaniinit ovat 1 kuukauden vanhoja, mustat ja valkoiset 3 kuukauden. Kaniinit voidaan lähettää linja-autolla.

Tero Lehtonen

Riihimäki

Korttionmäki P. 1. 10.

Kukkavihkoja

myy Iida Salmi Tervakoski, Salomäki.

Sipulin hankinta-

tilauksia otetaan vastaan talvea varten.

Tervakosken Kalakauppa.

Arv. asiakkaillemme ilmoitamme, että

liikkeemme

on suljettu torstaina 31. 8. -44. inventoimista varten.

Tervakosken Osuuskauppa r.l.

TEATTERI-ILTOJA TIEDOSSA.

Syyskuun aikana on Tervakoskelle lupautunut kolme teatterikiertuetta.

Taiteilija Emmi Jurkka saapuu 7. 9. esittämään Kirstin osan näytelmästä „Elinan surma”. Tämä siis ei ole varsinainen teatteri, vaan taiteellinen esitelmä.

Viipurin kaupungin teatteri, joka tällä hetkellä on omaa taloa vailla, tulee 11. 9. esittämään ranskalaisen huvinäytelmän „Erotaan pois”.

30. 9. saapuu vanha tuttavamme Rosi Rinne kiertueineen esittämään näytelmän „Vaimoni on kadonnut”.

Vaikkakin teatterikiertueita tulee näin taajasti, toivotaan että yleisö pitää ne kaikki muistissa ja käyttää tilaisuutta hyväkseen nauttia hyvästä teatteritaiteesta.

Tervakoski 1944.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.